

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körut 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSEI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes száma Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Oltár és ravatal.

Budapest, június 23.

(s.) Hát csak handabandázzon a néppárt. Nem féltjük mi a jó, okos, éleplekű magyar népet a reakció nadragulyájától. Annyi benne az egészség, hogy még ha be is veszi egy pillanatra a mérget, lebirja minden veszedelem nélkül. Olyan erős a szervezete, hogy a bejutott ártalmas anyagokat is életnedvre váltja.

A magyar társadalmat hatalmas bástyák védik a sötétség otthona ellen; ha támad is itt-ott egy rés, az erősség elestétől félni nincs okunk. A falakon befűl is annyi ellentállásra találunk az ostromló hadak, hogy a maguk által fűtött résekben menekülnek előbb-utóbb vissza, a sötétségbe, ahol nyom nélkül fognak eltűnni.

A felekezeti reakciónak lehetnek Magyarországon muló sikerei, de tartósan meg nem veheti itt a lábát sona. A mult nagy tanulságai és a ma nagy politikai küzdelmei mellett a mindennapi életnek egy-egy kisebb méretű eseménye is megerősít bennünket ebben a hitünkben. Ime, egyetlen nap krónikája is két olyan jelenséget tár elénk, amelynél érdemes megállapodnunk, hogy leszűrjük fölemelő tanulságait. Az egyik örömmű, a másik gyász. Kőbánya katolikus lakossága templomát készült felavatni, Alsó-Kubini katolikus hívei ősz piébánosukat temetik. Ott együtt ünnepel, itt együtt gyászol a városrészek s a városnak máshítt polgársága a katolikus polgárokkal. Testvérként egyesülnek a különböző felekezetek amott, hogy felkészítsék az ünnepet a legszebb ékességgel, a szeretet ékességével, emitt, hogy enyhítsék a gyászt a szeretet balzsamával. Ebben a főszeles kontrasztban magasz-

tos egyformaság van. A motivuma mind a két esetnek ugyanaz és a tanulsága is egy. Gyönyörű példája mind a kettő a felekezeti békeségnek, a türelmességnek, amely a másik felekezet hibeiben is szereti a felebarátot, a testvért, aki ugyanazt az egy Istent más-képpen imádjá.

A tanulság egyforma mind a két esetben; emberileg egyformán szép mind a kettő. De fontosságra nagyobbak tartjuk a kubiniakét. Itt, a fővárosban, ahol a polgári középosztály erős, hatalmas; ahol a liberális hagyományok kiirthatatlan gyökeret vertek és a honnan a haladónak, a felvilágosodottságnak eszméi mint természetes gyűjtőhelyről sugároznak szerte az egész országba: itt csak természetes, hogy a felekezetek sietve ragadnak meg minden alkalmat egymás megbecsülésének a dokumentálására. Itt is örvendtes minden ilyen alkalom, de föltűnő semmi sincs benne.

Hanem odafönt Árvamegyében az a szomorúságosan szép testvéri ölekezés sokkal messzebbható jelentőségű. Felsőmagyarországnak egyik főbb városában, annak a vármegyének a székhelyén, amelynek a lakossága közt a magyarság két százaléknyi sincs: példáját látjuk ime egyik legszebb magyar erénynek, a vallási türelemnek. Azon a földön, ahol a pánszláv izgatás a néppárti agitációval vállvetve igyekszik a társadalom szertedarábolására: példáját látjuk a társadalmi egységnek. És a felekezeti reakció szörvénys diadalainak tözsomszédságában diadal ül a felekezeti béke. A vallás hű szolgáját könnyezve kísérik sirjába a többi vallások hívei. Egy szelid öreg papot, aki tót volt származására nézve, magyar polgártársai együtt siratnak tót atyánkfiaival.

A magyar nemzet génusza és a szeretet nemtője könnyezve mosolyog ennél a rava-

talnál. És a szegény öreg tót pap sirhalmán a hazafiak reménységének rózsái fakadnak.

A kőbányai új templom és a kubini öreg temető ugyanazt az igazságot hirdeti. Mindenik más nyelven, de mindenik egyformán érthető. A kőbányai ünnep hangos, örömteli szóval beszél a magyar liberáliszmusnak arról a legyőzhetetlen, kifoghatatlan erőtmegéről, amely a magyar főváros polgárainak lelkében el van raktározva. A kubini temetés megnyugvást és vigasztalást önt lelkünkbe. Ott abban a zord levegőben, a kopár hegyek alján, ott is melegséget áraszt a szabad magyar föld párázata, amely a magyarság ideáljainak szeretetét viszi be a szívükbe. A magyarság legszebb ideáljai között volt mindig a szabadelvűség, a haladás, a vallási tolerancia. A magyar szabadságszeretet testvére a magyar szabadelvűségnek. A magyar nemzeti törekvések egyik voltak mindig a magyar liberáliszmus törekvéseivel. A reakció egyszerre támadta meg a magyarság szabadságát, nemzeti bélyegét és liberalizmusát. Így van ez most is. Látjuk, hogy a néppárt Béccsel kacérkodik, a nemzetiségi izgatással szövetezik és a felekezeti béke ellen tör. A veszedelem legnagyobb ott, a felvidéken, a hol a pánszlávizmus segített neki megmunkálni a talajt. És még ott, abban a talajban is mekkora ellentállásra talál. Még ott is, azon a tót vidéken is megállítja utjában a gyűlölet munkáját a szeretetnek egy-egy megható ünnepe. Hiába, magyar föld az is.

Magyar földön pedig sohasem fog elhatalmaskodni a felekezeti gyűlölet gonosz dudája. Erre tanít mindenkit a kőbányai oltár és a kubini ravatal.

TÁRCA.

ROKOKO-IDYLLEK.

Miracle doktor csodatevő gyógymódja.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

I.

Hogyan, hölgyeim, — önök sohse hallottak volna a hírneves Miracle doktorról?... Szép bergerek, sejtém álmétkodásuk okát! A nők nem szeretik az orvosokat, mert mint a Vénus leányai nem szeretnek elősmerni jobb doktort maguknál, sem csodatevőbb gyógymódot az édes szerelemnél. Ah hölgyeim, szívükbe látok én! Olyan könnyűre, az egyszerűen olyan féltékeny az a szív, hogy önök minden betegét maguknak akarják, ugy-e?... Ólelő, gyöngye karjaikkal minden férfit meggyógyítanak, nemde? És igazuk is van. Mi tudjuk, hogy gyógyít a csókjaik mérge, mely büvös kura az az önké! Csak egy baja van e kurának. Olykor tán kissé túlságosan is meggyógyít. Meggyógyít az minden bajtól, még a legfőbbtől: az élettől is... Önök-nél, ha jól tudom, nem is az van megmentve, aki felgyógyul, hanem ellenkezőleg az, aki belehal a csókjaikba. És önök ugy-e nem is azokkal a betegekkel dicsekesznek legjobban, akiket életre kellették, hanem azokkal, akiket eltemettek?... No lássák, csak ez a különbség önök s a hírneves Miracle doktor közt. Ó nem azokra a betegekre volt büszke, akik meghaltak. Az ő beteget általában nem haltak meg... Miracle! Ez a szó „csudát” jelent, nemde? Nos, csudája volt ő a kornak, mert tultett Cornelius Agrippán, Bombastus Paracelsuson és minden őrdögös fizikusokon. Nem ösmernék önök azt a

doktort, akit egykor a Halál legyőzőjeként üdvözölt a világ s aki egyszer legfelségesebb Napkirályunkat, tehát az egész emberiséget megmentette?!

Sohse hallott a világ még olyan kuráról, mint a milyen az ő csodatevő gyógymódja volt. Vajjon eltalálják-e, miben állt? Titokzatos pilulák? Bajital? Élet-elixír?... Egyik sem és az ő kurája mégis magában foglalta mind e csodaszereknek az erejét. Panacea volt az a szó legszorosabb értelmében; gyógyított ő azzal minden bajokat, nyavalyákat és betegségeket... Nos, eltalálják-e? Ah, de érzem, nem szabad ily ildomtalanul próbára tenni türelmüket. Szép bergerek, az önök gondolatoeszkái egyébre, becsesebbre valók: a szerelem gyöngéd találmányaira... Önök nevetnek? Na lássák, eltalálták! Tudják-e, mi volt az a csodatevő gyógymód, mivel gyógyított Miracle doktor? Azzal, ami a legnagyobb ellensége minden bajnak, minden betegségnek s végeredményében a halálnak: a kacagással... Önök kacagnak, hölgyeim — lássák: a csodatevő gyógymód már önöknek is használt, pedig nincs szükségük rá! De csak nevéssenek, — a Miracle doktor tanának alapelve az volt, hogy az ember „bármí ostobaságon is, de mindig nevéssen...” Azt állította, előmozdítja az emésztést, eloszlatja az epés eszmőrt s ekképp elejét veszi minden betegségnek, melyek tisztán a testbeli szükségök kavarodások fennakadásából származnak. A kacagásban volt szerinte az élet titka: aki reggeltől estig folyton kacag, mindig vig, az biztos élél százötven esztendeig... A komorság a legbiztosabb lassu mérég, maga a halál az... No de mindez csak elmélet, ugy-e? Elméletéktől pedig nem kacag az ember, még a kacagás elméletétől sem. Hogy gyógyított Miracle doktor gyakorlatilag? — mi volt az a titkos pilula, a mit betegien beadott s a mitől azok olyan biztos s olyan hathatósan kacagtak, hogy minden nyavalyából kigyógyultak?

Nos ez a pilula nem patikából került ki, — egyáltalában nem valami volt az, hanem egy rejtelmes valaki: a párisi Olasz Komédia őrdögös komédiása: Arlequin.

Nem Monseigneur Bossuet-t akarom idézni, de való igaz, hogy „az isteni gondviselés utjai kiszámíthatatlanok!...” Ah hölgyeim, szomorú napok voltak azok! Mikor a nap elborul, azonnali siri homály takarja a földet: nos, azokban az években elborult a Napkirály felséges arca és siri bánat ereszkedett le a versaillesi mindenségre. Az öreg királyt elbusiták a sors csapásai és nem jött többet mosoly az ajkaira. Mint egy sarki éjszakában a napfelköltést, lesték az udvaroneok minden reggel a régi derűt a felséges arcon. De az csak nem jött el, sőt a király ábrázata mindegyre zárkózottabb komorságba merevedett bele. Megpróbálták vele mindent, és semmi se sikerült. Egy napon aztán nem beszélt többet a felség, nem szólított meg senkit se a felkelésnél, se az ebédnél, se a lefekvésnél. Ót nem szólíthatta meg senki... s ha a király hallgat, merjen-e akkor a közönséges halandó beszélni? Ha a nap kialszik, nem esőtétülnek akkor a planéták is?... Temetői csend, halalos némaság lett Versaillesban. Az emberek lábujjhegyen jártak s szó nem hagyta el többet az ajkaktól. Lassankint mindenki sötétebe s végül gyászba öltözött. És mint ahogy a virág az árnyékban elhervad, egyszerre sorvadni, enyészni kezdtek a legszellemesebb udvaroneok. Pusztultak, elhaltak minden látható ok nélkül... A rémület nőttön-nőtt és rohamosan terjedt tovább az országban. Az államtanács összeült és suttogva tanácskozott. Mit tegyenek? Összehívták az orvosi fakultást és ráparancsoltak a doktorokra, hogy sürgősen találjanak fel valami öröm-elixirt, ami a Napkirályt, vagyis az emberiséget visszaadja az életnek. Hölgyeim, nem untatom önököt a fakultás vitái-

BELFÖLD.

Néppártiak és szociáldemokraták. Török-Kanizsán népgyűlés volt hirdelve holnapra. A népgyűlés programján *Major Ferenc, Farkas József* országgyűlési képviselők, *Bartha István* és *Révész István* szorepeltek. Vagyis két néppárti képviselő és ugyanannyi néppárti képviselőjelett. A népgyűlés egybehívói pedig *Varga Pál, Lippai József, Varga Márton* és *Lippai Ferenc* voltak. Ezek meg a török-kanizsai szociáldemokrata párt kolompósai. A népgyűlést ellenben egyszerűen *népgyűlésnek* hirdették a plakátok, a rendezők pedig csak egy címezték magukat, hogy a török-kanizsai választókerület *lelkes polgárai*. Tehát lelkes polgárok. És nem néppártiak és nem szocialisták. Tehát együtt vannak, de szégyellik egymást és szégyellik magukat egymás miatt. A népgyűlés elmaradt, „közbejött akadályok miatt,” de a tanulsága megvan a közbejött akadályok dacára. Ez a tanulság pedig az, hogy a néppárt és a nemzetközi izgatók egy célt szolgálnak: a felforgatást. Erre törekszik a klerikális reakció; ezért kedves a török-kanizsai *lelkes polgároknak*.

Az új államtitkár. Dr. Nagy Ferencot, a budapesti tudományegyetem tanárát a királyi kereskedelemügyi államtitkárrá nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelső elhatározást a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közölni. Az új államtitkár kedden délelőtt tíz órakor teszi le hivatalos esküjét, amely után azonnal átveszi hivatala vezetését.

Versegbi dr. Nagy Ferenc élete delén veszi át a kereskedelmi államtitkári teendők vezetését. Uj hivatalos régi munkásságának színhelyéről rokonszenven érdeklődés kíséri. Dr. Nagy Ferenc 1852-ben született Verőcén, Szlavóniában. Jogi tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte és 1875-ben az összes tudományok tudora lett. Nagy Ferenc eleitől fogva már a tanári pályára készült. Jogtudor korában Lipcsében, Berlinben, Göttingában és Párisban ököleletesítette ismerőit. Szakszerű tanulmányai nagy figyelmet keltettek és 1879-ben a fiatal jogtudort a nagyváradi jogakadémia tanárává nevezték ki a váltó és kereskedelmi jogi tanácsokra. Mint jogtanár írta meg a magyar kereskedelmi jog kommentárióját. 1881-ben a kolozsvári egyetem tanácskén működik már Nagy Ferenc s kiválóan lelkiismeretes tanári működése mellett becses irodalmi munkákat is alkot. Ez időben írta meg a polgári perrendtartásról szóló kézikönyvét, Tudományos és irodalmi érdemeiért az Akadémia rendes tagjává választotta.

1890-ben a budapesti tudományegyetem nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Budapesti tanársága idején írta a *Magyar Kereskedelmi Jog és a Magyar Váltójog*

val. Ujat nem találtak fel, de annál régiebb latin definíciókat csapkodtak egymás fejéhez. Végre annyira jutottak, hogy nevet adtak az új betegségeknek; kimondták hivatalosan, hogy a járvány angol eredetű és a neve: *spleen*. A párisi orvosok félreértették ezt a kijelentést és félholtra vert egy átutazó angolt. Azzal vádolták, hogy ő ojtotta bele a mélyet a királyba... Nos ebben a válságos pillanatban jelent meg a fakultás előtt Miracle doktor az ő csodatevő gyógymódjával.

A mogorva fizikusok nagyot néztek, mikor színük elé járult. Egy talpig feketébe öltözött, ördögösen fakó arcú emberke volt; egy óriás parókás mumia. És képzelék, ez az allongeparókás mumia hahótáza lépett be és hahótáza tette le a zöld asztalra a „kacagás”-ról és az azzal való gyógyításról irt hatalmas traktátusát. Torkaszakadtából nevetve adta elő esudagyógymódja logikáját, hosszú évek felette komoly munkáját. A fakultás az elején összenézett s ki akarták dobni, mint bolondot, de ő akkor még jobban kacagva megmagyarázta a gyülekezetnek, hogy ő nem mulatságból, hanem elvből nevet egész nap. Ez némileg megnyugtatta a fizikusokat s figyelni kezdtek. S amilyen mértékben tetszett nekik az alaposan levezetett tézis, olyan mértékben kezdtek jókedvűen mosolyogni ők is. A mosolyból a esodaktor szakadatlan és ragadós nevetése mellett lassankint növekvő kacagás és végül éktelen röhögés lett. Mikor a gárdisták esodálkozva beléptek, a legtisztesebb professzorok már öleltek a s földön gurultak. Pedig nem voltak mámorosok, csak fogott rajtuk már a Miracle doktor gyógymódja. Elfogadták s az elnök azonnal át is

oimű kézikönyveket. Utolsó nagy és érdemes munkája a szövetségekről szóló, 1898-ban hozott törvény előadói tervezete s e törvényhez irt kommentárja.

Tisza István a váradi beszédről.

Budapest, június 23.

Gróf Tisza István ma Budapestre érkezett és nyomban megszólalt, hogy eloszlassa azt a félreértést, amely nagyváradi beszédének nyomán támadt.

Nyilatkozata teljesen megfelel annak a várokozásnak, amelyet mi mindjárt gróf Apponyi Albert és Horánszky Nándor nyilatkozatainak megjelenése után kifejeztünk, s nemcsak igazolja a *Budapesti Naplónak* a nagyváradi beszédről vallott felfogását, hanem reméljük, hogy meg fog szüntetni minden téves magyarázatot, minden aggodalmat, minden gyanakvást és gyanúsítást, s el fogja venni az élet minden olyan törekvésnek, amely a szabadalvúpárt érületi egységében szakadást akart fölfedezni.

Konstatálhatjuk is, hogy a nyilatkozat a szabadalvúpárt minden tagjára, aki elolvasta, a lehető legjobb hatással volt és kivétel nélkül mindenki felismerte benne gróf Tisza Istvánnak azt a komoly és félreérthetetlen intencióját, hogy minden, még látszólagos ellentétet is kiküszöböljön.

A nyilatkozat így szól:

Budapest, június 23.

Faluról ideérkezve, csak ma reggel szerezhettem tudomást azon megítélésről, melyben nagyváradi beszédem gróf Apponyi Albert és Horánszky Nándor tisztelt barátaim részéről részesült.

T. barátaim kijelentik, hogy nem a szabadalvúpárt programjához, de azon programhoz csatlakoztak, melyet Széll Kálmán miniszterelnök kormányzaleptekor a képviselőházban kifejtett. Erről a programról állítottam és állítom én, hogy az minden nagy elvi kérdésben azonos a szabadalvúpárt programjával, amint hogy másként az új kormány a szabadalvúpárt osztatlan támogatását nem is biztosíthatna volna magának.

Vizsolt ha t. barátaim ezen program tartalmából s az egész politikai szituációból azon következtetést vonták le, hogy a Széll-kormányt támogató szabadalvúpárthoz fenntartás nélkül csatlakozzanak, nev ez elhatározás jogosult voltát

ment az államtanáreshoz. Amint mondják, hahótáza lépett be a siri esöndes terembe... Nos, azon nem lehetett csodálkozni, hogy a fakultás elméleti férfiai nevetni kezdtek a kacagás kurájának a puszta elméletétől, de vajjon így lesz-e vele a király is? A Miracle doktornál kész volt a terv. Évek hosszu során át kutatatta ő elméletileg a vígság elemeit különféle nemzeteknél s az Olasz Komédiára hívta fel a fakultás figyelmét. Azok közt kell a kacagtatás nagymesterének lenni. Az államtanás azonnal intézkedett, maga a földvarmester utazott el Olaszországba... Nos és így került Arlequin és csapata Párisba.

Ki volt ez a rejtelmes komédiás? ... Aki látta, sohse felejtheti el azt az első előadást. Gyászos esöndben ott ült az udvar a színházban s a királyi arca után itélve az udvaroncok már nem remélték semmit. Széjjelbuzták a függönyt s felleptek a *Comedia dell'arte* szereplői. Féltek ők is... Tovasurrant a tarka csapat: Pierrot és Colombine, az ostoba Léandre, a nyárspolgár Cassandre, Scapin, Scaramouche és a vitygorgó Polichinelle... Mindenki a királyi arát nézte. Meg se moccant az. Minden veszte látszott; néhányan már sirtak is. E percben toppant a színe Arlequin. Mintegy varázstűsre megváltozott a levegő a színházban. Éreztük a fluidumot; mintha delejessé vált volna minden... Ki volt ez a rejtelmes ember? A jókedv, az éle, a szellem géniusza, a kacagás tulajdon istene. Ott szökdecsett csikos öltönyében s bársony lárvás

kétségbevonni bizonyára senkinek sincs joga és barátaim jogos önértetének bármiféle érintése nemcsak intencióimtól, de nagyváradi beszédem tartalmától is egyaránt távol áll.

Ast a felfogást pedig, mintha tisztelt barátaim vagy bárki más vert hadat, vagy türt elemet képezhetnének a szabadalvú pártban, a leghatározottabban utasítom el magamtól.

A szabadalvú párt oly férfiak egyesülete, kik egyelőrtelen az előtűnk álló politikai feladatokkal illetőleg s, kölesönös tisztelettel a multva vonatkozó nézeteltérésektől iránt, válllvetve kívánják a jövő munkáját elvégeztetni. Váradi beszédemnek t. barátaimra vonatkozó része éppen az elfogulatlan együttes működés hangulnyozásában s azon elismerésre méltó tény konstataálásában kulminált, hogy ez együttes működésre t. barátaim magatartása alkalmassá tette a talajt a ha elfogulatlanabbul megleltették volna, tán nem kellett volna visszatetszést t. barátaimban egy olyan nyilatkozat, mely mindenekfelett a szabadalvú párt egységének megrontására s a régi ellentétek és indulatok felidézésére irányzott minden törekvés ellen képezett határozott állásfoglalást.

Tisza István.

KÜLFÖLD.

Muravjev utóda. Gróf Muravjev halála mély szomorúságba ejtette nemcsak az orosz hivatalos világot, hanem magát Miklós cárt is, aki nagy megindultsággal fogadta a grázshirt s azonnal magához hívatta a volt miniszter bizalmas segédjét, gróf Lamsdorffot s rábízta ideiglenesen a külügyek vezetését. Éppen nem valószínűtlen, hogy Muravjev utóda Lamsdorff lesz, jóllehet mellette gróf Osten-Sacken berlini és gróf Kapriszki bécsi nagykövetet, valamint Jarovszkij követet is emlegettek. Lamsdorff Nikolajevics Vladimir a legkiválóbb orosz diplomaták közül való. Kitűnő ismerője az európai diplomácia összes kérdéseinek az utolsó három évtizedből, a mi nem is osoda, mert harmincegy év óta áll a pétervári külügyminisztérium szolgálatában. Goresakov, Girsz, Lobanov és Muravjev alatt kiváló részt vett az orosz külügyi hivatal minden akciójában s ugyszólván össze van növe az orosz külpolitika tradícióival. Gróf Lamsdorffot épp úgy kedvelte II. Sándor és III. Sándor, mint most II. Miklós cárr. A külügyminisztériumba 1866-ban lépett be s 1872-ben titkár és 1875-ben első titkár lett. Mikor Goresakov a berlini kongresszusról hazatért, Lamsdorffot, kinek nagy tehetsége már akkor el volt ismerve, hozzá,

arca ezer kacagató fintorba torzult. Százféle hangja volt s tréfi minden hangban bizton gyujtottak. A sziporkázó éleek rakétái voltak ezek, a komikum olyan tűzijátéka, amelyet még sohse látott a világ... A közönségben veszedelmes mozgalom támadt. Kacaghatott volna mindenki, de nem mert. A jókedv hullámai pereről-perere rettegésé váltotta fel. Szent Isten, ha valaki elnovetné magát, mikor a kiály komor marad! Aggodalmasan vizsgáltak az arcát. Annyit már láttak, hogy figyel. Hátravetette a fejét: nyilván megdöbönt, hogy az, amit lát, mulattatni képes. Aztán egyszerre ideges rángást vettek észre a szája körül. Ekkor már mintha túrtötött volna magát... Erre várt Arlequin. Ekkor gyujtotta meg annak a híres élnek a rakétáját, melyet csak azért nem mondok el, mert mindenki ismeri. Utána odajött a lámpák elő s a Napkirályra tekintve merészen odaszólt:

— Sire, nevezessen hát! Hadd jöjjön fel a nap Franciaországra...

És hölgyeim, ez volt az a történeti nevezetesség pillanat, mikor a nap ismét feljött Franciaországra! Ragyogott a felség arca megint, nevetett szívből, jókedvűen. A közönség pillanatig még habozott. A Napkirály észrevette, hogy maga nevet csupán, fejedelmi mozdulattal terjeszté ki kezét. Erre aztán megindult a kacaj vihára, de az udvari törvényekhez képest ildomosan, rangszerint. Előbb a Dauphin nevetett egymaga, aztán Monsieur, aztán a vérbeli hercegek, majd a Condé, Contik, utánuk a királyi fattyu hercegek, ezek után pedig a pairek, a közönséges hercegek, marquis s így tovább le egész az Akadémia

Az En Ujságom

október havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb kéres heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt. Kiadóhivatal: Budapesten, Andrásy-ut 10. szám.

mint kancelliarhoz osztották be, Caraszoje-Szelóba. Ott jutott a még fiatal diplomata személyes érintkezésbe II. Sándor aórral, akit minden évben elkísért livádiai nyaralására. A német császárral való alexandrovói találkozásra 1879-ben Lamsdorff kísérte el a cárt, s ő kísérte utóbb — már mint tanácsos — III. Sándor is Dansigba. Majd 1882-ben a külügyminisztérium kancelláriájának igazgatója lett s ebben a minőségében sokszor maga vezette Oroszország külpolitikáját. Bizalmas barátja volt Girsnek s ő volt a cári kísérfője a skornjevici (1885) és a kromsieri (1886) találkozáson. Diplomáciai tapintata, mérséklete és tehetősége annyira teteszt III. Sándornak, hogy 1886-ban Livádiában maga közölte vele tanácsossá való kinevezését. Mikor Lobanov halála után Siskin kísérte külföldi útján a cárt, ottban a külügyminisztériumot Lamsdorff vezette. Muravjev terveibe ő volt legjobban beavatva s ő volt legelső munkatársa. Az adiatási Állást 1897 eleje óta töltötte be.

Berlin, június 23.

Politikai körökben beszélük, hogy Vilmos császárnak Muravjev halála alkalmából a cárnos intézett távirata nemcsak részvétének adott kifejezést a szenvedett vesztésé felett, hanem meglepéssel hangsúlyozta azt a tényt, hogy az orosz és német katonák vállalva harcoltak egymás mellett Takuban.

Lamsdorffnak ideiglenes külügyi miniszterré való kinevezését itt még nem kommentálják. Politikai filozófiáját nem igen ismerik. De remélik, hogy az orosz politikai folytonossága az ideiglenes utód alatt nem fog megszakítani: szenvedni.

A kínai helyzet magyarázatát abban találják, hogy a takui ütközetről szóló jelentésekben itélve, Kína rendes hadseregével szabályos háborút kezdett. Azt a fikciót, hogy az európaiaknak csak a boxerek lézadásával van dolga, nem lehet feuntartani. Eltekintve attól, hogy e szerint az ellenség leküzdése nagyon nehéz, a hatalmakra még az feladat is hárul, hogy elégteltel kérjenek egy oly kormánytól, melyiel szemben a hatalmaknak egyelőre rendelkezésre álló eszekely számú csapatával nem ajánlatos a nyílt háborút elfogadni.

A kínai bonyodalom.

Budapest, június 23.

Mindegyre rémes híreket hoznak a táviratok Tiencin bombázásáról és az ott folyó öldöklésről, amely eléggé igazolja a hatalmak készülődését. Csakhamgy a készülődések igen lassan folynak a mire tényleges akcióra kerülhet a sor, úgy lehet már késő lesz. Az európai diplomácia ma minden reményét Li-Hung-Csang személyéhez fűzi, akit a legalkalmasabb, vagyis inkább az egyetlen alkalmas embernek találnak arra, hogy a konfliktus sima elintézését lehetővé tegye. Addig is Oroszországban ugyancsak elke-

tagjai... Részt vettek a kacagás e nemzeti ünnepeben a jelen volt idegen nagykövetsé is és szintén rang szerint. Mint hallám, ez alkalomból keletkezett az angol és az orosz követ közt az az elsőbbségi vita, melyet aztán illően párbajjal intéztek el. Egy nagykövet nem nevetett csupán, az agg spanyol grand, kinek komor viselete nemcsak feltűnt, de majdnem diplomáciai tárgyalásokra adott alkalmat. Az ősz hidalgő azonban csakhamar okát adta tartózkodásának, bevallván, hogy szerelmű fogadalomból nem nevet már ötven esztendeje... Nos, a Miracle gyógymódjának tökéletes volt a diadala. Elmúlt a napfogtyakozás és a Versaillesből kiáradó fényben új életre ébredt a föld.

De ki volt ez a rejtelmes komédiás? Sohse vette le a maszkját és előadás után eltűnt, mint a kámför. Sohse látta Arlequint senki színpadon kívül. Mint sikere részesét fel akarta őt keresni Miracle doktor, de a komédiások még csak a lakását sem árulták el senkinek...

Futó tűzként terjedt el a hire annak a csodátevő gyógymódnak, mely a leghatalmasabb királyt megmentette. Maga a felség pártfogolta legjobban s kitüntetései elhelmozta el Miraclet. A csodadoktor hatalmas személyiségű nőtte ki magát s óriási vagyonra tett szert. Felbátorodva a sikeren, merészen általánosította kuráját s a fakultás ellenére fennen hirdeté, hogy az ő gyógymódja panacea és nincsen olyan képzelhető földi nyavalya, a mit meg ne gyógyitana vele. Nosza csodáittek hozzá a világ minden részéről vakok,

seredett hangulat uralkodik Kína ellen. A pétervári lapok bosszút lihegnek a Takunál elomlott orosz vér miatt. Így a *Novosztí* azt írja:

„Egész Oroszország mélyen fájlalja a takui ütközett áldozatait. Oroszok véreztek el Taku mellett, a nélkül, hogy voltaképp háború volna. Az oroszok csak azért mentek Takuba, hogy az orosz alattvalókat megoltalmazák, de ott a kínai csapatoknak és vezéreiknek legalvalóbb árusulásába ütköztek. Az ilyen eljárásnak nem szabad példás megfontyítás nélkül maradnia. Közös ügye ez az összes hatalmaknak és Londonban úgy, mint Berlinben és Párisban meg fogják érteni, hogy olyan barbár birodalomnak, mint Kína, nem szabad tovább fennállania.”

Mai tudósításaink a következők:

(Tiencin veszedelme.)

London, június 23.

Washingtonból jelentik, hogy *Kempf* amerikai tengernagy távirja, hogy a tiencini amerikai konzult, továbbá 40 angol és egyéb hittérítőt legyilkoltak.

A *Morning Leader* e jelentéshez hozzáteszi, hogy *Kempf* tengernagy a hatalmak közt fenyegető komplikációkról is jelentést tett, azonban a távirat e részét titkolják. Mindenesetre az összes washingtoni jelentések felteszik, hogy az ottani hivatalos felfogás nagy mértékben pesszimistikus.

Majna-Frankfurt, június 23.

New Yorkból táviratozzák a *Frankfurter Zeitung*nak: Az itteni metodista misszió kábelátviratot kapott, amely szerint Tiencinben huszonhét amerikai hittérítő közül csak hárman tudtak megmenekülni. A kormány *Mac Arthur* tábornoktól távirattal kérdezte meg, hogy hány katonát bocsáthatna a kínai szolgálat rendelkezésére.

New York, június 23.

Brown Frederick, a tiencini methodista missziók vezetője a *New York Journal*nak Csifust a következő táviratot küldte: Épp most menekültem Tiencinből egy német ágyúmaszádon. A várost több napig bombázták a kínai csapatok. Az egész idegen negyedét elpusztították. Wright hadnagy és az amerikai hajóhad 50 tengerész-katonája, akiket segítségünkre küldtek, részint elestek, részint megsebesültek. A löször elfogyott. A helyőrség borzasztóan szenved. Sürgős szükség van segítségre.

Köln, június 23.

A *Köln. Ztg.*-nak jelentik Berlinből: A legutóbbi kínai hírek nagy izgalmat szültek, mint-hogy most már nem kétséges, hogy számos német harcban áll, melyet nemcsak a boxerek, hanem a modern fegyverekkel felszerelt kínai csapatok ellen kell vívniok. Tiencin mellett európai kínai

sánták, siketek és mindenféle kórokban sanyldók. Mit tett e temérdek beteggel Miracle? Vitte őket az Olasz Komédia előadására. Valóssággal kórházzá alakította át a színházat. És vajjon meggyógyultak-e mind? Hőgyeim, erre bajosan felelhetek önöknek. Én csak azt tudom, hogy koldusbotra juttatta az összes többi orvosokat és örök kacajával fennen hirdeté, hogy meggyógyított ő minden beteget széles Franciaországban.

Igaz volt-e ez? Nem tudom, de ha igaz is volt, egy egyetlen ember még is maradt a földön, akit nem tudott meggyógyítani az ő kacajkurája. Volt egy egyetlen ember, akin nem segített a Miracle doktor csodátevő gyógymódja.

II.

Ki volt ez a beteg? A hirneves csodadoktor épp aznap akará bejelenteni a királynak, hogy már nincs több beteg a birodalmában, midőn sürgősen hívták. Feltette legnagyobb parókáját és aranyos hintójába szállt. Vitte ki a kocsí messzire, a város végére. Megálltak egy elvadult kert előtt, melynek közepén omladozó házikó, egy valóságos remetelak állt.

Miracle doktor álmélkodva típeggett be a házba. Cselédnek, vagy egyáltalában emberi lénynek nyoma se volt sehol. Csodálkozva haladát át a vakolata-vedlett üres szobákban, melyekben már a fű burjánzott fel. Végre egy ajtóra talált s belépett a ház nyílván egyetlen lakott kamarájába.

Megdöbbenve állt meg a küszöbön, a nála

ágyuk által nagyon szorongatott helyzetbe jutottak.

Berlin, június 23.

Az itteni kínai konzul ma közölte a külügyi hivattal, hogy a pekingi német követ biztonságban és jó egészségben van. A csifui német konzul tegnap este ezt táviratozta: A tiencini telepek lödözése egyre tart. A legtöbb épület leégett. A fölmentő seregről és Pekingből nincsenek hírek.

Páris, június 23.

A külügyminisztériumba ma éjjel több távirat érkezett Kínából. A shanghai francia konzul jelenti tegnapról, hogy a kínaiak *Tiencint bombázták és hogy az amerikai konzulátust szétrombolták.*

Berlin, június 23.

A *Wolff*-ügynökség jelenti Shanghaiból: Csifui jelentések szerint Tiencinben a helyzet válságos, de nem reménytelen. A várost bombázzák és egy része lángokban áll. A védők jelentékeny veszteségeket szenvedtek. Tegnapi vagy 2000 ember indult el felszabadításukra.

Shanghai, június 23.

Tiencint esütőrtökön a kínai csapatok *Tuad* herceg vezénylete alatt 45 gyorstüzelő ágyúval megtámadták. Eddig a kínaiaknak nem sikerült a várost elfoglalni, bár a tüzelés jelentékeny kárt okozott. A Pekingből érkezett legutóbbi hiteles jelentések szerint a követtségek még tartják magukat.

(Egyéb hírek.)

London, június 23.

A *Times* megemlíti a pekingi császárnének egy a múlt évi november 21-éről kelt rendeletét, melynek értelmében az összes alkirályokat és parancsmókat szigorúan megbizta, hogy az idegen fegyveres hatalom mindennemű előrenyomulását rögtön, minden Pekingből érkező instrukció bovárása nélkül, mint hadüzenetet tekintsék és a szorint járjanak el.

A kínaiak — így szól a *Times* — az elkorhadt diplomáciai rendszert erőyesebb és tán egészségesebb rendszerrel akarják felváltani. A orosz rendszer a központi kormányban rejlik s csak úgy lehet ezen segíteni, ha a főváros áthelyezik vagy pedig bizonyos változtatások által korszerű eszmék befolyásának engednek teret.

Hongkong, június 23.

A *Pique* angol cirkáló- és az *Otter* torpedóromboló ideérkeztek és sietve szemet vettek föl. A *Don Juan d'Austria* amerikai cirkáló Kantonba érkezett.

London, június 23.

Az esztlapok jelentik Shangaiból: Vaj-Haj-Vejben a boxerek elhamvasztották majdnem az összes

már legendássá vált hahota most az egyszer és először elakadt a torkán. Hol volt, — micsoda világtól elszakadt remete tudósna az odújában? A kis kamara falai köröskörül a mennyezetig tele voltak rakva könyvekkel. A szekrényen lombikok és asztrológus megszámos állottak. Ott hátul rengeteg kodexek és ódon foliások közé temetve egy rozoga ágy fehérlt. Kívánesian baktatott oda.

Egy elnyűtt arcú, kétségbeesett ember fekküdt ott: a szárnyaszegett örömnök, a reménytelen életunalomnak a tulajdon allegóriája. Nem volt ennek az arának kora, — nem ösmerhette ez a boldog mosolyt soha. Sulyos barázdái közt csak a vigasztalan melankoliát őrizte. — Meg se mozdult, mikor a csodadoktor belépett. Csak üresen bámult maga elé tovább.

— No, ön ugyan jó messze lakik! Ön nyilván remete?

— Igen, magamban élek.

— Tán nem is tudja, hogy itt a közelben micsoda nagy város van: Páris?

— De igen. Nem érdekel.

— Ön tán tudós?

— Micsoda hiu szó! Vanitatum vanitas!

— Hát minek oivassa akkor ezt a sok könyvet?

— Hogy annál jobban belássam mindennek a hiábavalóságát.

— Voltaképp micsoda ön?

— Embergyűlölet!

— Fáj valamije? Mi bántja?

Fényképészeti műkedvelőknek!

Kittinó fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen füzletig alapítottott 1854-ben.

szágon telepeket. A Beuter-gyűnékség ehhez a hír-
bes megjegyzi, hogy erre vonatkozólag nem kapott
híreket.

Hongkong, június 23.

A *Hongkong Daily Press* jelenti: Li-Hung-Csang
tegnap közölte, hogy rendeletet kapott a császárnétól,
hogy Pekingbe menjen, a boxereket nyomja el és a
hatalmakkal állítsa helyre a békét. E hó 27-ikén fog
Kantouból, Hongkongon és Shingain át elutazni.

(Oroszország.)

London, június 23.

Daily Mail jelenti Pétervárról: A cár még
szerdán Muravievvel tárgyalt és hangsúlyozta,
hogy a kínai válságot Angliával, Német- és
Franciaországgal egyetértésben kell megoldani. Kszro-
patkin tábornagy hadügyminiszter az összes szi-
bériai lövész-csapatok mozgósítását táviratiilag rendelte el.

Pétervárot és Kronstadban Tarku bevitelt
mint nagy orosz győzelmet ünnepelik. Az egyes
tengernagyok közt rövid távratváltás folyik.

A *Novoje Vremja* hangsúlyozza, hogy a
boxerek felkelése csak oly hatalmak ellen irá-
nyul, akik Kínát hittérítőkkel, kereskedőkkel
elárasztják, nem pedig Oroszország ellen. Peking
Oroszországgal szemben mindig barátságos marad.
(A sibiriai lövészcsapatok száma tizenkettő. Béke
idején is hadilészámban vannak a huszonnégy
óra alatt teljes készenlétebe helyezhetők. A szerk.)

Pétervár, június 23.

A hivatalos lap közli *Alezjev* altengernagy-
nak Port-Arthurban június 17-én kelt következő
táviratát: A Taku előtti ütközetben elfoglalt négy
kínai torpedó-rombolók közül az oroszok, anglo-
lok, franciák és németek egyet-egyet megtartottak.

(A német-orosz viszony.)

Köln, június 23.

A *Kölnische Zeitung* nyilvánvalóan sugalma-
zásra jelenti: Az orosz lapok bizalmatlankodva
irnak Németországról s még a kiválóbb orosz
publicisták is ingerült hangon irnak a német
kormányról. Ezzel szemben megjegyezzük, hogy
az orosz kormány azt a kívánságát fejezte ki az
orosz újságoknak, hogy tartózkodjanak Németor-
szág tevékenységének alaptalan és megokolatlan
támadásától. Ugy látszik, hogy az orosz lapok
megfeleltek a kormány kívánságáról. Annyi
bizonyos, hogy Németország nem fog nehézsége-
ket gördíteni Oroszország kínai akciója elé s a
jövő meg fogja mutatni, hogy Németország öszin-
tén támogatja Oroszország kínai törekvéseit.

(Németország.)

Berlin, június 23.

A testőreztől nagyon sokan jelentkeznek
önkéntesekül, úgy, hogy a szükséglet négyeszeresen
van fedezve. A műszaki csapat már össze van állítva

— Az életunalom. Segítsen rajtam.
— Hm. Sok az epe. De mi sem könnyebb,
mint ezen segíteni. Önnek egyszerűen jókedvűnek
kell lennie.

— Nem tudok.
— Nem tud? Ön ne tudna úgy igazán szív-
ből nevetni?

— Nem tudok.
— Nos uram, az eset tiszta, ön a helyes
orvoshoz fordult. Én Miracle vagyok, ki feltalál-
tam a kacajt, mint gyógymódot. Kurám épp oly
föltétlenül biztos, mint egyszerű. Tizenöt jegyet
rendelek önnek az Olasz Komédiába. Ott az én
gyógymódom csodatevő pilulája: Arlequin. Ót
kell önnek látnia és kacagni hallania s rögtön
meggyógyul.

Az elnyűtt arcu ember szomoruan hajtotta
le a fejét.

— Más gyógymódja nincs?
— Hogyan?

— Mert én ettől meg nem gyógyulok. Én
rajtam nem segít Arlequin.

— Mikor mindenkin segít! Még ma este
nézze meg!

— Én nem nézhetem meg, uram!
— De miért?

Az embergyűllölő keserűen fordult vissza a
fal felé.

— Mert én vagyok Arlequin. És vége a ko-
médiának... Jó éjszakát!

s a csapat egy tisztből, egy őrmesterből és hatvanhat
altisztből és közlegényből áll. A négy gárdaezred
együtt egy üteget állít. Az önkénteseket megvizsgál-
ják és egyformán egészséges emberek közül a köny-
nyebbeket választják ki.

Berlin, június 23.

A kínai események következtében bizonytalanná
vált, vajjon a német császár északi utazását, mely
július 3-ára volt kitűzve, be fogja-e tarthatni.

Berlin, június 23.

Kielből jelenti: A császár az első tenger-
százlójai elindulását e hó 30-ára tűzte ki.
A szárazföldi hadsereg az 500 önkéntes beérke-
zése után 1200 főt számítl. Az induló hidászok
szintén a hadi állományba helyeztetnek.

Berlin, június 23.

Idő érkezett távirat szerint a *Hansa* német
cirkáló hajó a kínai vizeken egy kínai hajót el-
süllyesztett, egy másikat pedig elfogott; ötven kínai
meghalt, hetven megsebesült.

Berlin, június 23.

A osztrák német konzul távirata jelenti: Az *Illis*
vesztése hét halott, köztük *Kellmann* hadnagy és
tizenegyet sebesült, köztük a parancsnok súlyos so-
bestéssel. Takuval naponta hadihajó összekötte-
tés van.

(Franciaország.)

Páris, június 23.

Pekingből még most sem érkeztek új hírek.
A mongeeli francia alkonzul továbbította *François*
konzulnak e hó 17-én kelt táviratát, (mely tehát
korábbi, mint az, amelyet Delcassé külügyminis-
ter tegnap a képviselőházban felolvasott), mely
táviratban *François* annak az aggodalmának ad
kifejezést, hogy Jünnanban a lakosság a háboru-
tól féltében fellázad a mandarinok ellen. Az hiszi,
hogy öt és embereit azért nem eresztik el, mert
attól tartanak, hogy elutazása következtében ki-
törne a háboru. *François* azt kívánja, hogy Pe-
kingben járjanak közbe és hogy a francia csapa-
tok csak az ő kifejezett óhajára lépjenek át a ha-
tárt. A mongeeli francia alkonzul e hó 20-ikáról
kelt és ma reggel érkezett táviratában közli, hogy
Mongeeben a mandarinok fáradozásai következté-
ben helyreállt a nyugalom és hogy Jünnanban,
ahonnan épp most érkezett két európai, nem vál-
tozott a helyzet. Négy kínait, akik a jünanni
gyűjtogatásokban részesek, kivégeztek.

(Olaszország.)

Róma, június 23.

Mint most már bizonyos, Kínába küldik:
Vettor és *Picani* páncélos hajókat, *Stromboli* és
Vesuvio kisebb páncélosokat 1150 legénnyel, 20
ágyúval és 7 golyóseőróval. Valószínűleg az eritriai
gárda két zászlóalját is Kínába küldik. Ezeket
Massauában a *Navigazione generale* szállítja. Ezen-
kívül a *Carlo-Alberto* páncélos hajót Colomboba
rendelték, hogy a kínai vizeken az orosz hajó-
hadat utólrhesse.

Róma, június 23.

A szenátusban Vitelleschi szenátorának a kínai
helyzetre vonatkozó interpellációjára *Vicenti Venosta*
külügyminiszter a következőket felelte: A pekingi
olasz követ nyomban a kínai zavarok kitörésekor
azt az utasítást kapta, hogy csatlakozzék kol-
legáinak a csungli-jámennél a rend helyreállítá-
sára érdekében tett lépéseiből, miután a hatalmak
előterjesztett tanácsai nem vezettek sikerre és a
főkelés kitört, az olasz követ utasított, hogy minden
akciónál kollégáival egyetértőleg járjon el. A kínai
vizeken levő két olasz hajó főparancsnoka ha-
sonló instrukciókat kapott. Ennek következtében
erről a két hajóról különítmény szállt partra,
amely részt vett a nemzetközi csapatok hadművele-
teiben. Jelenleg egy harmadik hajó is uban van Ke-
letázsia felé, földézetén az olasz hajóra; admirálisával.
További három hajót készenlétebe helyeznek. A mi-
niszter konstatálja, hogy a hatalmak közt teljes az
egyetértés. Azok a hatalmak, amelyek szárazföldi
csapatokat is küldhettek, csupán a szükségnek en-
gedtek, amelyet a veszélyes helyzet idézett elő.

Ami az olasz kormányt illeti, ez azt a célt kö-
veti, hogy Olaszország a szolidaritás, a civilizáció és
a közös biztonság érdekében részt vesz a hatalmak
közös akciójában.

Canevaro kijelenti, hogy nem akar visszatérni a
multak eseményeire és csak annak a hangzatosra
szorítkozik, hogy az események az ő politikáját iga-
zolják. (Helyeslés.)

Az incidens ezzel befejezést nyert.

(Ausztria-Magyarország.)

Pócs, június 23.

A *Mária Terézia* hadihajó ma reggel 5 óra-
kor az itteni kikötőből elindult és 40 nap múlva
ér Takuba.

Bécs, június 23.

Hivatalosan megerősítik, hogy a *Mária Te-
rézia* hadihajó utnak indult Kelet-Ázsiába. A
Zenta hadihajó ma Csifuba érkezett, hogy szemet
vegyen föl. Pekingből és Tiencimből nem érkez-
tek hírek.

HIREK.

A szekunda.

Nagytitizteletű Dömötör András uram
ugy professzorkodott hajdanában a kálvi-
nista kollégiumban, hogy beült az első gim-
náziumba hatvan gyerek közé és tanított
nekik mindent. Aztán velük ment a második,
harmadik gimnáziumba, véges végig az egész
iskolán, fölnevelt egy generációt és kiröpi-
tette a világban, hogy most már tanuljanak
a maguk lábán járni. Nagyon könnyen meg-
esethetik, hogy az egy és ugyanazon nagy-
titizteletű Dömötör András tudománya fogya-
tékos volt itt-ott, de ez nem szól se
Dömötör András, se a rendszer ellen. Az
életben szükséges tudományokra nem az is-
kola tanít meg, hanem maga az élet — és
azt a bizonyos középiskolai alapvető munkát
elvégezte a nagytitizteletű ur emberségesen;
sokkal jobban, mint ma tizenhárom pro-
fesszor.

A nagytitizteletű urhoz hozzántt a
klasszisa; megszokta a gyöngéit, a rossz
szokásait, egy kicsit el is mulatott rajta,
mint a hogy ma is elmulat az osztály tizen-
három tanár emberei gyöngöségein, de ezzel
az egy emberrel kellett számolnia. Tudta,
hogy ez az erőssége, a nagytitizteletű ur tu-
dományokban bővelkedő feje az ő tudásá-
nak a forrása s meg kellett szorietni a nagy-
titizteletű urat.

A rendszer azonban megváltozott. A
nagytitizteletű urékat elsöpörte a föld színé-
ről a modernség s a középiskola első osztá-
lyától kezdve már tizenhárom professzor
gyömszőli a gyerek fejébe a tudományt.
A gyereknek tizenhárom felé kell gondol-
kozni, tizenhárom szomolyt kielégíteni, tizen-
három egymással önkénytelenül is ver-
sengő professzornak egyenkint tetszeni. A
természetrizai ur nem törődik a stilisztiká-
val s a fizikai ur megveti a történelmet. A
gyereknek egyformán kell tudni mindent,
egy tudás nem pótol a másik tárgyban való
járatlanságára semmi előnyt, egyik oldalon
hiába életrevaló és eleven eszű, a másik tanár
csak az élhetelességét látja, ha véletlenül
olyan tanulni valót követel tőle, amihez semmi
kedve nincs. A gyerek képtelen általános-
ságban, a hajlamai szerint, a való élet szá-
mára fejlődni, mert már a középiskola csupa
szaktudást követel tőle. Nem egyet, hanem
mindet. És a sok tudós között elvész a gyere-
k. Jön a szekunda, az elkedvetlenedés, a
csömör, vagy a konok nembánomság — vagy
a halál.

Ma tudniillik megérkezett az első te-
legramm a redakcióba, amiben ezutal a ma-
rosvásárhelyi tudósító arról számol be, hogy
Simó Gábor ötödik gimnázista fiu agyonlötö
magát a tornaudvaron a szekunda miatt.

Ridegebb, durvább dolgot nem igen
talált még föl a pedagógia, mint ami a
szekunda. A bizonyítvány, amibe minden
professzor függetlenül illeszté bele a maga
kalkulását. Magyar nyelven: 1. — latin: 2. —
történelem: 3. — számtan: 4. — Puff! —
Most már tessék csak elképzelni, hogy le-
hetséges-e az, hogy az a fiu, aki jó ered-

Szájpadlás nélküli fogak.

Főfőlegesség teszük az inylemez
használatát. A szájból kivenni nem
kell, nem is lehet. Számos elismerő
levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

ményt ér el négy-öt tantárgyban, tökéletesen buta legyen éppen egyben. — A tanár azonban nem számol a másik tanárral. Vannak konferenciák, meg is beszélnek ennek vagy annak a fiúnak a dolgát, de a professzor mind a maga tárgyának követeli a tudást. Amit a másik tanít, az mellékes.

Egy kis egyezkedéssel, egy kis az egymás feladatához simuló közös munkával egyszerre vége lenne a tömeges szekundázásnak. A számtanban gyöngye fiut megmentené az, hogy szépen haladt a fizikában s ha valamelyiknek a gyomra teljességgel nem veszi be a gyertyát, enyhítő körülmény rá nézve a statáriumban, hogy szívvel, lélekkel tanulja a történelmet. Abban az alapvető munkában, ami a középiskola fóladata, az a fontos, hogy a gyerek egyáltalában, általánosságban megértette arra, hogy egy osztályval előbb menjen a következő iskolai évrre. S ha aztán kislát a közös megbeszélésben, hogy a fiu számára a terheléssel szemben nincs elég mentőkörülmeny, akkor aztán — még mindig nem szabad a szekundának következni.

Az iskolának nem az a fóladata, hogy kérget boriton a gyerek érzékenységre, hogy szegyenbe vigye — és hogy, mint ez a mai esetünkben olvasható — belekeresse a kétségbeesésbe.

Van annak egyéb módja, hogy visszatartsák a továbbtanulástól azt, aki nem arra való, vagy visszavessék az osztály ismétlésébe azt, akitől még lehet várni valamit. Levelet kell írni az apjának. Megmagyarázni benne, hogy a fiu érdeke az, hogy ne lépjen még át a felsőbb osztályba. Nem klasszifikálni, hanem az általános tapasztalattal beszámolni. A községi iskola elvégzése után amugy se követel a diáktól senki szaktudást. Miért klasszifikálni tehát szakok szerint... Miért ráfogni arra a fiura azt, hogy éretlen, aki éppen csak számolni nem tud... A pályaválasztás kérdése nem az első gimnáziumban alakul ki, tehát nem is lehet egyforma követeléssel föllépni a matematika dolgában két olyan fiuval szemben, akik közül az egyik bankár lesz, a másik pedig gazdatiszt.

És amikor elkövetkezik a pályaválasztás, a felső oktatás olyan messze esik attól a bizonyos középiskolai alaptól, hogy azzal se számolhat a középiskola.

Egyszerű, komoly és ami a fődolog, a leginkább célravezető volna az az eljárás, ha kevésbé lenne az iskola hivatalos fórum a növendékeivel szemben, ha nem volna az esztendő elbírálásában semmi rubrika, hanem bizalmasan családiasan eldöntené az iskola, hogy telj általánosságban, ahogy majd összesimul a nyolc esztendői tanulás végén a tudás — lehet-e várni a diákból olyan emberformát, akiből majd kifejlődik az ember.

A klasszifikáció, a hivatalos, rubrikás eljárás azonban már megcsontosodott, hajtathatlan valami. Tiszta szentségtörés, amit én itt írok.

S ha így van, legyünk mi okosabbak, mint a rendszer, mondjuk ki, hogy a szekunda nem isten csapása, hanem egyszerűen annak a következtetése, hogy a szakok nem tudnak megalkudni az általánossággal. A matematika nem bocsátja meg azt, ha a diák minden egyebet tud, csak a numerosokhoz nem ért. Az élet azonban kikacagja a kalkulusokat. Annak ember kell a maga egészében. Hogyha az iskola nem ilyenhez akar anyagot liferálni, sz az iskola baja. Persze a mienk is, mert új, a mainál egészségesebb rendszert nem gyurhatunk egyhamar a magunk gusztusára. (Th.)

Budapest, június 23.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-én új előfűze és nyit a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgájon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozástól értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlappal fölhasználástól akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter legközelebbi s egyzersmind a nyári szünet előtt utolsó általános kihallgatását június 13-án tartja meg. — Dr. Flósz Sándor igazságügyminiszter ezúttal osztrákországi déli egy órákor tartja rendes heti kihallgatását. — Gonda Béla miniszteri osztálytanácsos a Ferenc-osztoros műveinek és üzemének megvizsgálása végett Zomborba utazott s onnan kiindulva az egész esztorot bejárja. — Desevicsz csnádi püspök Bécsebe érkezett. — Ivankovics rozsnói püspök Emsbe utazott.

— A király látogatása. Bécseből telegrafálják, hogy ő felsége ma délután 2 órákor meglátogatta a császárübiléum emlékére épített Ferenc József-kórházat. Ő felségét a kórház elnöke és az intézeti orvosok fogadták. Palmer elnök üdvözlétre ő felsége azt válaszolta, hogy nagy örömmel látogatta meg ezt az intézetet, amelyről már oly sok szót hallott. A cerle után ő felsége behatáran megtekintette az intézetet, egy óra hosszal időzött ott és az összegyűlt tömeg lelkes üdvözlései között hagyta el az intézetet.

— Milán király Bécseben. Milán királyt az uralkodó ma délután 4 órákor külön kihallgatáson fogadta. Erre a kihallgatásra Milán királyért udvari fogat ment a szállóba és ugyanily fogaton hajható vissza. Később Goluchowski külügyminiszternél tett egy óra hosszat tart-t látogatást.

— Kolozsvár ut díszpolgára. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter — mint említettük — a napokban Kolozsvárra utazik, hogy jelen legyen volt iskolatársainak 25 éves találkozásán. Kolozsvárról mozzalom indult meg az iránt, hogy a minisztert választssák meg a város díszpolgárává. Az eszme általános helyesléssel találkozott, sőt a függetlenségi polgárok sem ellenzik. Ebben az ügyben népes értekezlet volt Kolozsvárról.

Az értekezleten előterjesztették a Hegedűs ünneplésére vonatkozó programot és a következőkben körvonalazták: Hegedűs Sándort érkezése alkalmával fogadják és üdvözlő a pályaválasztó város polgármestere. Lakásán, a New York-szállóban a nögyelet üdvözlő. Tiszteletére a delegyietek szerenadót rendeznek, lampionos menettel. A következő nap délelőtt tíz órákor az ev. ref. kollegiumba megy találkozóra. Itt Jónás Balint lelkész, a miniszter egykori tanulóására mond imát. Innen déli egy órákor társas ebédre gyűlnek össze a New York-szállóban a volt tanítványok. A díszebédet a miniszter adja. Délután három órákor rendkívüli közgyűlést tart Kolozsvár város fővárosi tanácsa. E gyűlésnek egyetlen tárgya lesz a miniszter díszpolgárra választása. E választást a miniszternek küldöttség fogja tudomására hozni. Délután négy órákor a miniszter és kísérete megszemléli a városban levő ipartelepeket. Azu án a népünnepet tekintik meg. Este fél 8 órákor terevasvacsorát rendez a polgárság a miniszter tiszteletére, melyben Kolozsvár város előkelői urnói is részt vesznek.

— Magyar képviselő a pápánál. Latinovics Pált, a rigyicai kerület országos képviselőjét, aki most Rómában tartózkodik, a pápa e hó 17-ikén audiencián fogadta. A pápa a Sala di Consistorioiban a pápai széken ülve, bibornokok, kamarások és testőröktől körülvéve fogadta a tisztelgőket. A pápa, mint Latinovics írta, eléggé jó szinben van és a benedikciót magas korához mérve éreos hangon mondta el, azután a megjelenteket apostoli áldásában részesítette.

— A király szobra Bruck-Ujfaluban. A mosonmegyei Bruck-Ujfaluban holnap leplezik le a király mellszobrát, amelyet Zala György mintázott. A kis község, amely nemrég került vissza a magyar közigazgatás alá, nagy ünnepeket rendez a leleplezésre érkező vendégek tiszteletére. A rendezőség élén Páffy-Dawn Vilmos, Mosonmegye főispánja és Ekeffy Jenő megyei főjegyző áll. A leleplezés előtt tábori mise lesz, amelyet Kutrovácz Ernő fölszentelt püspök celebrál. A szobornál a főispán, az alispán és a község jegyzője mondanak beszédet. Délben banket lesz. Az ünnepen a korányt valószínűleg báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter fogja képviselni.

— Kállayné Illdszseben. Bécseből táviratozzák: Kállay Bénéiné, a közös pénzügyminiszter felesége ma Bécseből Illdszsebe utazott. Kállayné betegeskedő leányait látogatta meg Bécseben s miután most mindkét leánya állapotában javulás állott be, elutazott rendes nyaralóhelyére, ahol a szerajjevi versenyek idején szokás szerint nagy fogadás lesz illdszsei vilájában.

— A harmadik egyetem. Kassa város vezető férfai mozzalmat indítottak aziránt, hogy a harmadik egyetemet ott állítsák fel. A mozzalom élén dr. Takács Menyhért, a jászói prépost koadjutora és volt kassai gimnáziumi igazgató áll, aki 24-ikére értekezletet hívott össze.

— Az új otthon. Sátoralja-Ujhelyről sürgönyzi tudósítónk a következőket: Gróf Lónyay Elemér elhatározta, hogy már legközelebb eladja bodrog-olaszji birtokát és az aranyos-maróthi várkastélyt veszi meg. A gyönyörű kastélyban, melyet 1630-ban építtetett a gróf egyik öse, állandóan szándékozik lakni feleségével. A kastély egyike hazánk legérdekesebb urinaknak s oly műkincsekben bővelkedik, amelyek műtörténeti szempontból páratlanok. A középkori magyar üvegfestészet egyetlen sorozatát ebben a kastélyban őrzik.

— Egy érdekes határozat. Székely-Udvarhelyről táviratozzák az O. E.-nak: Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város képviselője ma délelőtti közgyűlésén elhatározta, hogy az állásától felrüggesztett dr. Gyarmathi Deszö polgármestert Hegedűs miniszter fogadására behívják. Mint értesülünk, a felfüggesztett polgármester helyébe ideiglenes helyettes kijelölése tárgyában e hó 27-ére városi rendkívüli gyűlést hívtak egybe. A kereskedelmi miniszter csak július elsejére érkezik ide.

— A perzsa sah érdemei. Egymásután fődzék föl a franciák a perzsa sah személyén az érdemeket és a kiválóságokat abból az alkalomból, hogy a sah a contrexevillei francia fűrdőn üdül. A párisi újságok össze is hasonlítják a saht megboldogult atyjával, aki a nyolcvanas években szintén meglátogatta Franciaországot. A jelenlegi sah modorát áradózó módon dicsérik és érdemei közé sorozzák azt is, hogy fejedelmi méltósággal fogadja a küldöttségeket. Ezzel szemben fölemlítik, hogy a sah édesatyja, mikor a nyolcvanas években Franciaországba utazott s a határon Larroumet beszéddel akarta üdvözölni, a Sire megszólitásnál ezzel szakította félbe a szónokot:

— Menjen a pokolba! — Es hátat fordított a szónoknak, akinek kárba veszett a szónoklata. Bizony e mellett a fejedelmi radikálizmus mellett eltörpül a mostani sah fejedelmi méltósága, amely a küldöttségek fogadásánál és a szónokok túrelmes végighallgatásánál nyilvánul teljes előkelőségében.

— Párisi diákkongresszus. A párisi nemzeti diákkongresszus magyar osztályának vezetői ma kitértek Hegedűs Sándor miniszternél, hogy kikérjék támogatását. A miniszter megígérte, hogy támogatni fogja a magyar diákok párisi kirándulását.

— Halálkozás. Dr. Goldberg Rafael, a budai izraelita község rabbija, tegnap este 11 órákor, a budakeszi-uton levő nyaralójában meghalt. Dr. Goldberg 1841-ben született, iskoláit Pápan és Boroszlóban végezte. 1870-ben választották meg a budai hitközség rabbiává, s mint ilyen 30 év óta megszakítás nélkül működött. Több nyilvános intézetnek és a pedagógiumnak oktatója volt. Temetése hétfőn délelőtt 1/210 órákor lesz a budai izr. templomból.

— A világposta-egyesület jubileuma. Az egyetemes posta-egyesület július 2-án ünnepli Bernben tennállásának 25-ik évfordulóját. Ez ünnepekre a svájci szövetségánaks meghívására az összes egyesület állánonk képviselőket küldenek Bernbe. Az ünnepegek sorozatát jubilaris kongresszus nyitja meg, amely egybek köz egy monumentális világposta-emlék emelése fölést is fog dönteni. A kereskedelemügyi miniszter a magyar posta- és táviridgazgatás képviselőivel Szalay Péter posta- és távirid-elnök-

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 perenyre Payerbahtól. Reichenau. Túlátás: Dr. K. szed. Gyönyörű, napos, szélitől óvott fekvésben, 600 m. mag. a tenger szine fölött. Teljes vizgyógyász. — Intézet gyogytorna számára. — Összes ültés-kurák. — Legnagyobb könyvt. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlach városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értekezéssel szolgál az igazgatósdár.

igazgató, miniszteri tanácsost bista meg, ki *Fejér* Ottó posta-távírdó segédtitkár kíséretében már a legközelebbi napokban utra kel.

— **Az igazi fejedelem.** Oldenburg nagyhercegség valamivel nagyobb mint Nyitra megye; híjján van minden politikai jelentőségnek, keveset is beszélnek róla. Most egyszerre kisebb-nagyobb cikkeket írnak róla a világ összes lapjai: nevezetesség lett a csöpp Oldenburg, sőt bizonyos tekintetben mintakép is a legnagyobb országok számára. (Bár igen kételkedünk abban, hogy épp az erőiben követni fogja akár egy szolgálóbíró is.) Oldenburgban ugyan elhalálozván *Péter* nagyherceg, *Frigyes Agost* nagyherceg lépett a trónra, aki maga köré gyűjtvényt minisztereit és a hivatalnokokat is legfelsőbb klasszissát, elmondta nekik kormánypartí programját.

— Uraim, — így szólott a fejedelem tudtukra óhajtom adni, hogyan fogom föl állásomat. Elsőnek tekintem magamat hazám polgárainak *szolgálójának* és arra kérem önöket is, hogy önök velem és én önökkel *dolgozzunk a néprért.* Mert a hivatalnokok a *közönség kedvéért vannak és nem megfordulva.* A legnagyobb bizalommal viseltetem hivatalnokaim iránt s ugyanazt kérem önöktől. Uraim, különösen meg akarom önöknek mondani, hogy *szerelem a nyílt beszédet* s kérem önöket, hogy *velem mindig úgy beszéljenek, amint gondolkodnak, még ha nekem kellemetlen volna is.* Hogy aztán mindig úgy fogok-e cselekedni, az más kérdés. Mindenkinék a kívánságát nem teljesíthetem, de *legalább mindenkit meg akarok hallgatni.* A tisztviselők a közönség közt éljenek s hozzá közeliedvén, legjobban ismerjék kívánságait. Uraim, én a jövőben sokszor meg fogok fordulni az országban. És igen fogok örülni, ha az emberek hozzám jönnek. Örömet szerezhetnek nekem egy-egy virágok vagy koszorúval, de *nem kívánok különös fogadtatásokat és ünnepeket.* Mert ez nem is illik a gyászhoz, azután nem is kívánom, hogy ilyesmire költsenek. Ha virágot kapok, az nekem elég öröm.

Igy beszélt az új fejedelem. Valaki azt mondhatná, hogy afféle duodec-uralkodó mit is mondhat mást. Csak nem beszélhet magas politikáról, világfölgörgető, tervekről. Hisz a világeseemények többnyire Oldenburg megkérdőzése nélkül történnek. Nem úgy van. Az emberek, mentül szűkebb a működési terük, annál inkább szeretnek fontoskodni, annál inkább szeretik magukat fölítani. Hogy az oldenburgi nagyherceg mondta ezeket a szöveget, sokkal nagyobb érdem, mintha a kínai császár vagy az angol királynő mondta volna. Az egyszerűség és a munka ugyanis a legfelsőbb tizezerben is némiképp szígyenletes, de annál kevesebb szokott dicsőséggel járni a legfelsőbb tizezer után következő százezerben. Ha az angol királynő mondja ezt, semmit sem veszthet a presztizséből, mert hisz angol királynő. De ha az oldenburgi nagyherceg beszél így, könnyen rámondja ez is, az is: no ez ugyan szépséges egy dicsátság. Hogy mégis így beszél *Frigyes Agost*, az éppen 6 nála dupla érdem. Mert például egy magyar főispán vagy egy magyar szolgálóbíró egészen másképp szokott diskurálni.

— **Párisi ornithológiai kongresszus.** *Hermann* Ottó ma indult el Párisba, hogy a III. nemzetközi ornithológiai kongresszuson a földmívelésügyi miniszter képviseletében részt vegyen. Ezen kongresszuson résztvesznek még *Chernel István*, mint a földmívelésügyi minisztérium kiküldötte és *Gyulai Gaal Gaston*, mint a magyar ornithológiai központ képviselője.

— **Tanárok gyűlése.** Az országos középiskolai tanáregyesület július 3-án és 4-én tartja harmincegyedik évi rendes közgyűlést Temesvárott. A közgyűlés rendje a következő:

Július 2-án: Érkezés. Az egyesület tisztikara és a budapesti tagok zöme délutáni gyorsvonattal utazik, s valószínűleg ehhez a csoporthoz csatlakoznak részint a fővárosban, részint Cegléden és Szegeden a Tiszától nyugatra eső országrészből érkező tagok is. Indulás Budapestről a nyugati pályaudvarról d. u. 2 óra 30 percekor; érkezés Temesvárra este 8 óra 2 percekor. — Elszállásolás. Este 9 órakor ismerkedés a Trónörökös-szálló nagytermében.

Július 3-án a közgyűlés első napja. Reggel 8 órakor választmányi ülés a vármegyeház kistermében. Délután 9 órakor közgyűlés a vármegyeház nagytermében. Napirend: 1. *Beóthy Zoltán* megnyitó beszéde. 2. Üdvözlések. 3. Hivatalos jelentések. 4. *Négyesy László* főtitkár évi jelentése. 5. *Müller József* pénztáros évi jelentése. 6. *Tiber Agost* évi jelentése a segítő alapról. 7. A számvizsgáló-bizottság jelentése. Azután szakelőadások lesznek, amelyek atnyulnak július 4-ikére is. Ezen a napon megtekinthetik a tanszerkiállítását, azután 5-étől 7-ikéig kirándulások lesznek az Al-Dunára és Herkulesfürdőre.

— **Ünnepeit lelkész.** *Dr. Klein Mór* nagy-becekereki főrabbi ma ünnepelte meg nagy-becekereki lelkészének 20-ik évfordulóját. A hítközség ebből az alkalomból közgyűlést tartott és érteimelt jegyzőkönyvileg örökítette meg. Erről *dr. Mangold Samu* elnök és *Weisz Izidor* alelnök értesítettek az ünnepelet, aki számos üdvözléletet kapott.

— **Az elmaradt koszoru.** Néhány nap előtt a Párisban időző bécsi férfi dalegesület elhatározta, hogy *Heine* Henrik sírjára a montmorei temetőben koszoru helyez. Megirtuk, hogy a bécsi Stadtrath minő durva határozati javaslatban ítélte el a férfi dalegesület kegyeletes szándékát. A presszió használt, mert, mint Párisból jelentik, *Heine* sírjának megkoszorúzására az idő rövidsége miatt elmarad. Murizásra ugyan elég idejük volt az uraknak... Am maradjon koszoru nélkül Montmartre csöndes sírhalmá, amely alatt ott nyugszik a költő, aki a legszebb német dalokat éneklte. Az ő halhatatlanságának nincsen szüksége halandók hódolásra, akikre csak az ő nagysága vetne fényt, miatt sírja előtt emléket ünnepelnék.

— **A Gutenberg-jubileum.** Az egész világ hódol a könyvnyomatás föltalálójának, Gutenberg emléke előtt. A mainzi fejedelem kastélyában rendezett tipografikus kiállítás megnyitásával egyidejűleg a Gutenberg-ünnepély ma déli 12 órakor kezdődött meg Mainzban a Händel-féle *Judas Makkabeus* sz. zenehatáral és tipographiai kiállítás megnyitásával. Holnap délelőtt a városi csarnokban játszódik le a nagy nemzeti akadémiai ünnepély. Az ünnepségek telőpontja az a hódoló diszfelvonulás lesz, mely Gutenberg emlékszóbra elő megy s amelyben sok ezren vesznek részt. Hatszáz tíu éneklő a Te Deumot, azután a polgármester beszéde után az egyes testületek rakják le koszorúikat. Hétfőn lesz a történeti diszfelvonulás, Gutenberg emlékének legfényesebb ünneplése, melyben résztvesznek az összes küldöttségek, közel háromezer hölgy, 11 diszkoci s mintegy 800 ló. Jelmegünnepek, kirándulások a Rajnán, népműnepek, bankettek, nyomdászünnepek élénkítik a régi Mainzot, melynek szűk utcait most zászló és lombdíssz födi.

A budapesti nyomdászok is kegyelettel és méltó fényvel adóznak Gutenberg emlékének. Holnap délelőtt nagyszabású matiné rendeznek a nyomdászok a Vigadóban a következő műsorral:

1. Gutenberg-emlék. Előadják az egyesült nyomdász-dalárdák. 2. Elnöki megnyitó. *Tartja Groszmann Miksa*. 3. Gutenberg, költemény. *Morócz Jenő*től. Szavajja *Gabzán József*. 4. *Dr. Vaszouvi Vilmos* beszéde. 5. *Dr. Dezsy Lajos* beszéde. 6. *Bokányi Dezso* beszéde. 7. Gutenberg-induló. Előadják az egyesült nyomdász-dalárdák.

Az ünnepség folytatása délután 3 órakor lesz a kőbányai régi sörház (Indóház-utca 8488) összes helyiségeiben, ahova a B. K. V. T. villamosával lehet jutni. A nyári mulatság műsora, amely délután 5 órakor kezdődik, a következő:

1. Gutenberg-emlék. Előadják a Typographia és a Szakgyesületi dalkörök. 2. Gutenberg. Költemény *Morócz Jenő*től. Szavajja *Gabzán József*. 3. Eljöttünk, kedves testvérek... *Karr* Előadja a Szakgyesület dalkara. 4. Rad gondolok! *Kar. Eisvözel*től. Előadja a Typographia-dalkör. 5. Gutenberg-induló. Előadják a Typographia és a Szakgyesületi dalkarok.

Az egyes számok között a katonazenekar hangversenyez. Műsor után tánc.

Az ünnepély alkalmából kibocsátott díszes Gutenberg-Albumnak belépti jeggyel együtt 40 krajcar, jegy nélkül 20 krajcar az ára. Férfijegy a pénztárnál 1 korona. Női jegy 50 fillér.

— **A morfinizmus gyógyszerre.** A német lapok nagyfontosságú orvosi fölfedezésről adnak hírt. *Dr. Ennerich Ottó* baden-badeni orvos korszakalkotó fölfedezéséről. A morfinizmus elleni gyógyszer logalkoztatja most az európai szaköröket. *Ennerich* találmánya erősen savas növényekből sajtolt olaj, melyből a betegnek naponta kétszer vagy háromszor néhány cöppet kell bevennie. A három héten keresztül folytatott kurának az az eredménye, hogy a beteg megundorodik a morfiniumtól s abban hagyja az injekciókat. A szörnyű betegségnek utját álló fölfedezés az egész emberiségnek háláját biztosítja *Ennerich* Ottó orvosnak.

— **Szünnel magán-gyermektelep.** A *Halász* Gyula fővárosi tanár szünnel magán-gyermektelepére, mely a jövő hó elején Gödöllőn nyílik meg, még csak e hó 28-ikáig lehet jelentkezni a Knežits-utca 17. szám alatt. A telep különösen olyan uric családok gyermekeinek ajánlatos, akiknek szülei barmikóbb a fővárosban kénytelenek maradni s gyermekeiknek jó nyaralást és szakszerű felügyeletet akarnak biztosítani.

— **Monostori János hazament dolgozni.**

A büntetés nem megtörles, hanem orvosság. A társadalom nem bosszút áll azon, akit bizonyos időre kiközösít magából, hanem részben védekezik ellene, legfőbbképpen pedig a büntetéssel, mint a legvilágosabb argumentummal tudomására adja, hogy bünt követett el. A tolvainak, ha csakugyan korlátolt az enyém-tied közötti különbségek megítélésében, hiába magyarázza akár a törvény, akár az élet, hogy a lopás bűn. A börtön azonban gondolkodóba ejti. Csakugyan, lehet valami igazuk, gondolja magában. Ilyenformán képes arra a börtön, aminek azonban a gyakorlatban nem igen felel meg, hogy javíton. Amint a büntetésben nincs elég liberalizmus, csak ront. A börtön nem békíti meg a sorsával azt, aki bele van zárva, hanem fölgerli. Ha azt látja a bűnös, hogy a társadalom bosszút áll rajta azért, amit elkövetett ellene, folytatja a maga vélt igazáért a barcot. — A mi börtöneink — általában — sok minden, de leginkább anyagi okok miatt, nem eléggé öntudatos eszközei az embermentés munkájának. Sokféle elemet zárnak össze s a rabok törzslapjára jegyzett adatok nem igen tördőnek a megfigyelés alatt álló ember lelkével. Holott ez a fontos és nem az a bizonyos külszínben megnyilatkozó jó magaviselet, amely a legtöbb esetben éppen csak arra jó, hogy feltételes szabadság legyen az eredménye. — Ilyen körülmények között és a sok börtönműzéria mellett nagyon érdekes az az eset, amit egy szegedi újságban olvasunk. Másfél esztendő börtönbüntetését üli le a csillagbörtönben egy *Monostori János* nevű gazdamber. Az ilyen kisebb büntetésben nincsen feltételes szabadság, azt valami nagyobb gátszággal kell kiérdemelni. És *Monostori János* mégis hazament a napokban, pedig még sok van hátra a büntetéséből. Fölment ugyanis az igazgatóhoz s elmondta, hogy senkire sincs otthon, aki a földjét megművelné s az ő szegénységében iszonyu kár az, ha egy esztendő parlagon hever a kis birtoka. Azzal, hogy őt megbüntette a törvény, nem akarhatta a tönkrejutását. Azért hát azt kéri alázatosan, hogy engedjék most haza arra az időre, amíg a mezei munka tart. Ha betakarította a termését, visszajön és leüli a további hónapokat is. A börtön igazgatója felkötölte a kérelmet az igazságügyminisztériumba, ahonnan hamarosan leérkezett a válasz. A miniszter megengedte *Monostori János*nak, hogy hazamenjen, elvégezze a dolgot és hogy azután jelentkezéék tovább bünhődni. Október elsejéig kapott szabadságot.

— **Tűz.** Ma esti kilenc óra tájban az Erzsébet királyneut 49. száma alatt lévő, postalovak elszállásolásra való istálló kigyulladt. A nagy épület néhány pillanat alatt lángokban állott s valóságos riadalmat okozott az égő épületből fölcsapó lángtenger. A tüzet a gyorsan kivont tűzország csakhamar lokalizálta.

— **A párisi kiállítás.** A Gutenberg ünnepségeknek megvan a jogosultsága, ha végigtekintünk azon az óriási haladásra, amelyet a nyomdászipar ötszáz év alatt tett. A nyomdásziparral a fejlődésben természetesen lépést tartott a papíripár is. A párisi kiállításnak is egyik legvilágosabb része a papírpárkiállítás. Azok közül a cégek közül, amelyek ezen a kiállításon résztvesznek, nagy feltűnést kelt az *Ellissen, Roeder és Társa* bécsi cégnek a kiállítása. Különösen az üzleti könyvekhez szükséges papírokon bemutatott dolgokat produkált ez a cég. Egyik értékes specialitása a vászonpapír, amely levőborítékok, tárnák és író mappák készítésére előnyösen használható.

E kiállítás közelében van az *Oleschawi Papirgyár* kollektója. Az egész világ mindenütt ismerik ennek a kitűnő hírnévnek örvendő cégnek a gyártmányait a dohányzó emberek. A cigarettapapíros legkülönbözőbb fajtáját készíti és külső kiállítás, valamint használhatóság tekintetében elsőrangú hely illeti meg ezeket a cigarettapapírokat és hüvelyeket. Sok dobozban egymásmellé rakva a szemnek is kellemes formában bemutatja a cég a cigarettahüvelyek minden elképzelhető formáját. Akik ezt a kiállítást megtekinthetik, azoknak a sorába fognak csatlakozni, akik már eddig is feltétlen dicsőrelet nyilatkoznak ennek a gyárnak a pompás gyártmányairól.

— **Automobilok Budapesten.** Az egész világon mindenütt rengeteg mód felekorlók az utóbbi időben az automobilok. Nálunk csak elvetté látjuk a főváros utcait ezt a legújabb közlekedő eszközt. Remélhető, hogy közelebb nálunk is divatozni fog az automobil-kocsik. *Fränkel József*, Párisban élő zseniális hazánkia az Automobil-Union teleputalajdonosa most Budapestre küldte mérnökét, *Quicetti* urat, aki bemutatja az Aeskulap nevű legkötűnbő fajta automobil, amelyet Párisban, Londonban, Berlinben, Liposében, Lyonban, Badenben a kiállításokon kitüntettek. Az Aeskulap-automobil első bemutatója, *Fränkel* a becsületrend keresztjét is kapta.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, fínanciroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat.

Felvilágosítás díjtalan

Krüger megrágalmazása. Nemcsak a vesztett háború ódiúmat kenik az öreg Krügerre európai ellenségei, hanem most szörnyű váddal állnak elő: gyilkos színében akarják őt föltüntetni. Pletykáloról van természetesen szó, amelyet egy belga lap, a *Reforme*, nem áttalott hiteles interjú alakjában közzétenni. A lap egyik munkatársa hír szerint beszélt egy Transvaalbeli nemrég visszatért belga emberrel, aki az újságíróknak elmondta, hogy fültanuja volt, amint Krüger szemére hányta Joubert tábornoknak, hogy ő az oka Transvaal katasztrófájának; hogy mindent csak halogat, Ladysmithet sem veszi be, pedig ha ez megtörténik, már is nyert ügyük lett volna, mert a boerok idejekorán egyesülve a fokföldi fölkelőkkel, kiverték volna az angolokat Dél-Afrikából. Néhány nap múlva Joubert meghalt és eltorzult szédeserjes arca, valamint görösen összeszorított öklei mérgezésre engedtek következtetni.

A nyilatkozó ur szerint Transvaalban azt hiszik, hogy Joubert mérég által halt meg, de az általa elmondott előzményekből bizony csak azt akarja sejtetni, hogy Krüger tette el láb alól. Bizonyára nincs szükség semmi előfólatra, a hír magán hordja a gonosz rágalom minden jegyét.

Megakadályozott nagy vasuti katasztrófa. Bőbecől táviratoztak nekünk, hogy egy mozdonyvezető lélekjelenlétére tegnap egy nagy vasuti szoronsétsétséget hárított el. Mikor tegnap délután 4/7 órakor zivatáros időben az utasokkal megtelt belgrád-Budapesti—bécsi gyorsvonat Trautmannsdorf és Wilfleinsdorf állomások közt a 21. számú órház mellett elhaladt, Müller mozdonyvezető és Schuda fűtő észrevette, hogy két vasuti kocsi jön velük szembe a gyorsvonat vágányán. Ezt a két vaggont, mely papírral volt megrakva, Gützendorfban a zivatar ellődította és így került a gyorsvonat vágányára. A két kocsi a nélkül, hogy feltartóztathatták volna, áthaladt a trautmannsdorfi állomáson és a gyorsvonat utasai a nélkül, hogy sejtették volna, a legnagyobb veszedelemben forogtak és csak a mozdonyvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy sérületlenül szabadultak a veszélyből. Mikor Müller a robogó kocsikat megpillantotta, azonnal felismerte, hogy ha a kocsik a gyorsvonattal találkoznak, nagy katasztrófának kell bekövetkeznie. A nélkül, hogy a közeli veszéllyel szemben csak egy pillanatra is elvesztette volna a fejét, azonnal teljes erővel megzuhizta a Westinghouse-féket, mely szerencsére oly kitűnően működött, hogy a gyorsvonatot majdnem azonnal megállította. Erre mindjárt ellengőzt adott Müller, úgy hogy sikerült neki a gyorsvonatot visszafelé indítani. Az ügyesen végrehajtott manőver folytán most a gyorsvonat a két teherkocsi előtt haladt. Müller a két kocsit lassan a gyorsvonat közelébe engedte, míg aztán teljesen elérték. Most aztán megállította Müller a vonatot és a két vaggont a vonat előtt tolvá, visszaindult Trautmannsdorfba, ahol a két vaggont más vágányra tolták és a gyorsvonat néhány peronyi tartózkodás után tovább indulhatott.

Vasutasok kirándulása. A vasuti kongresszus tagjai, akik befejezték Budapesti jubiláris gyűléstüket, kirándultak Fiuméba. Hetven kongresszusi tag érkezett Fiuméba ma reggel. A kirándulók közt vannak: Robicsek miniszteri tanácsos, Ebermayer, Maiba és Reikard bajor vasuti intézők, Barkhausen titkos tanácsos Hannoverából, Larrasz, a szász vasutak igazgatótanácsosa, Housel titkos építészeti tanácsos Berlinből, Hohenegger, a bécsi északnyugati vasut főtanácsosa, Roskothén főtanácsos leányával Altonából, Duerzsinzki varsói vasutigazgató nejevel, Perner királyi tanácsos vasuti főfelügyelő, stb. A társaság tagjai nagy elragadtatással beszélnek a magyar államvasutak igazgatóságának mindenre kiterjedő felügyeléről. Minden egyes vendég egy-egy kocsifülkét kapott, a kabinok és szolgák az utazás alatt az uraknak szivart és a hölgyeknek frissítőt szolgáltattak föl. A Karst hegyesség közelében Perner és Hansner főfelügyelők és Moravek forgalmi főnök készséggel magyarázták meg a vendégeknek a műszaki szempontból annyira érdekes károlyváros-fiumei vasuti vonalszakaszt. A fümpei Európa-szállóban a magyar államvasutak igazgatósága banketet rendezett az idegen vasuttechnikusok tiszteletére. A számos lelkes pohárköszöntő közt Ebermayer bajor vasuti vezérigazgató kiemelte, hogy a Fiumében látottak nemcsak a magyar vendégszeretetről győzték meg őt, de megismerte itt a magyar kultúrának nagymértékű előrehaladását is, mert amit a magyar kormány Fiumében teremtett, méltóvá teszi, hogy Magyarország az első kulturálmak közé soroztassék.

Ebéd után a társaság a Hungaria gőzöcskőn kirándult Abbáziába s másfél órá teltével ott, sőtahajózást tett egészen a nyílt tengerig, miközben hideg buffét állott a vendégek rendelkezésére. Fiuméba való visszautazás után a társaság egy része Velencénél visszatért hazájába, a többiek pedig 9 óra után Budapestre utaztak. A társaság minden egyes tagja szívesen bucsuzott el Robicsek miniszteri tanácsos, igazgatótól, ki a kongresszus megnyitásától fogva négy napon át fáradhatatlan buzgalommal vezette, nemcsak a műszaki tanácskozásokat, de gondoskodott a vendégsereg szórakozásáról is.

Kártévó felhőszakadás. A tegnap este történt felhőszakadás következtében nagyon sokat szenvedtek a villamos vasutak földalatti vezetőkei. A csatornák annyira tele lettek vízzel, hogy a közlekedést be kellett szüntetni s ma korán reggel nagy-számú munkás dolgozott a viztartókban összegyűlömlett piszkot és viz elaktarításán. A telefon földalatti vezetőkeinek egész vonalán szintén megteltek a viztartók s mindenfelé még a déli órákban is dolgoztak a napszámások. A tegnap esti vihar nagy pusztítást vitt végbe a főváros nyilvános sétaterein is. A nyári pompájukban illatozó kerti dísznövények nagy része erősen megsérült, a virággyakok is sok helyen alámosta a víz. Az erős vihar sok fát tövesztül kicsavart, némelyiket pedig oly erősen megrongálta, hogy ki kell vágni. A fővárosi főkeresztű sűrűsén intézkedtek, hogy a sétateret rendbe hozzák és a megsérült fákat ujjakkal kicserélik. A Nemzeti Múzeum kertjében is nagy pusztítást okozott a vihar, számos fa és növény erősen megsérült. Egy-két nagy fát, amely a kert Eszterházy-utcai részén volt, szintén kicsavart a vihar.

Házasság. Nagykállyi Kállay Ödön cs. és kir. kamarás, erdői szolgabíró ma esküdtött örök hűséget erzsébeti és ebesfalvi Török Vidorné leányának, Margitnak. Násznapgyak voltak a vőlegény részéről dr. Kállay Zoltán, Hevesmegye főispánja, a menyasszony részéről Zolner Béla. Nyoszolópárók Török Margit és Kállay Szabolcs, Török Vilma és dr. Márffy Oszkár. Az esküési szertartást Tóthfalussy Dániel szatmári teológiai tanár vezette; mise alatt Tarnay Alajos zongoraművész orgonált.

Uj állatbetegség. Nagy veszedelem híre érkezik Tolna-vármegyéből. Szegszárd háromszáz és Öcsény száznyolc selyemtenyészőjének a selyemhernyói elhullottak. Az uj betegség nagy rémületet kelt a selyemtenyészők között.

Az államvasuti munkások sztrájkja. Az államvasuti géppár sztrájkja egészen megfeneklett. Vajkai igazgató kijelentette Toperczer X. kerületi elöljárónak, hogy nem fogadja el közbenjárását, mert a munkásokkal még közvetve sem tárgyal. A gyár kapujára hirdetményt függesztetett ki, amelyben tudatja, hogy a kőművesek, a napszámások és a cséplőgéposztály munkásai, akik június 20-án önként beszűntették a munkát, ma délután fölvehetik a nekik járó összeget és a munkakönyvüket. A leszámolás a jövő esztőtörtékiig tart. Akik nem jelentkeznek leszámolásra, azoknak könyvét és fizetését elküldik a X. kerületi elöljáróságára. Azok a munkások, akik nem csatlakoztak a sztrájkhoz, rendes beti előleget kapnak ma délután. A sztrájkolók, akik a Népligetben tanáznak, nagyon el vannak keseredve, de még sem engednek. Holnap délelőtt tízedél órákor gyűlést tartanak az elnök-utcai Illenz-féle vendéglóban.

Szerelmi dráma. Aradról táviratozták: Baen Franciska 16 éves szép polgárleány beleszeretett egy Lestyán András nevű 21 éves elzülött kömives legénybe. A szülői ellenétek viszonyukat. A leány erre elhagyván jómódu szüleit, bosszúból beállt szobaleányoknak. Ma reggel a családi erdőben mind a kettőt holtan találtak meg. A legény előbb a leányt, aztán magát lötte agyon. Hátrahagyott leveleiben haláluk okául azt adták elő, hogy üldözött szerelmük miatt válnak meg életlők.

Leforrázott családtagok. A Rottenbiller-utca 4. számú házában tegnap este végzetes szoronsétsétséget történt. Parázsó Eszter 17 éves, tiszabádi születésű és Lipták Anna 24 éves, pónibutai születésű családtagok egyedül voltak odahaza és fölhasználva a család tavollétét, fürdőni akartak. Beifűtöttek a fürdőszobában és ott várták a víz fölforrását. Azonban oly erősen fűtöttek be, hogy a kályha fala nem bírta ki a fejlődő gáz nyomását és megrepedt. A kirágmóló forró gőz és víz a szerencsétlen leányokat egészen leforrázta. Különbösen arcukat, nyakukat és mellüket égettek össze annyira, hogy a mentők súlyos sebeikkel a Rókus-kórházba szállították.

Az iskolai év vége. A fővárosi iskoláiban most folynak az évszár vizsgák. A magániskolák között a Janits-féle, harmina év óta fennálló intézet (Rózsau-tca 20.) vizsgája a nagyközönség és a fővárosi iskolások elismerését érdemelte ki. A siker Janits Irma igazgató és tanítótermei pedagógiai módszerét dicseri.

Szép ünnepélylyel zárták be az iskolai évet a Deák-terti polgári iskola növendékei Falvay Antal igazgató és Györy Margit énektanító vezetője alatt. Az intézeti énekar pompás produkciói és pompás szavallatok után Vécsey Gizella növendék intézett meleg bucsubeszédet az ifjúság nevében a tanári karhoz.

Rendőri hírek. Sprieszl József csehországi, veltkovi születésű 62 éves kömvesmester ma délelőtt a Retek-utca 12. szám alatt levő lakásán hirtelen rosszul lett és meghalt. — Fazekas Ilona jászkeséri születésű 15 éves család tagnapelölt az Apród-utca 6. szám alatt levő házában a mérgezés tünetei között megbetegedett, s tegnap meghalt. Lovelsiben azt írta, hogy mérget ivott. — Alpecher József 78 éves maganzón tegnap a Margit rakodóparnál sétálgatott s valahogy megbotolva belesett a Dunába. Nyomban kifogták s becsallították a Szent-János-kórházba. — A magyar-belga fémipar részvény-társaság Hungaria-körút 111—113. szám alatt levő telepén ma délelőtt Veliczki János 20 éves kovacslegény egyik társával egy gözkalapács körül toglialatoskodott. Munkaközben a kalapács váratlanul lezuhant és Veliczkit a fején, tarsát pedig a mellén

sebezte meg. Veliczkit, aki a fején súlyos sérüléseket szenvedett, a mentők a Rókus-kórházba szállították.

Az arboré szépsége. A hölgyek sok keserű tapasztalattal szereztek már a különféle kozmetikus szerek használatánál. Az orvosok sokáig azon az állásponton voltak, hogy az arboré szépségének a megővését semmiféle szerrel sem lehet elérni. Ez az orvosi vélemény most már perze elvult, amióta Schaffer Róza asszony elkészítette kozmetikus szereit. Azóta semmi gondot sem okoz a hölgyeknek, hogy mivel őrizték meg az arboré fiatalúságát és üdőségét. A Ravissante-praeparatum, az Eau, a Creme, a Schaffer-féle Poudre, továbbá a Savon ravissant és a hajfestő kincir, mind a test üdőségét és egészségét óvja meg, szinte konzerválja a fiatalúságot. (A teljes készítményről egyébként bővebbet lásd a hirdetések között.)

Magyar tanuló a párisi világkiállításán. A közoktatási kormány legmesszebb terjedő intézkedéseket tett a Propper N. János igazgató vezetése alatt július 19-ikén induló tanulmányi utazás sikerének biztosítására. Óhajtott, sőt megkövetelhető, hogy az összes tanítványok képviselve legyenek a rendkívül kedvezményes utazásban, melyre az egész külföld figyelmé máris irányul.

A Telefon Hírmondó vasárnapi programja. A Telefon Hírmondó, mint minden vasár- és ünnepnap, délelőtt 11—12-ig rendes felolvasást tart. Délután 4 órától 7-ig az Erzsébet-terti kioszkból katonazenét közvetít; este 8 órától 11-ig — miután az operaház nyári szünetét tartja — felváltva katoná- és cigányzena hallható a kagylókön.

(x) Ha őszül a haja, használja Zoltán Hair-regenerátort, mely a haj eredeti színe adja vissza. Ára 2 kor. Zoltán gyógytárában, Bpest, N.-korona-utca 23.

(x) Lihart Vilmos festő műtermében készülnek Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquareli stb. festmények művészi kivitelben. Festési fényképeszteti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

Az új sebészeti klinika.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 23.

Szép ünnepség ment végbe ma délután a fővárosban. Egy humánus intézmény oéjaira épült palotának tartották meg a bokréta-ünnepélyét. A Baross- és Szentkirályi-utcák sarkán épül ugyanis a II-ik belgyógyászati klinika, amelynek hatalmas épület-kolosszusa — bár még csak ma került tető alá — imponzásan emelkedik ki a házak tömkelegéből. Maga az ünnepély, amelyet a szakavatott építésszek, a Mészáros és Gerstenberger-cég tartottak, egyike volt ebben a nembn a legimponzánsabbaknak. Nemcsak azért, mert a kormány kiváló képviselői jelentek meg az ünnepélyen, hanem azért is, mert a jelenlévőknek alkalomuk volt személyes tapasztalatokat szerezni arról, hogy az említett cég mennyi alapos-sággal, szakértelemmel végzi munkáját. A kormány jelenlévő képviselői nagy meglepődésüknek adták kifejezést a vállalkozók eljárása felett, mert a pompás stíben készített épületet az építő cég is a legnagyobb bókészséggel emeltette. Ez az új klinika lesz Récsy professzornak, a tudós tanárnak intézete s ő maga is nagy meglepődéssel szemlélte meg leendő új otthonát.

Az új sebészeti klinikát, mely olasz reneszansz nyers építmény, terrakotta-díszítéssel pazarul feidiszítették a mai bokréta-ünnepélyre, zászlók, virágkoszorúkat ékesítették az állványokat. A fölrakott ténészerkezet Baross-utcai sarkán állt a hatalmas, kendőkkel díszített lombos fa, mellette hatalmas transzparens hirdette, kiknek van érdemük az épület alkotása körül. Az ünnepélyen nagyszámú előkelő közönség vett részt, akik a II-ik emeleti állványon foglaltak helyet. Jelen voltak: Zsilinszky Mihály államtitár, dr. Tóth Lajos miniszteri osztálytanácsos, P. Teuernek Emil, az egyetem rektora, dr. Klug Nándor orvoskari dékán, Deaky Sándor gazdasági igazgató, Korányi Frigyes, Récsy Imre, Bókay Árpád, Pertik Ottó, Kéty Károly, Dollinger Gyula, Thanóffer Lajos egyetemi tanárok, dr. Kuzmiki Pál adjunktus, dr. Tassák Ferenc egyetemi magántanár, dr. Doktor Sándor, a szülészeti klinika első asszisztense, a II-ik sebészeti klinika orvosi kara, Kiss István műegyetemi magántanár, az épület tervezője, Schoditsch Lajos, Rupp Frigyes műépítésszek, Mészáros és Gerstenberger építőmesterek stb.

Az ünnepélyre négy óra után kezdtek gyűlekezni az előkelőségek. Délután fél ötre járt az idő, amikor együtt volt az illosztrán társaság. Ekkor indultak el az új, igazán modern berendezésű épület megzemelésére. Mindjárt feltűnt mindenkinek az épület pompás kivitele. Az új klinikát ugyanis Kiss István műegyetemi magántanár tervei alapján és Schoditsch Lajos műépítész vezetése mellett a kiváló hírnévnek örvendő Mészáros és Gerstenberger vállalkozó cég építette. A cég mindkét tagja, ugy Mészáros János, mint Gerstenberger Emil, akik különben is legjobb hírnévnek örvendenek a modern építészeti terén, állandóan felügyelt az építésre s igazán nagy érdemük van abban, hogy a palota kivitele meglepte a szakértőket is.

Amikor az illusztris társaság megzemléte a

helyiségeket, amelyek még csak az építési állványokon közelíthetők meg, megkezdődött a tulajdonképpeni bokréta-ünnep. A társaság felvonult a harmadik emelet emelvényére, míg a tetőzetlen állt az egyik munkás, *Stahl* József kőműveslegény, feketebe öltözve, két fehérruhás leányval, a bokrófata tövében. A derék munkásember felkészült tartott s ekközben vagy tíz-tizenkét emberre ültette ki poharát. Az első felkészült természetesen a koronás királynak szólt. Hatalmas éljenzés követte a kőműveslegény szavait, amelyeket mindenki levett kalappal hallgatott végig. Az első poharat, amelyet a munkászónok kiürítve a mélységbe dobott, még egy csomó pohár követte. Ekközben felkészültök mondott *Stahl* József *Wlassics* miniszterre, *Zsitvinszky* államtitkárra, *Tóth* Lajos miniszteri osztálytanácsosra, *Récezy* professzorra, *Kiss* István műegyetemi tanásra, a palota tervezőjére, *Schmidt* építészvezetőre, *Mészáros* és *Gerstenberger* építészre, és a munkásokra. Megható volt, amikor a tetőzetlen egybegyűlt munkások igazi lelkesedéssel éljenzték derék gazdájukat, a Mészáros és Gerstenberger céget.

Ez után a kis ünnep után a díszes társaság az épület első emeletére vonult le, ahol az egyik teremben igazán fényes lakoma várta a vendégeket. Vidám kedvvel, jó hangulatban ült a társaság a terített asztalokhoz. Itt jelentette ki a miniszter képviselője, hogy buzdítással a kormány nevében 1870 koránál osztatott szét 180 munkás között. Nagyon természetes, hogy ez a kijelentés nagy hatással volt a jelenlevő vendégekre, akik mindvégig a legjobb hangulatban töltötték el az időt s mulatságukat egy cigánybanda pompás zenéje is fűszerezte.

Volt felkészült is *Kiss* István műegyetemi tanár, az épület tervezője mondotta az építészekre. Hangsúlyozta, hogy az állam jobb kezekre nem bízhatta volna munkáját s ő, aki tervezte az épületet, büszke arra, hogy eszméje ilyen — általa is alig remélt — kivitelben öltött testet.

A mai bokréta-ünnepély csak alig egy-két órára szakított meg a munkát, amely hivatalosan a jövő év szeptember elsőjén új otthont adni a szenvedő emberiségnek és a tanulni vágyó ifjuságnak.

A közutik mozgalma.

Budapest, június 23.

A budapesti közuti vaspálya-társaság kalauzainak és kocsivezetőinek a küldöttsége ma újra fölkereste *Jellinek* Henrik vezérigazgatót, hogy megtudja a választ arra az emlékiratra, amelyet ányújtottak. A küldöttség szóoka *Buday* Emil volt, aki kijelentette, hogy megbízóik köszönettel vették mindazt, amit vezérigazgató a múlt alkalommal megígért és amit körrendeletben kiadtak, de határozott választ kérnek arra nézve, hogy a kérvényben felsorolt kívánalmakat elfogadják-e az igazgatóság, vagy sem.

Jellinek Henrik vezérigazgató erre a következő beszéddel válaszolt:

(Az igazgató válasza.)

E szerint, ha jól értettem, önök az egész kérelemre vonatkozólag, úgy, ahogy az elő volt terjesztve, kérnek választ, hogy igen-e, vagy nem.

A küldöttség tagjai: Igenis, úgy van.

Jellinek Henrik, vezérigazgató: A multkor, amidőn nálam megjelentek, különös súlyt helyeztem arra, hogy fölvilágosítsam önöket a főbb kérdésekre nézve s különösen arról is, hogy bizonyos dolgokat per absolute lehetetlen teljesíteni. Nem tisztán azért, mert én nem akarom, vagy mert nekem, vagy másnak ez nem tetszik, hanem mert az egyáltalában lehetetlen. Iparokdramát önöket minderről érveikkel meggyőzni. Megmagyaráztam, hogy mindazokat az intézkedéseket, amelyek a fejelelemre vonatkoznak — akár közvetlenül, akár közvetlenül — még diskusszió tárgyává sem szabad tenni. Minderről bőven fölvilágosítottam önöket és akkor önök a kérdéseimre azt mondták, hogy fölfigyelték és megértették azt az érvelést, amely az én fölvilágosítást igazolja. Megmondtam továbbá, amikor a részletes kérdésekről beszéltem, hogy egyik-másik dologban, — például a fizetésnek betegség esetén, fejelegykorlatok esetén, az illetmények kiadása tekintetében stb. mivel ezek a kérdések nem komplikáltak és nem érintik a fejelemi határozmányokat s másrészt oly természetűek, amelyeket rövidesen el lehet intézni, — intézkedni fogok. És annak ellenére, hogy azóta meglehetősen el voltam foglalva, intézkedtem is és ha jól tudom, ez önöknek már tudomására is jutott; mert valószínűleg megkapták az erre vonatkozó körölvényeket.

Ezenkívül, amidőn a szolgálati viszonyt érintő részleteket megbeszéltek és önök több fölvilágosítást adtak, megmondtam, hogy a nőtlen emberek, akik a családjuknál akarnak lakni és akik ebben akadályozva voltak, azaz, hogy lakásbért nem kaptak, nem lesznek kényszerítve arra, hogy a kaszárnyákban lakjanak, mert magam is üdvös dolognak tartom a család élet ápolását és azért kiutasításba helyeztem, hogy a személyzetnek azt a törekvést, hogy a családjuknál akarnak lakni, támogatni fogom. Hogy e tekintetben senki feszélyezve ne legyen és hogy tanúságot adtam annak,

milyen szívesen látom a személyzet részéről ez a törekvést, megígértem, hogy a nőtlenek is lakásbért fognak kapni, sőt ennek az intézkedésnek visszaható erejét adtam, kijelentvén, hogy akik az idén ezen a címen nem kaptak lakásbért, azokra visszahatólag intézkedtem. És ha jól tudom, ez a rendelkezésem már ki is ment és önök talán már megkapták. Láthatják, hogy ahol a kérelmüknek valami alapja volt, ahol nehézség nem mutatkozott, ott a kérelmüket teljesítettem és készséggel teljesítem mindaddig, amíg azok a mindenkori fenntartandó elveket összeültetőzsebe nem jönnek. Teljesítem azokat a kívánásokat, amelyekről a szívem is azt sugallta, hogy azokat teljesíteni kell.

Ámde, ha önök azzal állanak elő, hogy memorandumba foglalják a nézeteiket és azt kívánják az igazgatóságtól, hogy az önök részéről megszabott határidőig nyilatkozzék, ennek az a jelentősége, hogy az alkalmazottak félre tolják a fejelemi szabályzatot, főlegben kívül hagyják a fejelemi fórumot, azt nem ismerik el és fórum gyanúját önmagukra állítják oda. Képzelték magukat az én helyzetembe. Az igazgatóságot felelősség terheli a forgalom lebonyolítása tekintetében és abban a tekintetben, hogy mindenkinek jogos érdeke megóvassék, aki a forgalmi eszközöket igénybe veszi — és akkor be fogják látni, hogy ezzel a nagy kötelességgel szemben nekem a fejelemet minden körülmények között fenn kell tartanom. Ha ez a kérdés így áll, fontolják meg, van-e mód arra nézve, hogy az igazgatóság az önök álláspontjára helyezkedhessék. Már a multkor megmagyaráztam önöknek s most újból hangoztatom, hogy az teljes lehetetlenség. Fővilágosítottam önöket arról, hogy aminek önök szilárdan ragaszkodnak, az helytelen, téves és lehetetlen álláspont. Önök ugy formulázták a kérdést, válaszoljak a beadványukra, igen-e vagy nem. Mi a következménye annak, ha azt mondom, hogy nem. A következmény az, — legalább így látom, — hogy önök a szolgálatot nem akarják teljesíteni. En a magam részéről újból és a legkomolyabban figyelmeztetem önöket azokra a következményekre, amelyekkel ez az elhatározás jár. Ha itt oly szolgálati viszonyról volna szó, mint egy gyárban, ahol a munkás egy munkadarab elkészítésére vállalkozik és aztán ennek megtörténtével eltávozik, mert a törvény és szokás őt meg nem köti, — egészen másképp állana a dolog. Önök azonban nem gyári munkások, önök ezt nem tehetik, mert nekünk szabályaink vannak, amelyek a szolgálati viszonyt szabályozzák és ezek szerint önöknek a szolgálatukat nem szabad elhagyniok.

A szolgálat elhagyása súlyos fejelemi vétséget alkot. A kérdés az, hogy micsoda következményeket kell nekünk ilyenféle eljárásból fűznünk. Kétségkívül azt, hogy önök, mint akik a szolgálatukat önként elhagyták, végképp megszűntek szolgálati viszonyban állani. Önöknek tehát azután nem lesz módjuk bármit is kérelmezni. Ismétlem, hogy abban a pillanatban, amidőn önök a szolgálatot elhagyták, megszűnt minden összeköttetés a társaság és volt alkalmazottak között. A társaság többé nem foglalkozik, nem foglalkozhatik azokkal, akik alkalmazottai voltak, de szolgálatukat elhagyták, hogy a forgalom folytonosságát megőrizni és hogy a társaságot megkérőssítsék. Mibőllyt a szolgálatukat elhagyták, mint minden vasútnál, nálunk is ki van zárva az, hogy magukat továbbra is alkalmazottaknak tekinthessék. Ennek fogva az önök kérelme is — természetesen — tárgyalandó lesz.

Ha innen tavoznak, mindenki oda megy szolgálatba, shová neki tetszik. Öszintén, szívbőllyt kívánom, hogy a sorsuk távoztokkal rosszabbra ne forduljon. De nekem vannak e tekintetben tapasztalataim s ezért kötelességemnek tartom önöket figyelmeztetni szokra a következményekre, amelyeket e lépésük maga után fog vonni. Megengedem, hogy néhány ember jobb foglalkozást fog kapni és talán jobb körülmények közé jut, de merem állítani, hogy a zöme nem fog az anyagi sorsán javítani. Nem mint főnökük, hanem mint emberársuk mondhatom, hogy akinek kenyere van és azt könnyelműen oda dobja, az senkit sem okolhat aztán azért, ha nincs kenyere és csak önmagának tehet szomrányasat. Annak ellenére, hogy az önök állapása fejelemi tekintetben sem mondható helyén valónak, én a legjobb akaratot tanúsítva, elemtem olyan határig, a meddig — azt hiszem — vasúti igazgató soha el nem ment. Tovább nem mehetek és ezzel önök abba a helyzetbe hozták, hogy végzetes elhatározásuk következményeit többé reparálni nem fogom. Barhogy szeretnék egyeseket önök közül támogatni, nem leszek abban a helyzetben, hogy azt megtehessem és csak azokat vonhatom ezentúl az intézkedésem körébe, akiknél a szolgálati állandósága meg nem szakadt. Kötelességemnek tartottam önöket ezekre figyelmeztetni és ismétlenül utalok mindarra, amit önöknek első ízben magyaráztam, amikor meggyőződtek önök arról, hogy a legjobb akaratilag vagyok és szívesem viselem az alkalmazottak sorsát. Hisz nem önök mondták nekem, hogy a nyugdíjgyűjtő szabályozom — és mégis foglalkoztam vele. A véglegesítés eszméjét sem önöktől tanultam és mégis, bizonyos föltételek mellett, rendezesítve lett. Megosinaluk a szolgálati rendtartást és az illetmény-szabályzatot. Kiutasításba helyeztem a fejelemi jognak olyan gyakorlását, amely egyenlő lesz mindenkire, epp úgy, mint a hogy a törvény előtt is mindenki egyenlő és az mindenkit egyenlően sújt, aki vele összeütetőzsebe jön. A mi logikámnak lebonyolításának a kérdése nagyon is bele megy a főváros eletébe és aki ennek az érdeket sérti, az ugyszólván a törvény rendelkezéseivel jut ellenkezesbe.

Ezek után azt a kérelmet intézem önökhöz, magyarázzák meg, a mit hallottak, a kollégáiknak és ne engedék magukat terrorizálni. Értsek meg velük, hogy igazam van; hisz önök maguk is igazat adtak nekem; ha az igyekezetük nem

fog sikerrel járni, legalább megtették a kötelességüket. Azt hiszem, hogy akikkel volt alkalmam közvetlenül érintkezni, meggyőzött és fölvilágosítani, azoktól elvárhatom, hogy ezt a kérelmet teljesíteni fogják. Megbízóinknak, barátainknak mondják el mindent őszintén, nyíltan és ferflaazan, amint én mondtam el önöknek.

Még azt a kérelmet intézem önökhöz, fontolják meg a dologt, szálljanak magukba és óvjanak meg attól, hogy saját alkalmazottaimat kétségbeesjó helyzetben keljelen látnom.

A küldöttség tagjai mely figyelemmel hallgatták vezérigazgatójuk szavait és aztán eltávoztak.

(Az igazgatóság álláspontja.)

A budapesti közuti vaspálya-társaság igazgatósága, a társasági kocsivezetők és kalauzok mozgalma tárgyában ma ülést tartott. Az igazgatóság behatóan foglalkozott az alkalmazottak f. hó 21-iki ismert kérvényével s az alkalmazottaknak küldöttségűl által kifejezést azzal a kijelentéssel, hogy a vezérigazgató által már folyó hó 21-én lett engedményekkel meg nem elégszenek, hanem összes feltételeiknek teljes elfogadását kívánják, még pedig zserő határidő kitűzése mellett, mely a mai napon 5 óraker lejárt.

Az igazgatóság mindenekelőtt kijelentette, hogy a vezérigazgató által a küldöttségekkel szemben úgy folyó hó 21-én mint 23-án kifejezett álláspontját helyesli s maga részéről is minden kísérletet, amely a fejelemnek meglazítását eredményezzi, a leghatározottabban visszautasítja, mert a villamos üzemnél, mely ugy a végrehajtó mint felügyeleti közögeknek állandóan pontos és a fennálló rendeleteket és szabályokat mindig szemmel tartó közreműködése nélkül csak állandó veszélyek kuforrzásává válik, — a felelősséget nem is viselhetné. A forgalmi személyzetnek fizetési igényei a kereskedelmi miniszter ug által jóváhagyott illetményszabályzatban, a szolgálat egyéb jogviszonyai pedig a szolgálati rendtartásban lettek megfelelő megoldást.

Az igazgatóság az alkalmazottak anyagi helyzetét szíven hordja s a lehetőséghez képest igyekszik azokat időnként javítani is. Így például a folyó év első felében a kisebb javadalmazású alkalmazottak fizetésének emelésére 35.900 koronát fordított s azok az intézkedések, amelyeket a vezérigazgató a betegségek esetére, a fejelegykorlatokra való bevonulás tartamára, a nőtlen egyének lakbérrel való ellátására epp az alkalmazottak kérelmeire előtbe léptetett, szintén kedvező visszahatással lesznek egyes alkalmazottak anyagi helyzetére. A társulat igazgatósága a fokozatos előléptetésben, melyet időnként alkalmaz, látja a legelőszérőbb eszközt a közögek anyagi helyzetét időnként megjavítani s ettől a jövőben sem fog elzárkózni, de lehetetlennek tartja azt, hogy ez intézkedéseknek mértéke és időpontja az érdekeltek közögek által utatánamok alakjában megállapíttassék. Mindazon intézkedéseket, amelyeket az vezérigazgató az iránt tett, hogy a fejelemi eljárás mindig tárgyilagosan maradjon s egyeseket tulságosan ne emjtsen, a maga részéről is helyeselte és kész megadni mindazokat a biztosítékokat, amelyek a fejelemnek sérlelem nélkül egyáltalában megadhatók. A közögekkel való bánásmódban fenntartandónak tartja a vezérigazgatónak ama intencióit, amelyek humánus, igazságos eljárásban nyilvánulnak.

Az igazgatóság ez alkalommal az összes alkalmazottak fizetési viszonyaival is foglalkozott s megállapította, hogy az egy esetben sem marad az illetményszabályzatban meghatározott határon alól, hanem a legtöbb esetben azt meghaladja. Az alkalmazottak által kiutasításba helyezett munkából való kiállítás ily körülmények közt semmiféle alappal sem bír, az előtt meghajolni erkölcsi lehetetlenség, sőt ellenkezőleg az igazgatóság kötelességének ismeri minden eszközt felhasználni arra, hogy ezzel szemben is a fővárosi forgalom a közuti vasut vonalain fenntartassék. Ehhez képest nyomban elhatározta, hogy mindazon intézkedéseket megteszi, amelyek a forgalom fenntartása érdekében szükségesek. Az igazgatóság a mozgalom tartamára permanenciában marad.

(Éjjeli gyűlés.)

A közuti villamos vasúti alkalmazottak ma éjjel ismét gyűlést tartottak a Hermina-uton levő Zöld vadászhoz címzett vendéglőben. Az érdeklődés ma még nagyobb volt, mint a múlt alkalommal s ma több mint ezer ember jelent meg a gyűlés színhelyén. A hangulat meglehetősen izgatott volt, sajnosan mutatva, hogy a villamos alkalmazottak tört engedtek a maguk körében a szocialista agitátoroknak. Ma éjjel megjelent a gyűlés színhelyén dr. *Goldner* Adolf és *Baron* Ede, a két ismert szocialista vezér is, akik egyelőre még csöndes szemlézői voltak a gyűlésnek,

Körülbelül egy óra tájban nyitotta meg *Buday* Emil elnök a gyűlést és felszólította a jelenlevőket, hogy a múlt esküjükhöz hívek maradnak-e?

— Igen! — hangzott az egyértelmű válasz.

Ezután *Weisz* Simon jegyző szószólott be az elmúlt három nap eseményeiről. Csütörtökön délelőtt tüzelegetek — ugymond — a vezérigazgatónál, körülbelül három óra hosszáig. Ez alatt az idő alatt mindig a vezérigazgató beszélt a *fejtelemről*. Maguk is belátják, hogy fejelemnek kell lenni, de ha fejelemet kívánnak, úgy adjanak jogokat is.

Feltegette ezután, hogy a lakbóremelés is csak a nős emberek kapják meg; ez azonban nem képez akadályt. A szabad napokra nézve maga is elismeri, hogy a a vásár- és ünnepra eső szabadnap követeleso szinte jogtalan, mert a társaság érdekeibe ütökzik. De ez sem zárta ki a megogyzést. És most is azt mondja, hogy egyezzenek meg.

A többi pontokat is fejtegeti ezután. Ezek között egyike a legfontosabbknak az, hogy a mozgalom vezetői semmi bántódásban ne részesüljenek. Ugy látja, hogy ez a pont is fölösleges, mert az igazgató nem is reflektált rá.

Ezután hibáztatja, hogy az új szabályzat értelmében csak annak a kalauznak szabad megnoösülni, akinek legalább hatszáz forint évi fizetése van. Így egy kalauz sem nősiülhet meg, mert egynek sincs hatszáz forint évi fizetése. Attól fél, hogy ez az intézkedés a vadházasságok számát fogja szaporítani.

A vezérigazgató a kihalgatás alatt megígérte, hogy ezentul minden alkalmazott szabadon bemehet hozzá, ha panasza van.

De a fő a fizetés és ezt nem adják meg.

Reggelig — ugymond a szónok — még volna idő, de a legfőbb pontjainkat visszautasították.

— Semmit se engedünk a követeléseinkből! hallatszik mindenfelől.

Azután *Bergl* Lipót, *Kulesár* László és utánuk még többen beszéltek, mindannyian a szocialista igazgatások hatása alatt.

Hajnali három órákor még egyre tart a gyűlés s a mozgalom vezetőinek az a szándékuk, hogy reggel öt óráig kibúzzák. Addig újabb feleletet várnak az igazgatóságától s ha nem kapnak, a közéjük furakodó igazgatók akarnak gondoskodni arról, hogy *holnap vasárnap reggel öt órákor megkezdődjék az általános sztrájk*.

Remélhetőleg ezt a veszedelmet elkerüli a főváros közönsége, mert az alkalmazottak józanságán meg kell törnie a lelketlen igazgatásnak, amely annyi száz meg száz család existenciáját a romlásba kergetné.

A haldokló város.

— Egy szemtanútól. —

Budapest, június 23.

Sokat írnak mostanság a lapok az Indiában dúló éhhalásról, amelynek naponta ezer és ezer ember esik áldozatul. Annyira távol állunk az ilyen rettenetes viszonyoktól, hogy fantáziánk cserbe hagy bennünket, ha a lakonikus telegrammok elolvasása után valahogyan érzéki formában elképzelni akarjuk magunknak a sirja felé éhező népet.

Az irtóztató pusztulásnak képét a szemtanú közvetlenségével írja le az alábbi cikkben *Aldrich* Emil német utazó, aki május 4-én *Dohad* vidékén járt, ennek a pusztuló nagy városnak, amelyben csak bennszülöttek laktak. Szem nem látott, fül nem hallott ilyen nyomorúságot.

Íme a tudósítás:

Calcutta, május 7.

Május negyedikén érkeztem *Dohadba*. Míhelyest a kupéból kiszálltam, bemutatkoztam az állomásfőnöknek, akl így válaszolt:

— Ha ön az éhség hatását tanulmányozni akarja, elegendő, ha a legközelebbi jelző-oszlopig megy. Ott két embernek a tetemére fog akadni, aki ott már három nap előtt éhen halt.

Mindenekelőtt a bennszülöttek városába vezettettem magamat. Ott a dolgok olyan állapotát találtam, amilyen — emlékezetem szerint — még sohase uralkodott Indiában.

Mindenfelé halottak és haldoklók fekszenek az utcákon, a házak küszöbén és bent a szobákban. Amott egy aggastyán, emitt egy ifju, mellette egy kisedő tusakodik az éhhalással. A haldoklókra a nap csak úgy ontotta elviseihetetlenül forró sugarait. A tikasztó szél homok- és porfelhőket tolt maga előtt, — és ámbátor népesség nagy számban volt együtt, siri csönösség uralkodott.

Mozdulatlan csoportokban ült, meg feküdt a népség az uton a fák alatt. Kissé távolabbra eső helyeken nem egy ember tört le, akit ott mészára hagytak, hadd haljon meg. Elők, hal-

doklók és halottak rémes összevisszaságban feküdtek egymás mellett. Ha valamelyik az ilyen csoportban meghal, senkinek sincs elég ereje ahhoz, hogy a hullát onnét eltávolítsa. Minek is? Hisz mindnyájan azért ülnek és fekszenek ott, hogy végüket bevárják.

A szegény nép reménység nélkül való. Azt mondja magamagának, úgy sincs senki, aki segítsen, hát megadom magamat a sorsnak.

Miután vagy egy mérföldet vándoroltunk, megérkeztünk a város keleti végére. Itt folyt valamikor a folyó, amely most teljesen kiszáradt. Medrében és két partján százával feksüdtek az éhhalál áldozatainak tetemei. Utközben is mindenfelé holttesteket látni. Azoknak a szivtelen-sége, akik az inségesektől kőhajításnyira laktak és azoknak egy kis jóakarattal segítségére lehetnének, nyilvánvaló. Szomjúságtól haldokolva akárhány szerencsétlen embert találtunk tíz lépésnyire távol valamelyik gazdag mohamedán vagy magas kasztból való hindunak az ajtajától. Ezek, ha csak nem kényszerítik őket, az ujjukat nem moztatják meg, hogy a haldoklók rémes kínjain onyhítsenek.

Rémes volt az ártatlan kis gyerekek eltorzult arcába nézni, akiket a halál megváltott szenvedéseiktől. És a csöpp hulláscskák közül kis gyerekek, talán a halottak testvérei ültek, ugyanazokat a kínokat szenvedve és ugyanarra a végre várva.

Sokat tesznek a misszionáriusok a nyomor enyhítésére, — és még többet tennének, ha több eszköz állna a rendelkezésükre.

Amikor a csönös utcákon át haladtunk, mindenfelé elhagyott házakat, szomorú arcokat, rothadó hullákat láttunk. Olyan irtóztató a rothadás büze a fő- és mellékutakban, hogy orrunkat és szájunkat nedves zsebkendővel kellett befognunk.

Oh bár adna nekem Isten tehetséget arra, hogy annak a szegény népnek a szenvedéseit leírhatnám azoknak, akik duszgázdagon élnek le napjaikat! Meg vagyok róla győződve, hogy egy pillantás erre a sohase sejtett emberi nyomorra elegendő, hogy a legföltékenyebben elzárt pénztára is megnyíljon.

Az egyik csoport közepén egy gyereki csontvázat láttunk; a húst lefalták róla a sakálók. Nagyon sok csontváz feküdt össze-vissza a legkülönbözőbb pozitúrákban, amelyek sejtetni engedik, hogy milyen rémes küzdelmeket folytattak itt az éjjeli csönben az éhes ragadozó állatok ellen.

Sokan azok közül, akiket így fekdüni láttam, annyira gyöngék, hogy a kezüket nem tudták fölemelni védelmül az éhes sakálók és veszett ebek ellen.

Az egyik utcában láttam, amint egy kutya éppen egy öreg asszony hullájából táplálkozott.

De milyen lehet az elmebeli állapot a ezeknek az embereknek, akik napról-napra így ülnek, szemtanúi a rémes jeleneteknek és jól tudják, hogy rájuk ugyanez a sors vár. Mert tisztában vannak a helyzettel, csak abszolúte hiányzik belőlük a cselekvésre az életerő.

Legjobban meghatott a következő jelenet: Egy körülbelül hét éves leányka két éves öccsével körül gondoskodott, mialatt édes anyja a a fukska mellé feküdt, megadva magát a halálnak. A kis leányka anyás módon tüzet csinált, amely fölé cserépedényt tartott: levest készített valami megdöglött állatnak a csontjaiból.

Sokat láttam *Dohadban*, de ez a jelenet hatott meg leginkább.

!!Aláírta!!

— Operette 1 fejezetében. —

SEZEMÉLYEK.

Porzolt Kálmán	Az újságíró
Szirmai Imre	A lelkes műbarát
Kenedich Kálmán	A mecénás.
A fejszóvalók kara.	

Egyetemi ifjak, gimnazisták, katonaság, nép.
Történi: Küry Klára előszobájában.

Porzolt Kálmán (a küszöbön):

Legfőbb erény a flegma nálam,
Nyugodt vagyok, mint egy vicomte;
S közhírek örvendő szakállam
Átlépi, im, a Rubikont. (Belép a budoárba.)

Szirmai Imre:

Kenedich, értesítsd a népet:
Eljött a perc! Porzolt belépett!

Kenedich (lerohan az utcára).

A lelkes műbarát (zokogva):

Na, szép kis ország, mondatom!
Nincs benn' műérzés egy atom!
Van rendőrség, van hadsereg,
S míg itt szemünkből könny perog,
Az állam, az hallgatva türi.

Hogy nem szerződök újra Küry!
Van gondja mindenfélé másra;
Tán felsőbb béavatkozásra
Ez még nem is elég nagy ok?

Szirmai Imre (a tükör előtt):

Nem értem!... Oly sápadt vagyok!...
Csak nem leszek megint beteg?

Az újságíró (beront):

Pfűh! Mennyi munka! Rengeteg!
Mely oszódület! Mely izgalom!
Nincs éjjelem, nincs nappalom!
Jaj! Hozzáfogni sem merek!
Bár háború! A boxerek!
S végül a legfőbb téma mára:
Hogy mit határoz Küry Klára?

A lelkes műbarát (az ajtón hallgatózik):

Megfúladok! Megfojt a mérég!...

Porzolt Kálmán (kiszól):

Még egy árkus papírt kérek!

Szirmai Imre:

Kenedich, értesítsd a népet:
Egy szerződést már összetépett!

Kenedich (lerohan az utcára).

A fejszóvalók kara (fejszóvalva):

Nincs még aláírva, nincsen!...

A mecénás.

Igy tudadni ilyen kínosan!...

A lelkes műbarát:

A sajtó is sokat rontott!...

Az újságíró (az ajtónál):

Tárgyalják a szubrett-pontot! (Elsápad)
Végünk van! Vége!... Klári sirt!...

Porzolt Kálmán (kiszól):

Kérnek csak még egy ív papírt!

Szirmai Imre:

Kenedich, értesítsd a népet:
Meg egy szerződést összetépett!

Kenedich (lerohan az utcára).

A lelkes műbarát (Szirmaira borul):

Édes Imrém! Vége! Vége!...

Szirmai Imre (a tükör előtt):

Osónya jószág az a gége!
Nézd csak! Aaaa!... Már megint gyulladt.

Az újságírók (hallgatózva):

Csitt! a hangja könnybe fulladt!
Mozgolódnak!... Most!... Feláll mán!...

Porzolt Kálmán (kilép, kezében büszkén loboglatva a szerződést):

Megvan! Eljén Porzolt Kálmán!

Szirmai Imre:

Kenedich, értesítsd a népet,
Hogy Ő megint sorunkba lépett!

Kenedich (lerohan az utcára).

A fejszóvalók kara (fejbólogatva):

Megvan, megvan, megvan végre,
Hálaimánk száll az égre;
Forró könnyünk visszasirta.
Igen! Igen! Aláírta!

A mecénás (levelet ír):

Royal-szálló! Még ma éjjel
Bankett néhány száz személylyel,
Mondjuk: egy teríték ára...

Az újságíró és a műbarát (együtt):

Eljén! Eljén Küry Klára!

(Vad zaj. A nép betódul, általános felfordulás.)

— kó.

FŐVÁROS.

(*) Az Újvásártér parkozása. Most, hogy az Újvásártér parkozásához rövid idő múlva hozzáfognak, az épülőházak alapozásából oda hordatják a kiásott földet. Ez ellen a környékbeli lakosok tiltakoztak, sőt a polgármesternél is jártak, tiltakozva a föld odahordása ellen, mert az — szerintük — egészség-telen hatása. A tanács megvizsgáltatta az odahordott földet s kiderült, hogy ez jó kavicsos anyag és semmiféle egészségellenes dolgot nem rejt magában. Különben is, az odahordott anyagot megrostálják és megszarítják, úgy, hogy az a parkozás cél-

jaire teljesen megfelel. Mindeneken kívül a főváros nagy összeg pénzét takarít meg, ha a házak alapjából kiadott földet használja föl a parkozásnál.

(*) **Budapest—Párisban.** A fővárosnak a párisi kiállításon való részvételére alakult végrehajtó bizottság ma délután Halmos János polgármester előnkélsével ülést tartott. Az elnöklő polgármester kifejtette, hogy a végrehajtó bizottság rábízott feladatának megfelelt, a kizemelt tárgyak ki vannak állítva, s a bizottságnak most már csak az a teendője, hogy eljárásról a nagybizottság elé részletes jelentést terjesztessen. Ezt a jelentést ismertette ma Almády Géza helyettes tanácsnok, előadva a tárgyak elhelyezését és összehátállítását. Ami a költségeket illeti, a közigazgatási tárgyaknál az előirányzott összeggel szemben 17.000 forintra rug a megtakarítás, míg az iparművészeti tárgyaknál egy kis túlkiadás mutatkozik. A bizottság Almády Gézának a kiállítás körül kifejtett működéséről köszönetet szavazott. Almády előadta aztán, hogy a közgyűlés kiküldetésére és tanulmányutakra 10.000 forintot szavazott meg. Indítványozza, hogy ez összegnek fele utalványoztassék azoknak a fővárosi kőtisztviselőknél, akik hivatalból mennek ki a kiállításra; másik feléből pedig 600—600 korona utazási átalánnyal küldessék ki négy tanácsjegyző, két fogalmazó, két orvos, négy mérnök, négy tanferfi, a vegyészeti igazgató és egy állatorvos. A bizottság valamennyi bejelentést és előterjesztést jóváhagyólag tudomásul vette.

(*) **A kéményseprő-kerületek.** Az iparügyi bizottság ma délután ülést tartott, Lang György tanácsnok elnöklése alatt. Tárgyalás alá került a tanácsi I. ügyosztály (jog-, ipar- és rendezési) előterjesztése, a kéményseprő-munkakerületek újabb beosztása tárgyában. A kéményseprő-kerületeket ugyanis még 1886-ban osztották be s most, mivel azóta a főváros igen nagyot fejlődött, szükségessé vált a beosztás revíziója. A régi beosztás szerint, a főváros I. közigazgatási ker.-ben 5 kéményseprő kerület volt, a II. ker.-ben 2, a III. kerületben 3, — a IV. kerületben 6, — a V. kerületben 5, — a VI. kerületben 9, — a VII. kerületben 6, — a VIII. kerületben 6, — a IX. kerületben 3, — a X. kerületben 2. Az ügyosztály azt a javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy az I.—IV. közigazgatási kerületekben maradjon meg a kéményseprő-munkakerületek száma, az V.—X. kerületekben pedig szaporítsák egy-egy munka-kerülettel. A bizottság ehhez hozzájárult.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Baha Budán.** Akármennyire kedvence is *Abrányiné-Wein Margit* az egész magyar színházjáró publikumnak, a budaiak mégis magukénak szeretik vallani ezt a zsenialis művésznőt. Természetes tehát, hogy a Fővárosi Nyári Színházban való minden egyes fellépése ünnepszámba megy a Duna jobb partján. Ma is zenfoglalásig megtelt a színház abból az alkalomból, hogy *Abrányiné Andran* bájosa operettjében, a *Babának* mutatkozott be. Alezia szerepe a leghálásabb, de legnehezebb szerepek egyike. Különösen olyan művésznőnek mint *Abrányiné*, akinek az élelnek temperamentuma ebben a szerepben kloratók közé van szorítva. De a zsenialitása és kiváló művészi intelligenciája könnyen áthidalta ezt a nehézséget. Szerepét a legapróbb részletek ragyogó művészetének minden bájjával ruházta fel. A dalait pedig diskrét finomsággal énekelte és fényes koloratúráját bőszéges pazarsággal ragyogtatta. A budaiak hálásak voltak azért az élvezetért, hogy elsőnek gyönyörködhetek abban a művészetben, amelyet *Abrányiné* ebben a legújabb szerepében nyújtott. A dalait mind többször megismertelték és a felvonások végén zajos ovációkban részesítették a művésznőt. A Duna balpartjáról is nagyon sokan rándultak át erre a művészi eseményre. Lancelotti *Kreiner Sándor* Aranka adata ügyösen. Hilarius mesteri *Kreiner* játszott a bőszéges humorral és a rügtönzéseiben is páratlan rekordot ért el.

** **A Népszínház és Kury Klára.** A Népszínház igazgatója és Kury Klára közt régóta húzódó szerződési tárgyalások ma azzal értek véget, hogy a művésznő megmaradt a színház kötelékében. A Népszínház igazgatósága a következő hivatalos értesítésben közli ezt velünk:

Kury Klára ma írta alá szerződését, amely öt további két évre a Népszínháshoz köti.

** **Kisfaludy-Színház.** (Bemutató előadás.) Talaly ez időtájt esett meg az a nem mindennapi esemény, hogy a főváros minden tájékáról valóságos bucsujárás indult a csöndes és elhagyatott *Kisfaludy Színház*ba, megnézésére a szépséges *Szulamitának*, ennek a *Goldfaden*-féle zsidó daljátéknak, amelynek korszakos sikere szinte páratlanul áll az utóbbi évek színházi sikereinek a történetében. A *Kisfaludy Színház*, amely egy idő óta megint csöndes és elhagyatott, most ismét alighanem szebb napok fognak bekövetkezni s ami ismét a figyelmet, ismét csak egy *Goldfaden*-féle zsidó daljáték lesz. Ma este volt a bemutatója *A csodaember* (Rabbi Joselmann) című újabb *Goldfaden*-darabnak s ebben a zsidó daljátékban ismét

megtaláljuk azt a osodálatosan naiv hangot, a zenében azokat a mélabus melódiákat, amelyek a *Szulamit* rendkívüli sikerének a titkát megmagyarázzák. A *Rabbi Joselmann* afféle osodatévó szent ember, akihez az ő népe nagy bajainak közepette segítségért fordulni szokott s aki nagy bölcsességével meg is gyógyítja bajait. A darab eseménye különben egy ifju szerelem pár egyesülése körül forog, amely sok akadályon keresztül egymásé lesz. Mint a *Szulamit*-ban, a *Rabbi Joselmann* drámai történetén is sok mulatságos, nevetető epizód vonul végig. A *Goldfaden*-darab a legjobb előadásban került színre s a szereplők közt több nagyon figyelemreméltó fiatal művészettség van. *Rabbi Joselmann* személyesítője *Székei Sándor* ritka szép bariton hangjával lepett meg bennünket; játéka is kifejezetten teljes s igazi drámai hivatja át. *Pompás* komikai tehetség *Hudász*, a ki egy bírósági hivatalnokot játszott, folytonos derültséget fakasztva. A fő női szerepben (*Sarah*) egy szép tehetségű fiatal színésznő, *Aradi Aranka* láttuk, akinek nagyon csinos hangja is van. *Toronyi, Almády, Pataky, Károlyi* elősegítették a gondos, kerekded előadást. A bemutatott felt ház előtt folyt le s a hangos tetelzés, amely nyílt jelenésekben is sűrűn hangzott fel, azt sejtetik, hogy a *Kisfaludy Színház*at sűrűn fogja ezután látogatni a közönség, akárcsak a szép *Sulamit*-napokban.

** **Salomon Ödön Párisa** másodsor. Az *Urania* színház pénztárát ma valósággal megostromolta a közönség. A nézőteret zenefoglalás megtöltö elökelő közönség nagy figyelemmel hallgatta végig *Salomon Ödön* finom és szellemes előadását s jól mulatott a sikerült mozgólényképeken és vetített képeken. Az első felvonást maga a szerző olvasta fel az ő elmés modorában, a másik két fölvonás fölolvásói *Dajka Balázs* és *Lévay Gyula*, valamint *Valat Mari*, aki a tánc kíséretet játszott zongorán, szintén hozzájárultak *Salomon Ödön* darabjának sikeréhez.

** **A Vígsház igazgatójának gyászja.** *Ditrői Mór*, a *Vígsház* művezető igazgatóját, osaládi gyász érte. Testvérbátyja, *Hummelstein Lajos* magánzó hnyut el tegnap *Kolozsvárott*, ahol általános rokonszenvennek ürvendett. *Ditrői Mór* Kolozsvárra utazott, hogy jelen legyen bátyja temetésén, akinek ravatalára a *Vígsház* művészgárdája koszorút küldött.

** **Hegyi Aranka színészkolája.** Mindazoknak, akik a magyar színészet jövőjét a szívükön hordják, nagy örömet fog okozni az a hír, hogy *Hegyi Aranka*, a magyar színpadnak ez a nagy művésznője a jövőben részt kíván venni a színpadra készülő fiatalok művészi kiképzésében s ebből a célból az idei őszön színész-iskolát nyit. Éppen most, amikor általános a panasz a színész-iskolák tulságosan elszaporodott volta miatt s kétségtelen, hogy ezek az iskolák nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy féltehetségek, vagy egészen hivatalnok tömegesen tódulnak a színpadi pályára, — valóságos szerencsének tartjuk a magyar színművészet jövőjére nézve, hogy *Hegyi Aranka* az ő fényes művészi tehetségét a jövőendő színésznemzedék oktatására kívánja fordítani. Nagy nyereséget jelent ez a jövőendő magyar színművészetre, mert *Hegyi Aranka* korszakos rendkívüli művészi tulajdonságaiban és fényes tudásában megvan a teljes biztosíték arra nézve, hogy az az iskola, amelynek ő áll az élén s amelyben ő maga vállalja el a játék mesternő állást, igazi művészetre fognak oktani igazi tehetségeket. *Hegyi Aranka* iskolája, amelyet *Megyeri Dezső*vel, a *Népszínház* érdemes rendezőjével együtt szeptember havában nyit meg, a *Magán-művésziskola* nevet fogja viselni. Az iskola célját és irányát a következő programm ismereti bővebben:

A *Magán művésziskola* olyan magasabb színvonalon tartott tanintézet lesz, melyben a színpadra készülő ifjuság egy a drámai (dráma és vígjáték) mint az énekes szakban (főként operette) elméleti oktatást, gyakorlati képzést nyerhet. A *Magán művésziskolának* lesz egy, a speciális színpadi képzőtől teljesen elkülönített osztálya, olyan látogatók számára, akik nem színpadra készülnek, hanem csak e helyes beszéd, a szép előadás (szónoklás, szavallás) vagy az éneklés (nangképzeés, előadás) művészetében óhajtják magukat kiképezni. A *Magán művésziskola* jelentkezőknek külön órát is ad egyes szerepek betanulására, művészi kidolgozására. Az iskola növendékeit, látogatóit más jövenű tanárokon kívül, főként az iskola tulajdonosai: *Hegyi Aranka* és *Megyeri D.* fogják tanítani, képezni. A *Magán művésziskolában* fölvetőre jelentkezni lehet (VII. Erzsébet-körút 2-ik szám, 11. emelet) folyó hó 23-tól 30-ig déli 12-óráig 1 óráig és azontul szeptember 1-től 10-ikéig.

** **Hírek a Vígsházból.** A *Vígsház* eltért attól a szándékától, hogy nyári szünetét augusztus 18-ikán megszakítsa és előadásait szeptember 1-én fogja megkezdeni. A *Vígsház* sikeres énekes bohózata, a *Harom pár cipő*, eddig, az előrehaladott időny dacára, igen látogatott házak előtt került színre, a nyári szünet megkezdése előtt még ötször szerepel a műsoron. — *A mintaférj* című, zajos sikert aratott, mu-

latságos bohózat, kapuzárás előtt jövő héten, még kétszer kerül színre. Az évad utolsó előadása szombaton, folyó hó 30-án lesz, amely alkalommal *A mintaférj* kerül színre.

** **A Vígsház színészkolájának vizsgálata.** A *Vígsház* nyilvános vizsgálati előadását a *Vígsház* színpadán. Színre kerül két egyfelvonásos *Offenbach*-operett: *A várshagedű* és a *Fortunio dala*, továbbá *Szigligeti Nőuralom* című vígjátékának második felvonása. Ez alkalommal az igazgatóság a helyarákat rendkívüli mérsékelte.

** **Budai színház vendégei.** Vasárnap este érdekes szerepben bucsuzik *Abrányiné-Wein Margit* a budai közönségtől. *Csepreghy Fivos bugyelláris*-ban *Török bíróné* szerepét játssza, a művésznő és új alakítását nagy érdeklődéssel várja a fővárosi közönség. A népszínmű előadásán *Lányi Géza* a népszínmű címbalmosa is részt vesz. — Kedden és szerdán lép fel *Komáromi Marika* és *Beöthy Zsiga* a budai színházban. Első este *Hoffmann meséi* kerül színre, melyben *Komáromi Marika* *Stella* hármas szerepét és *Beöthy Zsiga* *Lindorj* hármas szerepét játssza. A címszerepet *Mihályi Ernő* a budai színház tenoristája énekl. Szerdán a *Ripp van Winkle*-ben *Komáromi Marika* *Lisbeth* szerepét és *Beöthy Zsiga* a címszerepet fogja játszani. *Alice* szerepét *Lucz Terus*, *Adrien* szerepét *Kolber Berta*, *Rákosi Szidi* színiiskolájának növendékei játsszák. *Komáromi Marika* fellépőit jegek hétfőn! kezdve előre válthatók a színház pénztáránál, *Lohr Irma* virágkereskedésében (Budán II., fő-utca 1. szám), és *Patzik Kertész* *Lujza* szivartöződjében (Bcsi-utca és *Kristóf* sarkán).

** **Színész-növendékek vizsgálata.** *Horváth Zoltán* *Színészeti előkészítő iskolája* növendékei holnap vasárnap este fél 8 órakor a *Rottenbiller-utca* 37/6 szám alatt levő díszteremben tartják meg évzáró vizsga előadásukat. Színre kerül: *Barátságból*. Vígjáték I. felvonásban, egy magánjelenet a *Tolono* népszínműből, *Medea* 4. felvonása és *Pajkos* diákok című operett.

** **A Kisfaludy-Színházban** holnap, vasárnap, két előadás lesz. Délután 3¼ órakor fél helyiárakkal *Armány és szerelmek*, este 7¼ órakor rendes árakkal *A csodaember* (Rabbi Joselmann) kerül színre másodsor. A jövő hét egész műsorát *A csodaember* tölti be.

** **Hírek a Népszínházról.** E hét és e hó utolsó napján, szombaton zárulnak be a Népszínház kapui kéthavi szünetre, s ezen a héten lesznek a bucsu-fellépések is, és pedig: *Kury Klára* szombaton lép föl utoljára a *Lili* címszerepében. *Hegyi Aranka* s *Hoffmann meséinek* hármas főszerepében bucsuzik el péteken a szünet idejére a közönségtől; ugyancsak lép föl utoljára — *Miklós* szerepében — *Z. Bárdi Gabi*; *Amon Margit* kedden lép föl utoljára *A kis alamusiban*, *vicomte Chateau-Renard* szerepében, *Bojár Teruska* utolsó fellépése pedig csütörtökön lesz a *Biblia* *asszony* *Féa* tancsónójában. — Szombaton, e hó 30-án lesz a Népszínház utolsó előadása a szünet előtt. Ez alkalommal a *Lili* kerül színre *Kury Klára* bucsufülléptül. Az utolsó felvonás után azonnal megtartják a szokásos évzáró *szaporpróbat* a közönség előtt, amelynek így alkalma lesz meggyőződést szerezni arról, hogy a színház vízművi berendezése miképp működik.

** **Évzáró senovizsgák.** A magyar senovizsgák tegnap volt az első évzáró vizsga a VI—VII. kerületi kör díszteremben, nagyszámú érdeklődő közönség részvétel mellett. A két szakaszra osztott s 17 műsorszámából állott előadás nagy sikerrel folyt le és minden szám élénk tetszést aratott. *Káldy Gyula* ének-, *Kuliffay Izabella* és *Schnöller* *Lajos* zongora- s *Waldmann* *Albert* hegedű-tanár kiművelési osztályainak a növendékei mutatták be előkelő képzettségüket. Az énekesztályokból *Szendefly Marika*, *Vics Marika*, *Lederer József*, *Petrovics György*, *Franka Zeffa* s *Marczelli Irén* tünnek ki. A zongora-osztályokból *Rindauer Valéria*, *Kolner Irma*, *Follak Róza*, *Kohn Berta* (*Kuliffay*) s *Risztics Valéria*, *Schein Irma* (*Schnöller* tanár növendékei), a hegedű-osztályokból *pepig Wolfram Paula*, *Austerwald Ida* s *Erdős Mór* voltak ki, mindannyian tanáraik izmos vezetéséről tévén bizonyoságot. Ki kell emelnünk — ebben a kozmopolitikus zenei áramlatban valóban kiemelésre méltó — az iskola nemzeti szellemét, melylyel a magyar termékeket kiintüti. A 17 szám közt hat szerepelt a magyar zeneirodalomból, *Abrányi*, *Erkel*, *Gobbi*, *Káldy* és *Liszt* művéből, különösen élénk tetszést aratott *Vics Marika*, *Káldy* „virágdalaival”, melyek törlémetszett eredeti hatásos alkotások.

Sipos Antal zeneakadémiájának a vizsgálja is tegnap délután volt az intézet helyiségében, szép-számú hallgatóság jelenlétében. Több mint 25 kezdő és előhaladottabb kisebb nagyobb növendék vizsgálott *Rader Irma* és *Dittrich Anna* h. tanárnők vezetésével, kik közül előnyösen kiváltak két és négykezes játékkal *László Irma*, *Hajnalk Lili* és *Viola*, *Krisztinkovich Béla*, *Kubik Mariane*, *Novelli Annus*, *Gerster Jolán*, *Margit* és *Gothmia*. Holnap az intézet előhaladt növendékei tartják vizsgálati matinfjukt a a *Royal*-szálló díszteremben.

** **A osárda virága premierje.** Pénteken kerül bemutatásra a Fővárosi Nyári Színházban *Lukács Sándor* új népszínműve, a *Csárda virága*, amelyhez a zenét *Dankó Pista* szerezte. A főszerepet a darabban *Komáromi Marika* fogja játszani.

Bojár Terka vendégzereplése. A Fővárosi Nyári Színháznak a jövő hónap elején néhány érdekes estéje lesz. Bojár Terka, a Népszínház nagyréményű fiatal művésznője fog bemutatkozni a budapesti közönségnek két nagyobbabású szubrett-szerepben: Márkus József és Szabados Béla énekes bohóztának a kuktakissasszonyának és Kosti operettjének a szubancnak címszerepében. A fiatal művésznő a kuktakissasszony Liza grófnőjét egymásra következő két estén, július 7-ikén és 8-ikán fogja eljátszani.

Duse Amerikában. Egy angol folyóirat, a *Fortnightly Review* most közli Duse Eleonora néhány régebbi levelet. Az egyikben leírja első amerikai útját. Rio de Janeiroban játszott amerikai földön először. Az előadás előtt két nappal a társulat egyik tagja komolyan megbetegedett. Duse távozni akart erre a városból, de a szerződése kötötte.

Az első estén *Fedorát* adtuk. A közönség hideg volt. Bukas volt, a szó legvalószínűbb értelmében. Rengeteg méreteit voltak a színháznak, gyengének és kicsinynek éreztem magam benne és lehetetlennek tetsztem előttem, hogy hangomat a földszint utolsó soraitban is hallják. Amikor Lorinak azt mondtam: szeretlek! clyan hangon kiabáltam, mintha azt kellett volna mondanom: Takarodjék! A földszinten és a panolyokban a társalgás mormoló zuzása hallatszott az előadás végeig. Az agyam és a hangom teljesen kimerült. Az előadás végén a lehető leggyorsabban ruhát váltottam, hazarohantam és a szobámba zárkóztam. Másnap az uszokor egyáltalán nem kritizáltak az előadást, hanem csak azt jegyezték meg, hogy van bennem valami, ami a közönségre benyomást tett, de a szavaimból (az én lány olasz szavaiam és az ő kemény portugál és rozporos brazilai nevelői) csak lélelzésben értelek, sőt hallottak valamit. Második estén *Deniset* adtuk. Az óriás szükség félig üres volt, négy vagy öt földszinti sort és a színpadhoz közel eső páholyokat uszágírók töltötték meg. Ez ezeken a helyeken is csekély volt a figyelem. Az én egyszerű Denisem, szép kosztümök, rang nélküli, éles ellentétben a lázasan izgatott Fedorával — figyelmet kellett.

Az első és második felvonásban sirtam, a harmadikban pedig többet sirtam, mint amennyit a szerepem megengedett.

A második előadás után való reggelen meghalt a színtársulatnak említett tagja. Két vagy három nappal később pedig Duse Ferdinand játszott. Ugy látszik, mint hogyha az előző két estén beteg kollegájának az állapota aggasztotta és játékában akadályozta volna. A harmadik estén e nyomás alól felszabadult. Szabadon játszott és a közönséget magával ragadta. Nagy diadala volt.

Soha — írja levelében — sohasem volt olyan tuláradat a szívem, mint akkor este. Bátoran, megdöbben és annyi akarattal játszottam, mint még soha.

A Comédie-Française építkezése. A *Temps* — amely Paris legjobban értesült újsága — mai számában azt írja, hogy a Comédie-Française építkezését 1901 január előtt nem fogják befejezteni. A kiállítás látogatóinak tehát semmi reményük sincs, hogy a híres színházat megtekintessék. *L'Époque* közoktatásiügyi miniszter kissé elszámitotta magát, mikor kijelentette, hogy július 15-én a Comédie-Française már a saját házában fog játszani. A színházat még mindig magas fakerítés veszi körül és a sűrű gerendázat miatt még külső formájáról sem lehet fogalmat alkotni a szemlélőnek. Az épületben lévő boltokba és kávéházakba persze nem lehet bemenni. A bérlek és miatt 1,800,000 frank kártérítést követelnek. Az állam 500,000 franknál többet nem akar adni. A dolgot valószínűleg pörre kerül.

Városi Színház. A Városi Színházban vasárnap délután 4 órakor felhelyaruk mellett a *Gróf Monte Christo* című dráma kerül hatodsor színpadra. Este 7 1/2 órakor pedig — rendes helyárral — az *Uj szulimán* című énekes bohózat első jubileuma lesz, huszonötödikszor kerül színpadra. Zsuzsanna Abraham szerepét Boross Endre fogja játszani. — Hétlőn Szilgietli történeti drámáit: *II. Rákóczy Ferenc fogadást* adják. — A *Bár háború* című alkalmi látványosság bemutatóját írta, amelyet 27-én tartanak, óriási érdeklődés mutatkozik.

Egy ballarina emlékirata. A legtrikább esetek közé tartozik, hogy ballerinák emlékiratokat írjanak, aminek egyik legfőbb oka nyilván abban rejlik, hogy emlékeik rendszeren egészen dicséret termeszűnek. A ballerinák közt is akadnak azonban kivételek és ezek közé tartozik Claudine Cogni (férjzett Zemo báróné), az egykor nagy hírnévnek örvendő, olasz származású ballarina, aki a milánói újság szerint elkészült emlékiratát megírásával. A kétségtelenül érdekes könyv karácsony táján fog megjelenni.

Színházak műsora. *Vigszínház*. Hétlőn: *Három pár cipő*. — Keddén: *Három pár cipő*. — Szerdán: *A mintaférj*. — Csütörtőn: *Három pár cipő*. — Pénteken: *Három pár cipő*. — Szombaton: *A mintaférj*. *Népszínház*. Vasárnap, június 24-én *Nap és hold*. — Hétlőn: *A kis szökevény*. — Keddén: *Kis olasz*. — Szerdán: *A baba*. — Csütörtőn: *Bűvészsasszony*. — Pénteken: *Hoffmann meséi*. — Szombaton: *Lili*, utolsó előadás a színet előtt.

Fővárosi nyári színház. Vasárnap délután: *Kapitány kasszony*. Este: Arányiné Wein Margit bucsufelleptével: *A pados bugyellárta*. — Hétlőn: *Cyrano de Bergerac*. — Keddén: Komáromi Mariska és Behtny felleptével *Hoffmann meséi*. — Szerdán: Komáromi Mariska és Behtny Zsuzsa felleptével *Ripp van Winklé*. — Csütörtőn: *Cyrano de Bergerac*. — Pénteken

délután: *Dózsa György*. Este Komáromi Mariska felleptével (először) *Csárda vírága*. — Szombaton Komáromi Mariska felleptével (másodszor): *Csárda vírága*. — Vasárnap délután: *Kornevillai harangok*. Este Komáromi Mariska felleptével (harmadszor): *Csárda vírága*.

MŰVÉSZET.

Munkácsyné ajándéka. Munkácsy Mihály özvegye már férje temetése alkalmával közölte *Wlascics Gyula* knltuszminiszterrel, hogy Magyarországnak ajándékozza azt a nagy vázlatképet, amelyet Munkácsy Mihály az *Ecco homo* című híres festményéhez készített. A képet Düsseldorfból, ahol addig őrizték, a napokban szállították Budapestre és a Nemzeti Múzeum képtárában helyezték el. A vázlat-kép négy négyzetméternyi nagysága és majdnem teljesen ki van dolgozva. A vázlaton az alakok beosztása majdnem teljesen megegyezik az eredeti képpel. A kompozíció jobb oldalát itt is a jeruzsálemi törvényház oszlopos erkélye foglalja el az egyszerű lépcsőzetel. Középen lelki nyugalmának teljességében a meggyalazott Üdvözítő áll, fején törskoronával, amint a mellette álló Pilátus bemutatja őt a népek. Krisztus arca a vázlaton épp olyan, mint az eredeti képen, csak összekötött kezeinek helyzete különbözik. A vázlaton a kötéllal összekötött kezek az erkély táján lefelé li vannak feszítve, mert a kölelet alul egy katoná húzza, míg az eredeti képen Krisztus kezei a korláton nyugvsznak, az egyik kezében pedig nádszálat tart, melynek középső része a mellén nyugvszik. A vázlaton a kölelet tartó katoná pedig az eredeti lándzsával őrt áll. Az alakok többi része kevés kivétellel megegyezik. Krisztus és Pilátus mögött a római katonaság áll sorfalat, valamint katonák foglalják el az erkélyhez vezető lépcsőket is. A tömegben ott van Mária is, amint néma fájdalommal elalélva roskad János apostol karjai közé. Ez a jelenet azonban a vázlaton még nincs elég láthatóan kidolgozva, épp úgy mint több alaknak az arca.

Az *Ecco homo* vázlatával összesen tizenegy olajfestménye és két rajza van Munkácsynak a Nemzeti Múzeum képtárában. Ott vannak: A honfoglalás, a Siralombház másodpéldánya, az Ujjoncás, Liszt Ferenc arcképe, Petőfi bucsuja szülőházától (*Munkácsy első festménye*), Még is mozog a föld, egy női tanulmány a siralombházhoz, a Közélgő vihar, a Kukoricás és az Őzsi táj nap nyugtatók című olajfestmények és oláh asszonyokat ábrázoló két rajz. Az *Ecco homo* vázlatát a muzeumi képtár nagy tejszvilágításu termében helyezték el egy vendégtalon és ott marad addig, míg a Szépművészeti Múzeum palotája elkészül. A képet szerdán és szombaton ingyen lehet megtekinteni.

A képeslevelezőlap kiállítását, amely az Iparművészeti Múzeumban volt látható, ma zárták be. A kiállítás zsűrije iparosok között 4 első, 13 második és 22 harmadik, művészek között 2 második és 8 harmadik, gyűjtők között 12 első, 14 második és 4 harmadik és az összes kiállítók között okleveleket osztott ki. Első díjakat kaptak: Löwy J. udvari lényképész (Bécs), Pollipp és Kramer (Bécs), Ziehrer Otmár (München), Hornyánszky Viktor (Budapest), gyűjtők: Dantsa szentendrei polgármester, dr. Lukáncskyné, Matkovicz, O'Donnell Malvingródnó, Grüner Jakabné, Mihály Imre (Győr), „Hungári”-egylet (Székesfehérvár), Arányi Pál (Szeged), Szeklet Mária (Bécs), Kolmann Rudolf (Bécs), Oht Bernát (Prága), Friedmann Anna (New-York).

Zsolnay szobra. A pécsi mester emlékszórára felhívást és gyűjtőlevelet bocsátottak ki. A felhívást báró Fehérvári Imre, Baranyavármegye és Pécs főispánja, Majorossy Imre pécsi polgármester, *Litke József* kereskedelmi kamarai elnök és dr. Jávay Károly kamarai titkár írták alá. Az adományokat szeptember 15-ig a pécsi kereskedelmi kamara címére kell elküldeni. A felhívás híven jellemzi *Zsolnay* mestert. Így szól:

Zsolnay Vilmos működésének köre nem csupán Pécs szűk határai közé szorított. A pécsi öttornyú jelvénytől ellátott műipari termékeinek az egész világ piacává lett. Minden műipari alkotása egy-egy bájos formájú, varázslatos szépségű, elragadó színezésű költemény, mely csodás hatást keltett mindenütt, ahova csak eljutott s dicsőséget szerzett nemcsak magának, de általa egyuttal az egész magyar műiparnak. Akinek műveiben az anyagiág és eszményiség egy gyönyörű harmoniában összeolvadt; aki az évek hosszú során át a munkások ezreinek adott foglalkozást és kényeret; aki példányképe volt a lángeszű művészeknek és az egyszerű kézműveseknek; az nem térhetett meg Alkotójához a nélkül, hogy örök emléket ne hagyjon azok között, akiket dicsőségnek, hírnévnek osztályosává tett.

A székesfehérvári műkiállítás berekesztése. A pünkösdi vasárnapján megnyitott székesfehérvári műkiállítást a napokban zárták be. Az első látást úgy annyilag, valamint erkélyesleg számottevő eredményvel zárult. A látogatók között, amelyek sorában a főváros műtőit és műpártolóit is gyakran lehetett látni, nagy gyönyörűséget talált szép képeiken, amelyek közül *Bihari* Sándornak a *Szt. Márk temploma előtt* című velencei tanulmánya, *Telcsy* Károlynak gyönyörű tájképe, *Schlesinger* Magdának *Cigánya* (egy igazi kabinet-alkotás, amely úgy fellelősségen originalitásával, mint pompás színeivel hat), *Neogrady* Antal színes idillei, *Uváry*, *Nadler* kompozíciói kellettek nagyobb érdeklődést.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Uj idők. Egy marék oseresznye van az Uj Idők e heti címlapján. A oseresznye Gyulai Pál kertjéből való, ahonnan sok egyéb kedves fotografát is közöl az Uj Idők. Elbeszéléseket írtak Barsony István, Wrtner Ferenc, Lampert Géza, verset Lenkei Henrik, Horkayne az aktuális dolgokról osereg, a khini földfordulástól Choinkó Jenő, a sarkányok országában járt magyar tudós írt szakcsűrű cikket, amelyekkel Choinkó eredeti fennképei magyaráznak. A képek között látható a Khinába küldött Zenta csatahajó és a vasúti állomás, mely körül a legutóbbi harcok folytak. Izen szép alföldi képet rajzolt Gary Akos, tanulmányfejet Kunz-Jayer. Humoros aprócska írtak amatőr lényképekkel illusztrálva: Rexa Dezső az Epeskert országnáról. „Egy sáfáló ur” pedig jegyzeteket a budapesti rendőrről. A kiadóhivatlanul ingyen küld mutatványszámot azokat, akik ismerni ónnyak ennek az előkező lapnak a tartalmát.

Külföldi közkönyvtárakról. Dr. Gyulai Farkas a főnti cím alatt most adta ki első kötetét annak a tanulmányoknak, mely a magyar könyvtárviszonyokra nézve forduló pontot jelentenek. A fővárosi könyvtárak rendezettsége dacára, a vidéki, elég tekintélyes könyvtárak kezelei dolgában éppenséggel nem allanak azon a színvonalon, amelyen nagy könyvtárak és bibliográfai jelentőségükre való tekintettel állniok kellene. Gyulai Farkas tehát első sorban hasznos gyakorlati munkát végez, mikor Németország, Svájc, Franciaország, Anglia, Hollandia, Belgium és Ausztria nevezetesebb könyvtárainak szervezetét és kezelési rendszerét ismerteti. Az előtűnk fekvő első kötet Németország nagyobb közkönyvtárait, továbbá a zürichi, luzerni és bázei könyvtárakat ismerteti világos, áttekinthető modorban. Gyakorlati indítványai közül idősezerűnek véljük kiemelni azt, amit a müncheni egyetemi könyvtárban divó szokás kapcsán tesz s melyben a budapesti egyetemi könyvtárnak azt ajánlja, hogy a nyári szünnapokra eltávozó hallgatóknak adjanak ki könyveket. A csinosan kialakított kötet a kolozsvári Magyar Polgár nyomdáján dícséri.

Nemzetgazdaság és pénzügytan. A nemzetgazdaság és pénzügytan széleskörű tudományának rövid és áttekinthető kézikönyvét dr. Földes Béla, a budapesti tudományegyetem nemzetgazdasági professzora most harmadik átdolgozott kiadásban rendezte sajtó alá. A zsebkiadású kézikönyv 497 lapban tudományos színvonalon foglalja össze a tárgyat tudományok tenyleges vívmányait. A mű értékét leginkább jellemzi az, hogy bár első kiadása még 1881-ben jelent meg, a másodikra már 1885-ben volt szükség. Azonban ez a kiadás is oly gyorsan kelt el, hogy a Földes-fele kézikönyv, amelyet a tömörség és áttekinthetőség miatt főleg a vizsgálók és szigorók használtak nagy előszeretettel, a könyvtárban nem is volt kapható. Ez a körülmény arra bírta a tudós professzort, hogy kis kézikönyvét újabb sajtó alá rendezze. A hasznos zsebkönyv az Athenaeum r. t. kiadásában jelent meg, ára díszes vászonkötésben 6 korona.

A magyar Tatra. *Északy* József államvasuti ellenőr *Három nap a magas Tatrán* című hasznos kalszta már ötödik kiadásban jelent meg. Ára 30 fillér.

EGYESÜLETEK.

(A tisztviselői pragmatika.) A magyar tisztviselők országos egyesülete kebeleiből kiküldött albizottság, mely a tisztviselői pragmatika fejeelmi részét dolgozza ki, tegnapi dr. *Maday* Sándor elnöklele alatt alakuló ülést tartott. Az ülésen a kérdés érdemleges tárgyalását is megkezdték s megvitatták a követendő eljárás módját, a részletes előmunkák teljesítésével dr. *Heil* Faustinn közgazdasági bírót bízták meg.

(A gyogyult elmebetegeket segélyző egyesület) igazgató-választimánya most adta ki jelentését 1899. január 1-től december 31-ikéig terjedő működéséről. A jelentés részletesen számol be az egyesület humanus működéséről és vagyoni viszonyairól. Az elmúlt évben 135 beteget segélyezett az egyesület, amelynek vagyona 27,552-29 forint volt 1899. december 31-iken. Az egyesület érdemes elnöke gróf *Teleki* Géza.

SPORT.

A hamburgi Derby. Az egész esztendő legnagyobb sportnapja a holnapi, amikor Hamburgban a német Derby sorsát dönti el a magyar és a német kenyésztés. Csak a régi jó világban voltak odakint olyan erősen képviselve, mint most; akkor, amikor eseményszámba ment, ha egyszer véletlenül odahaza maradt a németeknél a Derby. Még tavaly sem volt a magyar lovak kilátása olyan rózsás, mert *Namouna* és *Gastfreund* igen veszedelmes ellenfele volt *Gali-farának* és *Bonvicantnak*, de most dacára annak, hogy nyolc német ló fut a mi három lovunk ellen, bátran mondhatjuk, hogy *Capo Gallo*, *Attila* és *Topromene* ellenfelek nélkül vannak. A három közül már bajos eltalálni a nyerőt, mert ha *Capo Gallo* meg is nyerte a bécsi Derbyt, a hamburgi pályán inkább kedvez a két speedesebb lónak, *Attilának* és *Topromeneknek*, és így a magyar lovak között meglehetősen nyílt dolog a holnapi eredmény. Habár *Capo Gallo* igen erős favorit, mégis kitűnő futást várunk *Attilától* s nem is leszünk meglepetve, ha legyőzi a bécsi Derby nyerőjét. A 100.000 márkás díjért különben ezek indulnak:

Pomp	lovagolja	Ballantine
Oleander	"	Utting
Oly v. Obermohr	"	Warne
Capo Gallo	"	Sharpe
Attila	"	Park
Hamlet	"	?
Kismet	"	Hechford
Griffin	"	Martin
Hagen	"	Ibbett
S.egwart	"	Peake
Burkes	"	Jones
Topromene	"	Cleminson

A német lovak között nem hiszünk, hogy egyetlen igazi klasszis ló is legyen. A legnagyobb formát ez idén még *Pomp* mutatta, mely elég könnyen nyerte a Uniont *Griffin* ellen, de *Pomp* maga sohasem tartozott az első klasszisokhoz, s így az Unionban való győzelme nem azt mutatta, hogy ő jó. hanem azt, hogy a német háromévesek rosszak. Talán nem eszünkbe, ha *Oleander*-ről is jobb futást várunk, mint tőle. *Kismet*, *Stegwart*, *Griffin* és *Barkas* jó handicap lovak s *Hagen* sem váltotta be azokat a reményeket, amelyeket hozzá fűztek. Ezek után azt hiszünk, hogy nemcsak dicsőség, hanem nagy vagyon is jut hozzánk a hamburgi Derby után, s hogy az első két helyet

Attila és Capo Gallo

foglalja el, meglepetést pedig *Topromene* okozhat. Ha a németeknek jól megy, *Hamlet*et megverik a negyedik helyért.

Szerajevó. A Bosznopart leáldozó, végét élő versenyterén holnap hippikus ünnep lesz — lovak nélkül és totalizátorjatek fogadók nélkül. Az illdzsei lóversenyeknek minden évben meg szokás jósólni a végét, de azt hiszik, hogy most végre be fog válni a tipp: a Császár-díjat alighanem utóljára futják holnap. De nincs is rajta siratni való, mert ha eddig nem tudott érdekes lenni a 40.000 koronás verseny, holnap egyenesen szánalmas lesz. Ha jól megy minden, öt ló indul érte; de olyan öt ló, amely együtvéve nem ér többet 40.000 koronánál. Fut *Boldog*, *Diver*, *Déleeg*, *Gourgandine* és *Játik*. Kilátása csak *Divernek* és *Boldognak* van; *Déleeg* alkalmasint a harmadik helyre fut. Ha *Szezbély* még megérkezik Szerajevóba, ő okozhat változást a sorrendben — még talán nyeret is. A holnapi tipeg különben a következők:

- I. *Gourgandine*
- II. *Diver*—*Boldog*
- III. *Gaudriole*—*Mars*
- IV. *Foszány*.

A hamburgi Derby-meeting. Két nagy verseny dől el ma Hamburgban, a holnapi Derby kivül a meeting két legnagyobb versenye. Az egyik a két éveseknek szánt Kriterium, melyet gróf Sierstorff Aotearje nyert meg, (lov. Jones) a favorit *Zuleika* és *Whist* ellen. Futottak még: *Countess*, *Ohnesorge*; *Schwärmer*, *Jarl*. Totalizátor: 10:60. Helyrefogadások: I. 20:28, II. 20:23, III. 20:36. Érdekes, hogy a nyertes magyar származású, apja *Zsupán*, anyja *Accise*. A hamburgi nagy handikapet pedig *Rital* nyerte meg, *Sommerfeld* M. lova (lov. Bowman), második *Aiberich*, harmadik *Hagspean* lett. Futottak még: *Futthopre*, *Mede*, *Towhorn*, *Rheinstein*, *Bess*, *Mirza*. Totalizátor: 10:34. Helyrefogadások: I. 20:29, II. 20:33, III. 20:31.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A vígalmi elnök. Az ötvösök szakegyesülete eszajt pénzárta javára nyári mulatságot rendezett tavaly. A vígalmi bizottság elnöke *Weissberger* Ferenc, aki a jegyeket is kezelte, egyre halogatta a jegyek árával való elszámolást, úgy, hogy végre is kizárták őt a tisztségsorából. A Vas-és Fém munkások Szaklétsza

magyar és német nyelven hozta nyilvánosságra ezt az esetet s sikkasztással vádolta *Weissbergert*. Ugyanilyen tartalmu cikk jelent meg később *A szervesetek köréből* cím alatt. *Weissberger* később rendezte a jegydolgot az egyesület pénztárával s a lap két cikke miatt sajtópört indított becsületért és rágalmazás címén. Szerzőiül *Spitzer* Sándor, az egyesület elnöke, és *Brenenfeld* Jakab jelentkezett, akiket a törvényszék vád alá is helyezett. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék *Zsitay* Leó elnöklésével. A tárgyaláson *Weissberger* Ignácot dr. *Weissberger* Imre ügyvéd képviselte, a vádlottakat dr. *Pollacek* Sándor és dr. *Gál* Jenő ügyvéd védte. A tárgyaláson mindkét vádlott ismételte vádjait s késnek jelentkezett azokat beigazolni. Bár a magánpanaszos tiltakozott, a törvényszék, a védők kérésére elrendelte a tanúk kihallgatását. Az ítéletet délután három óra tájban hirdették ki. A törvényszék fömentette a vádlottakat.

Az irnok zsebe.

Budapest, június 23.

Egy józsefvárosi ügyvédhez beállított egy ur. Szomorú arcú, bánatos ur. Tíz lépésről le lehetett olvasni az arcáról, hogy valóörben jött.

— Kérem, — mondta az ügyvéd — csak röviden. Térjen mindjárt a válookra.

— Igen. A váloók az irnokom zsebe.

— A zsebe?

— Az. Abban ugyanis megtaláltam a feleségem arcképet.

— Érdekes. Hm! Hm! A zsebében? Az irnoka zsebében? Az ember nem is hinné, hogy mi minden van egy irnok zsebében. Egy egész dráma, egy egész világ lehet benne.

A kliens szomorúan hallgatta az ügyvéd ur filozofálását s egyre a fogason függő kabátra szögezte a szemét. Aztán odalépett a fogashoz s megfogta a kabátot.

— Eppen ilyen kabát volt. Ilyen iroda-kabát.

— Ilyen? S annak a zsebében találta?

— Abban.

Az ügyvéd is odalépett a kabáthoz s hosszasan nézte. Aztán mintha valami nyugtalanító gondolat támadt volna az agyában. Kifordította a kabát zsebeit. Az ügyvédséged kabátjának a zsebében is lehet valami tragédia, gondolta s ugyancsak nagyot nézett, mikor egy levél potyant ki belőle. Az ügyvéd fölémelte s aztán nagyot fújt.

— Nos? — Kérdezte a kliens.

— Tragédia! — felelt az ügyvéd. Az ön esetét magamévá tetsem. Az irnokom zsebében a feleségem levele!

Ugy volt. Az irnok kabátjában finom, szerelmesen egymásra simuló beülkel irt levél csakugyan az ügyvéd ur feleségétől származott.

A két szerencsétlen, közös sorsra jutott ember egy darabig csöndesen nézett egymásra. Nagy füstkarikákat ergettek a szivarjukból. Az ügyvéd szólalt meg először.

— Tehát ön válni akar?

— Igen. És ön?

— Én is.

Ebben a pillanatban egy szép mosolygó arcú hölgy, az ügyvéd felesége jelenik meg az ajtóban.

— Fiam, — mondja a szép asszony — vigyázz ki az előszobába, én elmegyek.

— Adieu!

— H ragszol?

— Nem, de tegye be az ajtót s menjen. Hagyjon békét.

— Ugyan mi lelte, édesem? Kérdi szorongva az asszony.

Az ügyvéd föl pattant a helyéről.

— Hogy mi lelt? Még azt kérdi, hogy mi lelt?

Asszonyom! Ne játszózzék velem. Ismeri ezt a levelet?

Az asszonyka nyugodtan megnézi a levelet.

— Hogyne! Hisz ezt tegnapi éjtem irtam magának Szegedről, még válaszolt is rá.

— Én? En válaszoltam? Ezt meri mondani?

Tudja-e, hol találta ezt a levelet? Tudja-e?

Az asszonyka ekközben már a pamagra roskadt, elővette a csipkés, illatos zsebkendőjét és sirt. Az ügyvéd föl s alá rohan a szobában.

— Megesalt! Hütelnül megesalt! Egy irnokkal, a saját irnokommal. Maga, aki mindig olyan szeliden tudott nézni s olyan jól játszóta az ártatlan galamb szerepét.

Az asszonyka főnézett.

— De kérem — mondta — nézze hát meg a levelet!

Az ügyvéd végre megnézi a levelet, aztán megáll, ránéz a feleségére.

— Oh Istenem! — mondja — csakugyan tévedtem. Nekem írta és feleltem is rá.

— Igen és tévedésből —

— Igen és tévedésből az irnokom kabátjába dugtam a levelet.

A kis ügyvédné föláll, letörli a könnyeit és

kaesg. A kliens pedig odahajol az ügyvédhez s a fölébe sugja:

— Válik?

— Nem. Ön?

— Én sem!

Legujabb.

Washington, június 23.

Kemp tengernagynak Csifun keresztül érkezett kábeltávirata jelenti, hogy a *Wallis* örnagy vezetése alatt levő amerikai tengerészkatonák 400 emberből álló orosz csapat támogatása mellett Tiencin közelében összeütözköztek a kínai rendes csapatokkal, de nem sikerült áttörniök a kínai csapatok vonalát.

Kemp tengernagy megjegyzi, hogy kétezer emberből álló hadierő készen áll a harc újól való felvételére és kiemeli, hogy *rendes kínai csapatok azok, amelyek a külföldi csapatokkal szembeállanak.*

Csifu, június 23.

A Lloyd tudósítója Ninesvangból jelenti, hogy a vasut Tiencin és Ninesvang között több helyen el van pusztítva. A kikötőt nyilvánvalóan az oroszok védelmére bízzák. Orosz csapatok érkeznek Port Athurból és északra. A külföldiek jól érzik magukat.

TÁVIRATOK.

Temesvár, június 23. A custozzai csafa emléknapja alkalmából ma este zenés takarodó volt. Holnap délelőtt tábori mise lesz.

Perla, június 23. *Hohenlohe* herceg birodalmi kancellárja ma délelőtt a Ragaz fürdőbe utazott.

A rimaszombati mandátum.

Rimaszombat, június 23. A rimaszombati képviselőválasztás mozzalmában nevezetes fordulat állott be. Az idevaló *szabadlevő* párt végrehajtó bizottsága legnap este tartott értekezletén a *küzdelem további folytatásától* elállott s a párt jelöltje, *Fáy Gyula* ma visszalépett. A végrehajtó bizottság ezt hosszabb nyilatkozatban tudatja a szabadlevőpárti választókkal, megköelve abban váratlan elhatározásának és jelöltje visszalépésének okait.

Pártunk, így a nyilatkozat, tisztelgetben tartotta az ellenvéleményt, nem bántott sem személyt, sem vagyont, mert abban a meggyőződésben van, hogy saját létjogosultsága alapjának megrendítése nélkül ezt egyik párt sem teheti meg. Mély sajnálattal látuk ezen tárgyalagos viselkedés mellett is azt, hogy az alkotmányos küzdelem nem marad meg a kellő méderben. A kerület legtárgyalogabb gondolkozóu emberei, s az értelmiség legkimagaslóbb alakjai közül többek ellenük és szükségességük nélkül a váloásgal ellenkező támadások intézettek a napilapok hasábjain. Állásukat közmegeledeésre betöltő tisztviselők ellen teljesen indokolatlan feljelentések tetettek. A függetlenségi párt tevékenységére hívta ellenünk a *tiszolci* től *nemzetiségi csoport* *panszliv* rajongói és a lélekvásárlás íjesztő mervben megindult. Az iparos osztály, önzetlen régibb vezetői ellen teljes elidegenedéssel s ekeseredéssel állítottok csatarendbe oly mértékben, hogy azt semmitőle partlekedés megérthetővé nem teszi. Ilyen körülmények között a szabadlevőpárt ezáltal leteszi a fegyvert, nem akar tért engedni ezen áldatlan küzdelem tovább folytatásának nem akar a eltemetni ebben a kerületben örökre a köznyugalmat s a magyar nemzeti érdeket. Jelöltünk *Fáy Gyula* ur visszalép, mi a küzdelmet beszüntetjük. Azzal az ünnepélyes kijelentéssel tesszük ezt, hogy elveinkhez biven folytatni fogjuk a közös munkálását, törekedni fogunk arra, hogy ebben a kerületben a magyarság szent ügyének egymással testvériesen összelorru kez munkása legyen minden választó. El en a haza.

Luegerék Heine ellen.

Bécs, június 23. A bécsi férfi daleygesület elnöksége a következő táviratot intézte dr. Lueger polgármesterhez:

Kérjük tudomásul venni, hogy sem az egyesület, sem valaki más annak nevében Heine sirjára nem helyezett koszort. Bizva szeretetreméltóságába reméljük, hogy a városi tanács vissza fogja vonni határozatát, amelynek megokolását nem akarjuk megbírálni.

Háboru.

London, június 23. A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából e hó 19-éről: *Dowetnek* egyik hadállását Buller, Brabant, Rundle és Methuen tábornokok hadereje lassankint teljesen körülzárják; ha szükséges lesz. Hamilton tábornok is részt vesz ebben a műveletben. Botha kijelentette, hogy hajlandó a megadásra, de *Krüger* elnök ellene van az átadásnak, mert azt kívánja, engedjék meg neki, hogy az országban maradjon. *Dowet* hadműveleti is okai annak, hogy Botha még nem akar véglegesen dönteni követendő eljárását illetőleg.

Parlamenti ürség.

Bécs, június 23. Mint a klerikálisoknak brünni közlönye jelenti, a képviselőházban valószínűleg **parlamenti ürséget** fognak felállítani.

A beteg khedive.

Port-Victoria, június 23. A **khedive** betegsége komplikált. Torkán kívül inye is beteg. A khedive hétfő előtt aligha mehet Londonba. Viktória királyné ismételen tudakozódott állapota felől.

Port-Victoria, június 23. A délután kiadott orvosi jelentés szerint a khedive állapotában javulás állott be. Nem mutatkoztak diptherion tünetek.

Az új olasz kormány.

Róma, július 23. Mint az **Agenzia Stefani** jelenti, Saracco holnap a királynak a következő miniszterlistát fogja előterjeszteni: **Saracco**: elnöksége és belügy; **Visconti Venosta**: külügy; **Gian-turco**: igazságügy; **Jules Rubini**: kincstár és ideiglenesen pénzügy; **Branza**: közmunkaügy; **Gallo**: közoktatásügy; **di San Martino** tábornok: hadügy; **Meria**: tengerészet; **Carcano**: földmivelségügy; **Pascolato**: posta- és távírdaügy. A kamara legközelebbi ülése e hó 27-én lesz.

A spanyol adótagadók.

Madrid, június 23. Az adófizetés ellen való el-lenségülés a kereskedők csekély ösztönzéstől miatt **hanyatlóban van**. Pénteken kevesebb üzletet zártak be, mint az előző napon. A renklőrség letartóztatta azokat a kereskedőket, akik az adóhivatalnokokat kiguyolták. A céhek és ipartestületek helyiségeit bezár-ták. A renklens adófizetők ellen folytatják az eljárást.

Marokkó választott bíróságát kér.

London, június 23. Mint a **Times** értesül, a ma-rokói kormány június 9-én a francia kormányhoz azt a formaszertű követelést intézte, hogy forduljanak **európai választott bírósághoz** azoknak a vitás kérdé-seknek az eldöntése végett, melyek a tuati, fídkolli és surarai oázisoknak francia részről történt meg-szállása következtében a két kormány közt keletkeztek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 22. (A **Budapesti Napló** telefon-jelentése.) Még a legutóbbi hetek kedvező időjárása folytán biztosan reméltek, hogy a vetések javulni fognak és a legtöbb európai termelési területről, kü-lönösen Ausztriából, Magyarországból, Oroszorszá-gból, Franciáországból és Romániából kedvező kilá-tásokkal biztattak a hivatalos becselések, sőt Porosz-országban is, ha mindjárt csak csekély javulást kon-statáltak az európai gabonakereskedelmet az Ame-rikából érkezett riasztó hírek arra ösztönözték hogy eddigi tartózkodásából lépjen ki. Lényege-sebb áremelkedés jutott érvényre Berlinben, annál inkább, minthogy a vetések állásáról szóló jelentések még mindig nem kielégítő. Aránylag csekély javu-lás állt be a párisi piacon és még kevesebb haj-landóságot mutatott a haussera az itteni piac. Minda-mellett, legalább a határidőüzletben, lényegesen meg-szilárdult az őszi határidei búzának az iránya. Ez a határidő 33 fillérrel emelkedett, míg rozs ősze 7.30 koronán csak 14 fillérrel javult a mult héthez képest Ezenkívül búza május-júniusra 7.77 koronán és rozs május-júniusra 7.14-7.20 koronán, esett 12, illetve 10 fillérrel emelkedett, zab május-júniusra pedig 5.42-5.44 koronán és zab ősze 5.56 koronán 12 fillérrel szilárdult. Tengeri ellenben 5 fillért vesz-tét: árfoylamából és május-júniusra 5.83, július-augusztusra 5.87, szeptember-októberre 5.93-5.99 koronán jegyzett. Repce augusztus-szeptemberre 70 fillérrel 13.70-13.80 koronára emelkedett, azért mert a romániai aratást túlbecsítették és ennek következté-ben a külföldi kénytelen volt fedezeti vásárlásokat tenni.

A készrúpiacra az árak a világpiacra felül-kerekedett habusból még kevesebb előnyt húztak. Ennek oka abban keresendő, hogy gabonaművekre a folyton kedvezőtlen lisztkereslet következtében alig volt verő. A mai heti tőzsdén is gyenge volt a kereslet, annál is inkább, mert Csehország csak cse-ly mérven volt képviselve és azonkívül a tulaj-donosok magas kövelelései a vásárlókat tartózkodá-sára késztették.

Búza 20-25 fillérrel magasabban volt tartva mint mult szombaton, de csak 10-15 fillérrel fizet-tek magasabban.

Ezen a bazison a következő eladások történtek: Buzában: 77 kilós győri 7.67½ K. Győrűt 3 hónapra, 77 kilós 7.67½ K. Csornán, 78½ kilós 7.50 K. Sárvaron, 78 kilós 7.60 K. Baléden, 76 kilós 7 K. Léván és Ipolyságon, 78 kilós 7.60 K., 79 kilós 7.80 K. Győrűt, 76½ felsővidéki 7.65 K. bécsi malom-ban, továbbá egy nagyobb tétel 74½ kilós uradalmi felsővidéki 7.95 K. 3 hónapra Bécsben.

Rosk csak az északi vidékekre gravitáló álló-másokon javult 10 fillérrel, egyebűt pedig csak 5-10 fillérrel.

Eladatott 73 kilós felsővidéki rozs 7 K. Pozsony-ban, 6.47½ K. Balassa-Gyarmaton, 6.60 K. Verebá-lyon, 6.95 K. Nagy-Szombaton, 6.80 K. Pozsonyban, 7.30 K. Günsendorftan, 6.50 és 6.22½ K. Dobrece-nben és Győrűt,

Tengeri 5 fillérrel javult. Magyar tengeri 6.10 korona, szerbái 6.— korona.

Zab nem változott. Magyar zab minőség szerint 5.94-6.10 korona.

Lisztnek kelete kedvezőtlen volt, mindazáltal a hét elején engedélyezett 20-30 fillér árengedményt visszavontak és később még 20-30 fillérnyi javulás is állt be.

Korpa bányadt volt, különösen rozskorpa ha-nyalott észrevehetően.

New York, június 23. (Terménytőzsde.) (Zárlat) **Gyepot**: New Yorkban helyben 9½ (9½) júliusra 9 12 (8.96), szeptemberre 8.54 (8.32). New-Orleansban helyben 9½ (9½). — **Petroleum** Stand white New Yorkban 7.85 (7.85). Stand white Philadelphian 7.80 (7.80). Refined in Cases 9.15 (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — **Zsír**: Western steam 7.40 (7.15). Robe és Brothers 7.65 (7.40). — **Tengeri irányzata bizonytalan**. Juniusra —. (—). — **Júliusra** 47½ (46½). Szeptemberre 43½ (42½). — **Búza** irányzata bizonytalan. Piros ősz helyben 55½ (51½). Juniusra —. (—). Júliusra 92.— (—). Szeptemberre 92½ (88½). Decemberre 92½ (89½). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2¼ (2¼). — **Kávét**: fair Rio 7. sz. 8½ (8½). Júliusra 6.95 (7.05). Szeptemberre 7.15 (7.20). — **Liszt**: Spring Wheat clears 3.25 (2.05). — **Cukor**: 4¼ (4¼). — **On**: 31.30 (30.30). — **Héz**: 16.25 (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 23. (Terménytőzsde.) (Zárlat). **Búza** irányzata szilárd. — **Juniusra** 87.— (82½). **Júliusra** 88.— (83½). — **Tengeri irányzata szilárd**. **Júliusra** 42½ (40½). — **Zsír**: **Juniusra** 7.07 (6.92). **Júliusra** 7.07 (6.92). — **Szalonna short clear** 7.50 (7.25). — **Serlisus**: Február —. (—). — **Juniusra** 11.65 (11.07). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyílttér.

Vérgyógyászat

(Hämipathia) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűlés, korai vaklás és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedűli képviselője **Dr. Kovács J. orvostudor** rendel a posta intézetben V. Váci-körút 19. Háton kívüli is kezel; meghívásra vidékre is megy.

KRISTÁLY Szt.-Lukácsfürdői hegyiforrás

ÁSVÁNYVIZ.

Orvosi tekintélyek a SZOLYVAI

gyógyvizet kiválóan ajánlják: köszvény, hólyag, vizelet-szervek bajainál, cukorbetegség, vesebajok, gyomormeg-betegedések, torok és tüdőszervek bántalmait oszón **Kitűnő ízű és igen üdítő asztali víz**

LUHI-ERZSÉBET gyógyforrás

Legkiválóbb hazai gyomorgyógyvíz; gy mor s tüdőbántal-mak ellen Specificum. Kapható a jobb ásványvizüzetekben és az uradalmi ásványvizek bérletőségénél Sz. Iyván, Bereg-m.

Rohitsi
TEMPER **FÜR** **FORRÁS** **TARTOMÁNYI**
STYRIA **FORRÁS**
Savanyúvíz

Szt. Lukácsfürdő Nagy kőnes iszapfürdő, melynek 500 C-méter nagyságu termé-szetes forrásmedencében az ásványvíz naponta négyezer meg-uit. Mindennemű gyógy-és üdítő-fürdők. Kitűnő szállodák. Vendégló-saják tisztemben. Olcsó árak. Prospe-ctust ingyen küld az igazgatóság.

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

A budai izr. hitközség és „Chevra Kadisa” az igaz fájdalom mély megille-tődésével tudatja, hogy érdemekben gaz-dag lelki vezetője

Főtisztelendő
Dr. Goldberg Rafael
 rabbi ur

1900. június hó 22-én, este 11 órakor köz-hasznu életének 59-ik és áldásos pásztor-kodásának 30-ik évében keserves meg-próbáltatások után elhunyt.

A gyászszertartás f. hó 25-én d. e 9½ órakor fog a budai izr. hitk. főtemplom-ban (I. Öntőház-utca 5.) megtartatni, a honnan a megdicsőült teteme a budai farkasréti izr. temetőbe fog kísértetni.

Megtört a nemes szív, melyet igaz szer-etet töltött el; elmúlt az ajk, mely méltó hirdetője volt szent vallásunknak; őt forrásához szállt vissza a lélek, melyet isteni láng hevített. Örök békét nyert ő, ki az egyetértés és béke tündöklő példa-képe volt.

Kegyelet érdemel, mert vezetett,
 Könnyet: mert szeretett.

Áldás dicsőséges emlékére!

Felhívás a kereskedők és iparosokhoz!

Mint hogy július 1-ével a hirdetési bélyeg meg-szűnik, mindenkinek meg van adva az a lehetőség, hogy a lapok hirdetési rovatának intenzív igénybevétele által üzleti forgalmát soha sem sejtett mértékben emelje. E tekintetben úgy a lapok megválogatásában, mint a hirdetések szövege-zése körül nagy óvatosság ajánlatos és alulírott hirdetési iroda, mely egyike a legrégebbieknek, méltán utalhat arra a tényre, hogy számos megbízónak hirdetési célokra soha sem ajánlott zug vagy hatástalan lapokat.

Ennek a körülménynek tudható be, hogy a kiváló hir-detők egész sora irodám fennállása óta állandóan engem tisz-tel meg bizalmával. Kérem tehát a hirdető közönséget, hogy megbízásaival minél sürűbben folkeresni sziveskedjék. Leg-kisebb megbízás is lelkiismeretesen eszközöltetik.

Költségtetések, hatásos szövegek fogalmazása díj- és költségmentesen eszközöltetnek.

FISCHER J. D.
 hirdetési irodája
 Telefon. Zsibárus-utca 7. Telefon

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLET-
BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
 Alapítottott 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Résztvényesei nincsenek.
 Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül
 Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

Összes vagyon 1899. végén	Frank
Tehermentes nyeremény tartalék (felesleg)	1,563,961,334-30
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyeremények	248,458,802-64
Összes bevétel 1899-ben	11,295,386-79
Összes kifizetések kötvénytulajdonosok-nak 1899-ben	305,129,933-73
Érvényben levő biztosítások	136,627,132-38
	5,454,223,894-51

Legszabadelvűbb kötvény-feltételek.
 Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a
MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:
 Budapest, IV., Károly-körút 26.
 Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerneik.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alak-jáért nem felelős a szerkesztőség.)

MÓKA BÁCSI MESEI.

Az óriás szöleje.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, annak volt egy fia, Miska. Mikor Miska megnőtt, azt mondta az apjának:

— Édes apám, elég nagy vagyok már, elmegyek egy kicsit országot-világot próbálni, emberséget tanulni.

Az apja egyszer se mondta, hogy: maradj itthon, hanem szépen eleresztette.

Ment Miska, mendegélt, ment három nap meg három éjjel, egyszerre egy gyönyörű kertbe ért. Abban a kertben mindenféle gyümölcs terem, alma, körte, szilva, barack meg minden.

— No, gondolta magában Miska, most az egyszer jóllakom egyet gyümölcsesel.

Avval fölmászott egy almafára s leszakít egy almát.

Abban a szempillantásban akkorát csattant, mintha mennydörgött volna, akkora szél kerekedett, mintha minden fát tövestül ki akart volna tépni s Miska még rá se ért megjedni, már ott volt előtte egy rémitő nagy óriás és azt ordította:

— Megöllek, te kötnivaló! Hogy mertél a fára mászni?

Szegény Miska nem volt se holt, se eleven s nagy kínjában csak annyit nyögött ki:

— Jaj ne bántson! Szegény vándorló vagyok! Nem tudtam, hogy ez ki almája.

— Jól van, azt mondja az óriás, meghagyom az életedet, ha beállsz hozzám szőlőpásztornak.

Beállott volna szegény Miska még kályhatisztitónak is. Nagy örömmel ugrott le a fáról s azt mondta az óriásnak:

— Csak mutassa meg, merre az a szőlő, vigyázkodj én rá, mint a szemem világára.

— No ha vigyázol, vigyázz is ám, mert a szőlőm itt van ebben a kertben. Ha holnap reggelre csak egy szem is hibázik belőle, vége az életednek.

Avval ellobogott. Miska csak járt a kertben, nézegette, merre itt a szőlő, de egy árva tőkét az nem sok, annyit se látott.

No iszen, leesett erre az álla szegénynek! Hogy legyen ott szőlőpásztor, ahol szőlő nincsen? Jaj, vége az életnek!

Ment nagy busan a kertben, sirt, mint a sebes eső, egyszerre csak egy kutya jött eléje, az olyan sovány volt, mint a hét szűk esztendő, csak egy zörgött-zörgött a csont rajta.

— Hej, te szegény kutya, azt mondta Miska, neked is rossz dolgod lehet, hogy így megsoványodtál!

Azonban észébe jutott, hogy van még egy darab kenyeret a tarisznyájában, elővotta és a kutyanak dobta.

— Egyél, te szegény pára, nekem úgy se kell már semmi a világon.

— De'iszen, azt mondta a kutya, csak tedd el a kenyeret, jó lesz az még neked is. Mivel ilyen áldott szived van, sejtitek rajtad. Ládd-e, ebben a kertben minden éjjel gyönyörű szőlőtökék vannak a sok fa helyett, tele s tele érett szőlővel. Csakhogy minden éjjel idejön egy vad bival, annak hét ölnyire szakad a lág a szája-ból s úgy lepörköli a sok szőlőt, hogy reggelre egy csópp sem marad hirmondónak, hanem helyette ez a sok gyümölcsfa nő ki a földből. Nézd, itt ez a bokor, erről törj le egy ágat, állj oda vele a kertajtóba, ahol a bival be szokott jönni s mikor jön, ne ijedj meg tőle, hanem sujts feléje evvel az ággal.

Megörült a legény, mikor ezt hallotta, meg akarta a kutyanak köszönni a jószágát, de ez egyszerre úgy eltűnt, mintha soha ott se lett volna. Hamar letört egy ágat a bokorról és elietett a kertajtóba, hogy ott majd megvárja a vad bivalt.

Éjfél tájban hallja, hogy rémitő nagy robogással jön ám valami szörnyűséges féreg. Csak úgy okádta a tüzet s az egész föld égett előtte. No iszen inába szállt Miskának a bátorsága! El akart szaladni, de egyszerre csak ott volt előtte a vad bival.

No most már úgy is mindegy. Fölkapta az ágat, oda suhintott feléje s abban a szempillantásban mi volt ott a vad bivaly helyett? Az a sovány, sovány kutya. Azt mondta:

— Derék gyerek vagy, Miska. Most már félig megváltottál, majd megváltatsz meg egészen is. Az óriás átkozott el, hogy nappal kutya legyek, éjjel vad bival. De ha már vad bival voltam, tőrtöm is egy kis borsot az orra alá, elpusztítottam a szölejét. Ezentúl nem pusztítom, mert te megváltottál, nem kell többet vad bival látnom. Holnap majd megerül az óriás, hogy megörizted a szölejét, kínál téged mindenféle drágasággal, arannyal, ezüsttel, gyémánttal, de te ne fogadj el tőle egyebet, csak egy csutora mustot kéri. Ha abból valaki csak egy csóppot is iszik, akármilyen beteg volt, mindjárt meggyógyul tőle.

Másnap reggel jött az óriás, látja, hogy megvan a szöleje, nagyot ugrott örömben s nem győzte Miskát eleget dicsérni. Mindjárt behamzsoltszott vagy ezer türt szőlőt, a többi meg leszedte, kitiporta és mustot csinált belőle.

Mikor ez megvolt, azt mondta Miskának:

— No most meghalálom, amért megörizted a szőlőmet, gyere velem!

Ment Miska az óriással s odaérték egy veremhez. Az a verem tele volt arannyal, ezüsttel, gyémánttal s úgy csillogott, úgy ragyogott, hogy majd elvette a szeme fényét, aki ránézett.

— Tömd le a zsebedet, az inged elejét, aztán elmehetsz, kitöltötted az idődet.

— Jaj, óriás bácsi, azt mondta Miska, nem kell nekem se aranya, se ezüstje, se gyémántja, mert azt rossz emberek elvehetik tőlem. Adjon nekem csak egy csutorával abból a jó mustból, beérem én avval.

Ment Miska az óriással s odaérték egy veremhez. Az a verem tele volt arannyal, ezüsttel, gyémánttal s úgy csillogott, úgy ragyogott, hogy majd elvette a szeme fényét, aki ránézett.

— Tömd le a zsebedet, az inged elejét, aztán elmehetsz, kitöltötted az idődet.

— Jaj, óriás bácsi, azt mondta Miska, nem kell nekem se aranya, se ezüstje, se gyémántja, mert azt rossz emberek elvehetik tőlem. Adjon nekem csak egy csutorával abból a jó mustból, beérem én avval.

— Ejnye, de golyó vagy, azt mondta az óriás, de hát Isten neki, ha már azt akarod, legyen meg a kedved.

Avval előkeresett egy csutorát, volt legalább egy félakos, azt szinig megtöltötte mustal és odaadta Miskának.

Miska nyakába akasztotta a rémitő csutorát, azt hitte, tiz lépésig se bírja majd vinni, de bizony mikor megindult vele, olyan könnyű volt, mintha semmi se lett volna a nyakában.

Ment nagy vigán kifelé a kertből, ment vagy ezer lépést, egyszerre csak ott terem előtte a sovány kutya.

— Állj meg egy kicsit, Miska lelkem. Tölts a csutorából a számba egy csópp mustot.

Miska hogy ne állt volna meg? Megállt bizony, leakasztotta a nyakáról a csutorát és egy pár csóppot a kutya s zájábabuggyantott.

Abban a szempillantásban nem volt ott többet kutya, hanem egy szép királyfi és azt mondta:

— Áldjon meg az Isten, Miska, most már egészen megváltottál. En a zöld király fia vagyok, gyere velem, boldoggá teszlek.

Kétszer se kellett ezt a Miskának mondani, ment tovább a királyfival. Mentek, mendegéltek hegyen-völgyön, árkon-bokron keresztül, mentek kilenc nap meg kilenc éjjel, utoljára odaérték Zoldországba, a zöld király kastélyába.

Mennek be a szobákba, nem jön elejbük senki, mennek beljebb, hát egy szobából rémitő jajgatást, nyögést hallottak.

Benyitnak, hát ott fekszik az ágyon a zöld király nagy nyilvesszó volt az oldalában, aztól jajgatott, nyögött olyan borzasztón. Megismerte a fiát, örült volna neki nagyon, de nem tudott, akkora fájdalma volt.

Megesett Miskának a szive, mikor szegény királyt meglátta, leakasztotta a csutoráját és egy pár csópp mustot a király szájaiba töltött belőle.

Abban a szempillantásban kiugrott a nyíl a király testéből és olyan egészséges lett mint a makk.

Csak most örült igazán a fiának és nagyban halálkodott Miskának, hogy ezt vele megcselekedte.

— Látod, azt mondja, már háromszáz esztendeje kinlódom evvel a nyilvesszóval, akit az az óriás lött belém, akinek a szölejéből ezt a musto' hoztad. Hiába járt ide ezer doktor, egy se bírta kivenni.

Örült egy darabig, de aztán megint csak elkezdett jajgatni:

— Jaj a feleségem, lányom! Jaj a feleségem, lányom!

— Az ám, azt mondja a királyfi, hol is vannak szegények?

— Ott fekszenek a másik szobában, mozdulni se tudnak, olyan betegek.

Bemennek, hát a királyné meg a királykisasszony ott feküdtek az ágyban, olyanok voltak, mint a haál, már a végüket járták.

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Irtá: GABRIELE D'ANNUNZIO

(59)

Szorosan ölelve tartották egymást, odaát a kandallón pattogott a tűz és párolgott a víz. A két elem sustergett, beszélgetett egymással, válszolgatott egymásnak, mesélt. Lassan-lassan magukra vonták a költő figyelmét, belevonták őt a mítoszok világába, amely e két örök elemből született meg. A költő szinte hallotta a fülével azt a két dallamot, amely e két elemi Akarat velejét kifejezte, ama két csudás dallamot, amelyet már új tragédiája számára tartogatott fenn. A fájdalom sötét szárnyai elillantak felőlük, az asszony is lelakasztotta karját.

— Nines mentség! — szólt magában, mintha ő is hallotta volna azt a két misztikus dallamot.

A férfi hosszan, szólanul nézte őt.

— Mit nézel rajtam? Fürtjeimben ősz hajszálát fedeztél talán föl?

A költő lehajolt, lábaihoz ült:

— Szépek látlak, mindig felfedezek rajtad valamit, ami tetszik nekem, Foscarina. Nézem hajad fodrait, amiket nem fésű bogzott föl, hanem a vihar.

— És végigsimogatta az asszony haját.

— Te vagy az én gyönyörűségem, amikor fölébredek — folytatta a költő. — Benned életre keltő erő lakozik, amelyről magad sem tudsz. Egy egyszerű gesztusod igazságokat fed föl előttem, amelyeket nem ősmertem. A szerelem olyan mint a szellem: annál jobban ragyog föl, minél nagyobb igazságokat fedez föl. Miért gyötörödöl? Semmi sem pusztult el, semmi sem veszett el.

Nékünk egyesülnünk kell, hogy együtt haladjunk föl a Gyönyörűség felé. Szükséges volt, hogy szabad s boldog legyek a te nagy szerelmében, hogy megteremthessem ama szép művet, amelyet annyian várnak. Szükségem van hitre, szükségem van a gyönyörűségre és az alkotásra. A te pusztja jelenléd megtermékenyíti alkotóerőmet. Az ímént, míg karjaiddal áttogtál, csudás dallamot hallottam, a dallam egész árját . . .

Kihez szólt vajjon? Kítől kért gyönyörűséget? Az ő zeneszónja vajjon nem kívánta-e meg éppen azt a másikat, aki akkor énekelt és dalával átforgált mindent? Kítől várhatta ő a gyönyörűséget és az alkotást, ha nem ama viruló ifjuságtól, amaz érintetlen lánytól? Míg ez az asszony őt karjaiban tartotta, azalatt az a másik énekelt benne! És kihez beszélt, ha nem ahhoz a másikhoz? Csak az a másik adhatta meg neki mindazt, amire szüksége volt művészetéhez, életéhez. Ama szűz lány egy új erő, egy zárt szépség, még esorbáltan fegyver, a harc hevőbe való! Oh átok! Átok!

Haraggal vegyült fájdalom nyilallott át az asszonyon e vibráló homályban, amelyből nem mert kibontakozni. Ugy szenvedett, mintha lidére nyomná. A szenvedély, amelynek meg kellett volna őt menteni, íme romlásba sodorja s feltartóztatlanul a halál felé vonzolja. Érezte, hogy valahányszor rá néz a párja, elmúlt szerelmek, régi kedveskedések árnyékát fedez fel rajta. Oh, mit is tett, mit is eszelekedett! Fölfegyverzett egy szilaj, pusztításra teremtett lényt s odaállította maga és a barátja közé. Ő, ő maga vezette hozzá ama szép és üde zsákmányt akkor, ama ragyogó estén. S most kihez beszélt ez a szerelmes férfi, ha nem ahhoz a másikhoz? Ki mástól kérte vajjon a nagy gyönyörűséget?

— Akarod, hogy hozzávézesselek? Akarod, hogy idehívjam őt tenéked? — kiáltá magából kikelve, élesen a szemébe nézve s hatalmas erővel megragadva kezét. — Menj, menj! Vár terád! Miért maradsz itt? Meni, rohani! Terád vár!

Fölkelt s az aító felé akarta tuszkolni barátját. Lehetetlen volt ráismerni: a szilaj düh lenyerező és veszedelmes természetű formálta őt. Hihetetlen erő költözött a karjaiba, ártó erő támadt minden ízében.

— Kicsoda vár engem? Miről beszélsz? Mi lelt? Térj magadhoz! Foscarina!

Könyörgött neki és csalogatta; megrendült, mert az eszelőség nyomait vélte földéneki dult vonásain. De az asszony nem hallotta szavait.

— Foscarina!

Egész lelkéből kiáltott feléje, halálsápadtan, mintha kiáltásával vissza akarta volna tartani a szellemet, amely az asszonyt elhagyni készült.

Amaz pedig tétve szemmel tekintett körül, mintha épp fölébredne s nem tudná, mi történt.

— Jer, ülj le.

A férfi odavezette puha párnájához s gyöngéden elhelyezte a puha ülésen. Az asszony pedig hagyta, hadd hasson a gyöngédség gyógy-szere. Mintha magához tért volna egy ájulás után s mintha mit sem sejtve arról, ami történt, panaszokdott:

— Ki vert meg engem?

Fáradt karjait nézte és megsimogatta orcáit. És reszketni kezdett a hidegtől.

— Feküdj le. Tedd ide a fejedet . . .

Lefektette, betakarogatta, gyöngéden, édesdeden föléje hajolt, mint egy drága beteg fölél.

— Igen, igen — szólt az asszony csendesen, halk sóhajjal minden gyöngéd mozdulat után, mintha meg akarná hosszabbítani ezt az édes gyógyítást.

— Fázol?

— Fázom.

— Akarod, hogy betakarjalak?

— Takarj be.

Takarót keresett s talált egyet az asztalon. Egy darab régi bársony volt.

— Jól vagy most így?

Szólanul bólintott egy csópposság. A férfi pedig folszedezte a violákat, amelyek már fonnvadoztak. Odatette a párnára, a feje mellé.

Miska se volt rest, hamar töltött mindegyiknek a szájába egy csöpp mustot s abban a szempillantásban új élet költözött beléjük. A királyné egészen megfiatalodott, a királykisasszony pedig olyan gyönyörű, de olyan gyönyörű lett, hogy még a piktor se festhetne különbet.

Volt aztán öröm meg öröm s mikor már előretértek, elmondták Miskának, hogy az óriás tette velük ezt az egész dolgot, mert a királyleány nem akart hozzámenni feleségnek.

De bezzeg akart ám a Miska feleségelenni! Mindjárt papot hívtak és megvolt a hetedhét országra szóló lakodalom. Elhívták a Miska apját is, aztán nagyon boldogan éltek és ha meg nem haltak, most is élnek.

Itt a vége,
Vesd a vizba.

KÜLÖNFÉLÉK.

† **A transz-szibériai vasút.** A transz-szibériai vasútnak a fontossága csak most tűnik ki még jobban, hogy Kínában nagy felfordulás állott be. Ezt a vasutat elismerésemelőt serényességgel csinálták meg. Ennek az évnök az elején, tehát kilenc évvel a vasút építésének a megkezdése után 5062 versznyi volt készen a vasútból, tehát évenként ötszázhatvan két versznyi sánt raktak le átlag. Pedig elég nagyok voltak a nehézségek. Ott, ahol a vasút véget ér, rendszeres hajózárt közvetül a forgalmat, s Európából Vladivosztokba az összeköttetés a következő: Cseljabinszkból Irkutskba 4143 versznyi ut vasúton; a Baikal tavon át az utazást egy jégtörővel folytatják, amely egy egész vonatot fölvehet. Tovább Chaborszkáig ismét hajónt következik a Silka és Amur folyón 2164 versznyi vonalon, aztán következik megint a vasút Vladivosztokig hétszázhatvanöt versznyi vonalon. Az egész ut harmadfél hétégt tart. Az utazás megkönnyülést végett Moszkva és Irkutsk között gyorsvonatot indítanak hetenkint egyszer. London, vagy Paris és Vladivosztok között, mint már említettük, harmadfél hétégt tart az utazás, míg a Suez-csatornán át hat héte volt szükség, míg az ember Vladivosztokba ért. Hanem Kelet-Ázsiával az összeköttetés még előnyösebb, ha a vasút közbeeső vonalait is kiépítik. Ezeket 1899-ben kezdte építeni egy magánársaság. Az egyik a kétezsharminchat versznyi hosszúságú vonat Transzbaikalián át, a másik a mandzsu földön vezet, s 1440 versz hosszú lesz, s ehhez csatlakozik még egy elágazás Dél fele kilencszáznyolcvan versznyi hosszúságban. Ezek a vonalak Port-Arthur és Pekinget is közvetlen összeköttetésbe hozzák a szibériai vasúttal. Ennek az új forgalomnak az eredményei már mutatkoznak is és minden várakozást felülmúlnak. Egyes vonatokon már 1895-ben kezdődött meg

— Jó lesz így?

A szemöldökével igent intett. A férfi homlokon csokolta, azután fölcsizotta a tüzet, néhány fadarabot dobott a parázsra. Nagy láng lobogott a kandallóban.

— Aludj, aludj! — susogta az asszonynak. Csupa könnyűület és szeretet volt a szive, szerette volna, ha az álom végtelen vigasztalást hozna a szenvedőnek.

— Aludj, aludj!

Leült a szőnyegre s mellette virrasztott. Figyelt a lélegzeteritmusára. És eszébe jutottak a szók, amelyeket ezek az ajkak mondtak: „Képes vagyok valamire, amire a szerelem sem képes.” Ezek az ajkak kiáltották: „Akarod, hogy hozzávezesselek? Akarod, hogy idehívjam néked?” A költő nem okoskodott s nem töprengött: hagyta, hadd készüljenek a gondolatai. Megint egyszer érezte, mint kovályognak a feje felett az élet zabolálatlan erői, érezte az élethez való féktelen akaratait.

A csöndben halkán sistergett, beszélgetett tűz és víz. Az elemek szava, a fájdalom elszendergett asszony, a végzet végtelensége, a jövő végtelensége, emlékei és sejtései a lelket zene-misztériumokba ringatták, s újra előbuzogott lelkéből ama még meg nem alkotott remekmű. Hallotta, mint fejlődnek a végtelenségbe az 5 dallamai. Hallotta a mese egy alakjának szavát: „Ó az egyetlen, aki szomjunkat oltja. És minden szomjuság, ami bennünk van, melon törekszik az ő üdeség felé. Ha ő nem volna, senki sem élhetne itt, mindnyájan perzselten hamvadnánk el.” Láttott egy pusztza mezőt, rajt kiskikádt fehér ágját egy ősi folyamnak s a módfelett tiszta és nyugodalmas estében égő máglyák lobogtak.

Látta az arany gázosz cikázását, egy sírt, tali hullákkal, amik mind arannyal borítvak, látta Cassandra koronás holttestét a hamvvedrek között.

(Folytatása következik.)

a forgalom, és az utasok száma 211.000-ről 1.076.000-re emelkedett 1899-ben, az árutömeg pedig 3.560.000 pudról 40.769.000-re. A vajkivétel például Szibériából Londonba tudvalevőleg már nagyon jelentékeny. A forgalom növekedésével újabb és újabb tökéletesítő intézkedésekkel rendeltek el, s most már odáig fejlesztették a dolgot, hogy harmincöt versznyi órai sebességgel szállítják az utasokat. A tehervonatok husz-harminckét verszlet tesznek meg óránkint. Ha az egész vasut készlen lesz, akkor Moszkvából Port-Arthurba tíz nap alatt lehet eljutni és akkor Londonból az ut Sanghaji-ig csak tízenhat napig fog tartani.

† **Középkori diákavatás.** A régi egyetemi életnek érdekes középkori szokása volt az ugynevezett depozíció, vagyis az új diák felavatásának szer-tartása, amelynek fantasztikus képtelenségével azt akarták jelölni: hogyan faragják, gyalulják, közö-rülük és egyengetik át a tudomány ujoncát a Muzsák csarnokába való belépése küszöbén. Erről a szer-tartásról sok egykoru kép maradt fenn. Az ujonc-diák neve bejenszi vagy beancis volt s a fel-avatás a legdurvább tréfákkal járt. Mindenféle kérdés és felelet előzte meg, amelyeknek tulaj-donképpen értelme már alig is sejthető, s a amelyeknek végeztével a szerencsétlen diákjelöltet a földre fektették s fűrészel, baltával, gyaluval és más hasonló szerszámmal alaposan megdolgozták. Fejét megmosták, megnyírták, azután minden ki-mélet nélkül megborotválták és megfésülték; fülét, körmét mindenféle képtelen szerszámmal meg-tiszították. De ez még nem volt elég. Alig támoly-gott fel az így megkintott ifjú, aráon észrevet-tek valami kis moskot. Nosza, elő ismét a csoda-zsappant, mert ezt csak az moshatta le. Ez a csoda-zsappant pedig szénből és koosikenöcsből készült. Egyuttal ráfogták, hogy egy pár szál serte éktelen-kedik az ujonc állán, előkerült tehát a faborotva-ezzel nyuzták le róla. Végül egy cseber vízzel öntöt-ték nyakon és aztán durva zsákszövettel véresre dör-gölték arcát. Így kiálltva a jelölt megkezdhetette az exament. De természetesen egyetlen felelete sem sike-rült. Megpróbálták tehát, tud-e legalább írni. Már hogy tudna! Hisz meg a jó előre beenyezett dugót sem tudja a tintásüvegből kihuzni. Újabb hahota tört ki, csak a jelölt hallgatott és szégyenkezett mód nélkül. Csakhogy az egyik foga, az ugynevezett bacchius-fog gátolja meg a beszédben. Ezt még elle-ledték kihuzni. Újra kezdik tehát a műletet. Szélesre kinyitatták a száját, miután előbb egy kétlabu székre ültették, mely időközben többször felborult. De végre ki volt rántva az ártalmas fog. Csak ha mindezeket és még száz más egyebeket keresztül ment a megkintott ujonc, akkor vették fel ünnepies beszéddel kommlitonak, bajtársnak. Végül néhány szem söt adtak a szájába, a bölcsesség savát, hogy beszéde mindig fűszeres, elmés legyen.

† **Babló ur, a munkatárs.** A san-mauroi rabló-banda kapitánya, signor Melchiorre Candino az a rablókapitány, aki a Giornale di Sicilia című lapot levelezői munkásságával tiszteli meg. Mindenestre érdekes dolgokat írhat a lapjának, ha megmondjuk, hogy első forrásból dolgozik, referálván többnyire a maga rablókalandjairól. A Giornale di Sicilia nem ostoba, hogy le ne közölje ezeket a tudósításokat, még ha meg is kell fésülnie egy kisit a signor kéz-iratát. Legutóbb az olasz lap szerkesztősége olyan levelet kapott, amelyben egy arókep volt mellékelve. A kép hátulján ez volt olvasható:

Melchiorre Candino háladatossgából a Giornale di Sicilianak.

Hanem a szerkesztőség nem akasztotta fel mindjárt a szerkesztő szobájában a nevezetes foto-gráfiát, mert a rendőrség hírt vett róla s hirtelenében rá tette a kezét, hogy sokszorosíthassa s a rendőrség-eknek elküldje. Most már csak az a kérdés, hogy csakugyan a maga arókepét küldte-e el signor Candino.

† **Örült spanyolok.** Tulajdonképpen két bécsi emberről lesz itt szó, akiket azonban bátran megilleti a cimben foglalt megfizetés. Az egyik bécsi kováházatalajdonos, a másik kereskedő. Ők is elhatá-rozták, mint eddig már oly sokan, hogy elmennek Párisba, de gyalog. Csakhogy ez a ragadós távgya-loglás most már unalmas, tisztára kópia, tehát érde-kessé kell tenni. Egy kis komplikáció nem árt, gon-dolta a két derék bécsi és csináltattak egy hét hekto-literes hordót, amely kétezsz kilogrammot nyom és ezt fogják ők görgetni maguk előtt Párisba, s tekintve, hogy odáig az ut 1350 kilométer, a hordó vagy négy-százszázszor fordulatot fog tenni. A hordóra a táv-gyaloglók egyébként ráverették Bécs és Páris címerét, azonkívül a maguk nevét. Remélik, hogy hordóstatul

is huszonöt-harminc kilométert fognak megtenni na-ponként. Anyit azonban meg kell jegyezni még, hogy komolyba is megy ez az örült idea, mert fogá-dás előzte meg. Öt ezer korona lesz a hordógörgetők jutalma, ha a tervüket megvalósítják.

† **Szakértő tuskén-bokron át.** A törvénytészeli szakértő önfeláldozásának ritka példáját mutatta egy derék férfi Amszterdamban. Egy postaszolga állott bírál előtt azzal a váddal terhelve, hogy egy hu-zsonöt frankos bankjegyet ellopott. Megmozdított a lehető legrövidebb idő alatt, úgy hogy még nála ta-lálhatták volna a pénzt, de a motozás eredménytelen-nök mutatkozott. Az a gyanu merült fel ezenközben, hogy a szolgál lenyelte a bankjegyet. Ebben az irányban is kiterjesztették a vizsgálatot, sőt az eredményt a vádlott rovására írták, konstátálván, hogy az emésztés folyamata teljesen megsemmisítette a bankjegy papirosát. Ebbe a kémiai szakértő nyugodt lelkiismerettel nem mehetett bele, elment a német-alföldi bankhoz, s szerencsésje volt, mert kaphatott még egy elrontott huszonöt frankos bankjegyet. Ezt a bankjegyet aztán gomolyagba gyurva lenyelte. És behozonyíthatta a bíróságnak, hogy az emésztési folyamaton átmenve a bankjegyet nemcsak hogy a papirosa nem semmisült meg, hanem még a betűk is megmaradtak rajta. El kellett ejteni azt a fültevést, hogy a szolgál lenyelte a bankjegyet.

† **A bot.** Két kis fiu veszekszik. Amikor már a veresre kerül a dolog, kisül, hogy az egyiknél egy bot van.

— Nem szégyelsz bittal jönni, — kiált rá a másik — amikor nálam semmi sincs? Ha leteszed a botot, majd másképp lesz! . . .

A fiu ledobja a botot, mire a másik felkapja, mondván:

— Ugy-e mondtam, hogy másképp lesz! És most szaladj!

† **Sletség. Első jogász:** Már haza? **Második jogász:** Bizony. Sietnem kell. Holnap megjön az Öregem, s még föl kell vágnom a köny-veimet, jeleket kell bele raknom, meg piszkófoltokat és számarfüleket is kell beléjük csinálnom.

† **Lüvézetet közben.** A lüvéssz: Van uraságotok közül talán valakinek egy zsebkendője?

Egy paraszt: No az éppen ninosón, hanem talán hasznos szer ahho' a tubák is.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, június 24. — Római katolikus: G2 + János arál. — Protestáns: G2 Iván. — Görög-örög: (június 11.) A2 Bertal. — Zsidó: Szivan 27. — A nap két 3 óra 48 percek. — Nyugszik 7 óra 44 percek. — A hold két reggel 1 óra 33 percek. — Nyugszik délután 5 óra 13 percek.

A miniszterek nem fogadnak. Dalárdák monstre-hangversenye délután 4 órakor a városligeti Hermina-kerében.

A budapesti könyvnyomdászok és letűntök Gutenberg-ünnepé délelőtt 10 órakor a Vigadóban.

A Horváth Zoltán színesszékletének vizsgálóadása este fél 8 órakor a régi lövöldő díszteremben.

Amateur evezős-verseny délután 5 órakor a Margit-sziget mentén a pesti Dunágában.

Ulrich Gyula igazgató jubileuma a VIII. kerületi német-utcai közösi iskolai polgári iskolában.

Nemzeti múzeum. Képtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Egyetemi füteszkert az Üllői-uton, nyitva délelőtt 8-12 óráig.

Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12 óráig.

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Földtani múzeum (Stefánia-ut 14. sz.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Közlekedési múzeum a városligetben, nyitva délelőtt 9-12 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva d. e. 9-12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-8-ig.

A többi könyvtárak zártak vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt.

Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az illetékeségű árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereske-delmi részvénytársaság) V. Váci-körut 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest leg-olcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem. villanyvilágítás, specialitás kávéházterem.

Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetését.) Újonnan berendezett fényes éttermek.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza 1-es rangú zenekarának hangverseny.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

Budapest, június 23.

A földművelésügyi miniszter ma újabb jelentést adott ki a vetések állásáról, talán az utolsót az aratás előtt. A jelentés szerint, amely a június 20-iki adatokat öleli föl, az utolsó 10 nap alatt, amióta a gazdasági tudósítók utolsó adatai beérkeztek, a terméskilátások nem változtak, bár vihar és jégeső itt-ott nagyobb károkat okozott. Általában közepes termés várható. Számbeli statisztikai adatok ezuttal is jelentékeny tömegben érkeztek be a gazdasági tudósítókól. A közel ezer jelentés nyomán kiűnik, hogy az ország tulnyomó részében az őszi gabona mennyiségre nézve a múltkor jelzettnél valamivel kedvezőbb, bár a rozsda néhol jelentékenyebb mértékben terjedt. A tavasziak közül az árpa inkább változatlanul áll, ellenben a zab, amelyben néhol a rozsda is terjedt, kissé hanyatlott. Figyelembe kell venni azon körülményt, hogy a számszerű statisztikai becsülés ezuttal is csak hozzávetőleges lehet, amennyiben az időjárás esélyei és esetleg a rozsda is aratásig még jelentékenyen befolyásolhatják a várható termést.

Az őszi és tavaszi búzavetések területét az 1895-iki országos statisztikai felvételek 5,515,000 kat. holdra teszik; a folyó évről nézve tehát ugyanilyen kiterjedésűnek vehető a bevetett terület.

Az őszi és tavaszi búzavetések csekély kivételtől eltekintve már mindenütt kalászosban vannak és nagyjából kedvező körülmények között elvirágoztak. A zab fejlődése normális viszonyok között halad, bár a rozsda leginkább a megdőlő vetések kalászaiban több helyen mutatkozik, néhol az egészen jól fejlődött és álló búzában is láthatók már a rozsda-foltok, helyenkint pedig az őszbűz is mutatkozik és itt-ott rovarok is károsítják; mindazáltal legalább ez idő szerint még a terméskilátások közepesek. A további időjárásról függ tehát, hogy a rozsda okozta kár mily mértékű és terjedelmű lesz.

A várható búzatermés szemben a múlt évi eredménnyel valamivel kisebb, amennyiben országos átlagban a gazdasági tudósítók kat. holdanként 65-70 métermázsára becsülik, a múlt évi közel 7 métermázsá alaglag szemben és így a remélhető összes termés, főképp, hogy a bevetett terület nem változott és az 1895-iki állapottal megegyező, 373 millió métermázsá körül fog ingadozni.

A múlt évben termelt összesen 33,45 millió métermázsá. A remélt országos átlaghoz viszonyítva legjobban állanak a vetések, azaz 65-7 métermázsá és azonfelüli termésre van kilátás: Bars, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Turóc, Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest, Borsod, Békés, Bihar, Hajdu, Szilagy, Arad, Csanád, Krassó, Szörény, Temes, Torontál, Csik, Fogaras, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben és Udvarhely vármegyében. Katasztrális holdanként 5-65 métermázsá termést remélnék Hont, Liptó, Nógrád, Győr, Komárom, Abauj-Torna, Bereg, Gömör, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kolozs és Torda-Aranyos vármegyékben. A többi vármegyében a remélhető termés az 5 métermázsán alul marad.

Az őszi rozs és kétszeres fejlődésében meglehetősen jól haladt, az Alföldön zsendül, sőt a homoki részekben kasza alá érett; itt a napokban megkezdhetik aratását. A rozs mennyiségre nézve szemben a múlt évvel jóval kisebb termést ígér, mivel a tavaszi időjárás sok kárt okozott benne; több helyen jelentékeny kiterjedésű területen kiszántották.

A kalászos fejlődése többnyire kielégítő; a hideg idő és tavaszi fagyok miatt azonban sok az ablakos és csorba kalász.

A szemek szép egészségesek és súlyosaknak ígérkeznek. Roszda néhol kisebb mértékben fellépett ugyan, de kárt nem okozott.

A folyó évről nézve — bár több helyen jelentékeny területen kiszántották a rozsot a bevetett területet szintén az 1895-iki országos felvételekkel kapcsolatban kimutatott rozs területéhez arányítjuk, így tehát lesz a bevetett terület 1,841,000 kat. hold.

A gazdasági tudósítók statisztikai becsüléséből kiűnik, hogy országos átlagban és kat. holdanként a rozstermés hozama, bár sok helyen nagyon ritka, főleg lesz az 5-5 métermázsán, vagyis végéreterményre nézve várható mintegy 10-105 millió métermázsá jó minőségű termény.

A múlt évben termelt összesen 12 millió métermázsá. A várható országos termés átlaghoz viszonyítva legjobban állanak a vetések, azaz 5-6 métermázsá és azonfelüli termésre van kilátás: Esztergom, Liptó, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Baranya, Fejér, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Ung, Békés, Bihar, Hajdu, Szatmár, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Csik, Háromszék, Fogaras, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben és Udvarhely vármegyében, jóval gyengébben álla-

nak a vetések, s mintegy kat. holdanként 4-5 métermázsá termést ígérnek: Árva, Bars, Hont, Nógrád, Turóc, Zólyom, Győr, Komárom, Moson, Vas, Abauj-Torna, Bereg, Borsod, Gömör, Sáros, Szepes, Zemplén, Ung, Máramaros, Szabolcs, Szilagy, Ugoocsa, Beszterce, Naszód, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyében.

Az őszi árpa aratása a déli vidékeken megkezdődött, az eredmény — amint az előre látható volt kielégítő. Néhol azonban az őszbűz megkárosította minőségében.

A tavaszi árpa inkább változatlanul áll, sok helyen apró és gyenge. Kalászáat nagyjából már kibányta. A rozsda több helyen megtámadta, a férgek is pusztítják, de nagyobb kárt nem okoztak. A gaz néhol nagyon felburjánzott benne.

A legszebb árpa vetések több helyen megdőltek.

A várható terméseredmény kat. holdanként 65 métermázsára tehető, tavaly 750 métermázsá termelt, a bevetett terület után 1,787,000 kat. hold így összesen remélhető mintegy 11-12 millió métermázsá. A múlt évben termelt 13,41 millió métermázsá. Az országos átlagban remélt terméshez viszonyítva kat. holdanként legjobban, azaz 65 métermázsá és azonfelüli termés várható: Bars, Esztergom, Nyitra, Trencsén, Baranya, Fejér, Sopron, Tolna, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Borsod, Békés, Bihar, Hajdu, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Csik és Nagy-Küküllő vármegyékben. Katasztrális holdanként 5-65 métermázsá termést remélnék: Árva, Hont, Liptó, Nógrád, Pozsony, Turóc, Győr, Komárom, Somogy, Vas, Heves, Bereg, Gömör, Turóc, Szepes, Ung, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Ugoocsa, Arad, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda, Aranyos és Udvarhely vármegyékben.

A zab vetésekre az időjárás nem volt mindenütt kedvező, a tavaszi hideg idő hatása alatt áll most is és a szárazságot is sínyli több helyütt. Néhol, ahol elegendő eső volt és a gaz sem nyomta el, szépen fejlődik. A rozsda föllépett az ország több vidékén és terjed benne. Fejéit hanyja már az ország nagy részében. Férgek még mindig károsítják különösen az Alföldön.

Általában tehát a zabvetések országos átlagban nem mondhatók kielégítőeknek.

Az 1895-iki országos statisztikai felvételek alkalmával a zabbal bevetett terület tett 1,685,000 kat. holdat, ugyanennyire becsülve a folyó évi bevetett területet a várható termés eredmény kat. holdankint megközelítőleg 6 métermázsára tehető, vagyis szemben a múlt évi végleges eredménnyel, közel 7 métermázsá alaglag az idén jóval kisebb termésre van kilátás.

Az összesen várható termés eredmény tehát 104 millió métermázsá körül lesz, tavaly 1180 millió métermázsá termelt.

Legjobban állanak a vetések és átlagban s kat. holdanként, mintegy 6 métermázsá és azon felüli termést ígérnek Esztergom, Hont, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest, Szepes, Békés, Szilagy, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Fogaras, Beszterce-Naszód, Csik, Kis-Küküllő és Nagy-Küküllő vármegyében; kat. holdanként 5-6 métermázsá termésre van remény Árva, Bars, Liptó, Nógrád, Trencsén, Győr, Komárom, Moson, Heves, Borsod, Gömör, Sáros, Ung, Bihar, Hajdu, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Alsó-Fehér, Brassó, Háromszék, Hunyad, Kolozs, Maros-Torda, Szeben, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyében. A többi vármegyék terméskilátása alul marad az 5 métermázsán.

A kapásnövényekre az időjárás kivétel nélkül kedvező volt, ugyszintén a többi tavasziakra és szőlőre is. Csúpan a réti fü szárazságot akadályozta a gyakori esőzés, mely a minőségben kárt is okozott.

A gazdasági munkálatok országszerte folytak, kiváltképp a kapásnövények körül, amelyek most különben is gyorsan fejlődnek, a réti fü kaszálása, a repte aratása és cseplése szintén folyamatosan van, végül a szőlőkben a kapálás és kötözés.

A jelentés főbb számadatait egybefoglalva, szembeállítjuk velük a múlt évi termést és a két hét előtt észlelt állapotot.

	1900-ban várható termés	1899. évi termés	
	június 20.	június 10.	
Buza	37,285,164	36,948,944	38,451,555
Rozs	10,366,923	10,181,195	11,990,474
Árpa	11,703,793	11,706,926	13,409,095
Zab	10,432,235	10,551,608	11,788,614

Hetiszemle.

Budapest, június 23.

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló részére.) E hét elején az időjárás hűvös és esős volt, bár később derültebb, majd ismét esős idő volt és a hőmérséklet is alább szállott. A vetések egyhangzó jelentések szerint általában véve kielégítő és az időjárás semmi kívánni valót sem hagy hátra; bár innen-onnan panaszok is érkeztek be, nevezetesen rozsdáról és a vetések itt-ott ritka állásáról.

Különdön az időjárás szintén kedvez a vetéseknek, csak Amerika panaszkodik szárazság miatt.

Az Egyesült Államokban, tekintve a szárazsá-

got és így a vetések rossz állapotát, szilárd üzlet fejlődött, mihez hozzájárult a kínai zavar és a nagyobb fedezeti vételek. Ilyen rohamos emelkedést már régóta nem tapasztaltunk, amennyiben rövid idő alatt 10. és utána mintegy 9/10. emelkedést mutat fel az amerikai piac. A készletek körülbelül 120,000 bushellel növekedtek.

Anglia az amerikai befolyásnak engedve szintén magasabban jegyzi áruit, míg Franciaország, hol kedvező kilátások vannak, vajmi kevés áremelkedést mutat és Németország is, valamint a többi piac is csak az általános iránzatnak engedve az utolsó 2 nap alatt mutattak némi áremelkedést.

Nálunk a héten kellemesebb hangulat uralkodott, bár általánosan az üzletre kihatottak a lefolyt őrési anketen elhangzott beszédek is és az árak nem emelkedtek oly mértékben, mint amit különben az amerikai rohamos emelkedés előidézett volna.

Buza az első nap némi ársökkenést szenvedett, de a szilárd üzletmetet e cikken is érvényesült és vevők készségének koncedáltak néhány fillérnyi magasabb árt, sőt a későbbi élénk érdeklődés 15 fillérnyi napi ártöbbletet is mutatott, úgy egyenlegként a készáru 25-30 fillérnyi többletet mutat. A heti hozatal 80,000 métermázsával szemben a forgalom circa 200,000 mm. tett ki.

Rozsban e héten sem történtek külföldi eladásra szállítások és így csak helyi szükségletre fordultak elő vételek. Mindazonáltal, hogy a kereslet igen kevés volt, a szilárd iránzat itt is 5 fillérnyi ártöbbletet eredményezett. Az árak helyben és budapesti viszonylatban 6.50-6.72/4-s-ig, debreceni paritás 6.—e.05.

Árpában ugyan a kereslet, valamint a kínálat gyenge volt és ennek folytán a múlt heti árak mellett igen csekély üzlet fejlődött.

Zabban némi emelkedés konstataható és elkelt mintegy 4000 mm. 5.20-5.35, sőt szép áruért 5.45, uraságiért 5.65 fizettek.

Tengeri különösen állomásokon elég jó kínálat tárgya volt és helyben is szép mennyiség adatott el. Az ára 5.65 korona körül forgott.

Olajmagvak. Káposztaterpe forgalma is kedvező volt, bár csekély mennyiség képezte az üzlet tárgyát. Káposztaterpe 13.—13.30 koronáig ingadozott.

Hüvelyesek. Bab e héten is a múlt heti árakat érte el és csak 1-2 kocsi adatott el. — Kendermag mintegy 10.— korona. Bükköny 7.— korona. Muharmag 7.25-7.50 koronát jegyez helybeli viszonylatra 50 kg.-ként.

Határüzlet. Az amerikai jegyzések különösen a határüzletben tették meg kellő hatásukat és az emelkedő hírekre nálunk is magasabb jegyzések fordultak elő, de kellő talajra nem találván, ismét visszafelé fordult az árak és néhány variációval buza 8.12-vel zárukt. Nem érdeketlen itt a heti deli zárójegyzéseket az üzletmetetel tekintetében ismételni.

Októberi buza: 7.82, 7.88, 7.84, 8.03, 8.02 és 8.12. Közben azonban volt már 8.12 is.

Rozs októberre: 6.85-6.61 egész 7.— minden számot keresztülvette és 7.— K. zárukt.

Juliusi tengeri az 5.70 ár körül forgott, hol 1-2 fillérrel olcsóbban, hol drágábban.

Májusi tengeri 4.83 kezdődött, majd 4.92-re emelkedett, ismét 4.83 szálit és 4.94 zárukt.

Októberi zab 5.10 és 5.25 között ingadozott, 5.23 zárukt.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzletben a lefolyt hét első napjaiban lanyha volt az iránzat. A hét második felében azonban az Amerikából kiindult gabona-haussera a budapesti tőzsde is reagált, minek következtében a lisztüzlet megszilárdult. Malmaink a hét folyamán kénytelenek voltak árakat felemleni. Az eladások a gyártott lisztmennyiségeket különösen az utolsó napokban felülmúltak. Korpa iránt való kereslet csökken.

Az árak 100 kgkint, szákosztól Budapesten szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor:	26.90	25.50	24.10	22.60	21.90	21.—	19.20
		7	7 1/2	8			
		16.70	14.10	11.20			
Finom korpa:							
Goromba korpa:							
Ar: korona	8.70						
Dara:	AB	BC					
	27.70	26.10					

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten szokatlan csend uralkodott az üzletben. A nagyobb kereskedők közül sokan, — habár a július-augusztusi szeszszükségletüket még nem felezték — tartózkodnak a vételtől és a mai árak mellett nem skarnak belemenni az üzletbe; másrésztől azonban árukinálatról sem lehet hallani, mert készletek hiányoznak, míg az új áru október előtt nem jelenik meg a piacon. A viszonyok jelen állása mellett tehát lehetséges, hogy arhanatlas helyett az árak emelkedése bekövetkezzetnek. Mai árak: nyerszesz finomított részére: 40-40 1/2, finomított szesz nagyban 116-117, kicsinyben 117 1/2-118, denaturált szesz állandóan olcsó: nagyban 36-36 1/2, kicsinyben 37 koronával, ingyenhordóban, helyben.

Denaturált szesz. (Kamar Sándor cég jelentése.) Azonnali szállításra jó kereslet mutatkozott és különösen a vidék — és pedig a fürdőnegyrők vonta el nagyobb tételeket a piacról. Hosszabb lejáratu kötésekre is jól voltak a vevők diszponáva és emelkedő árak mellett nagyobb igényetek letosultak a napi áruknál 1/4-1/2 koronával magasabb árakon. Mai nagyban jegyzések: 37.50-38 korona, 10,000 literfokonkint hordóval együtt ab Budapest. készpénz-

VIII. Gőzmozgók.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Doncorcia, Elő budapesti, Erzsébet, Kassa.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Brassó bányá, Budapesti téglák, Erzsébeti téglák.

X. Vasútvételek és gépgyárak részvényei.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Gőzmozgó részvény, Budapesti vasút, Danubius.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Athenaeum, Franklin, Kossuth.

XII. Különléte vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Áll. vasút-üzemeltető, Budapesti villamos, Elő magyar vasút.

XIII. Képlekedési vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Adria tengeralja, Budapesti kőműves, Ideg. részvény.

XIV. Sorsjegyek.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Babilónia, Magyar vöröskereszt, Ujvárosi sorsjegy.

XV. Pénzmekek.

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Vert arany, 20 frankos arany, 20 márkás.

XVI. Külföldi váltók (látra).

Table with 2 columns: Name and Price. Includes items like Amsterdam, London, Német pénz.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

- Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar, korona, vörös aprószemű, korona, vörös erdélyi, korona, vörös bánsági, korona, középszemű, korona, nagyszemű, korona, Disznózsir: budapesti 55,50-56, korona, vidéki, korona, Táblaszalonna: légheszárított vidéki, korona, városi 4 darabos 46.-46,50 korona, 3 darabos 51.-52, korona, füstölt, korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség, korona, 120 darabos, korona, 100 darabos, korona, 85 darabos, korona azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség, korona, 100 darabos, korona, 85 darabos, korona, Szilva: szilvóniai, korona, szerbiai 18.-18,50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

As előzősége ingadozó volt a hangulat. Déli tőzsde tartott. Zárlat javult. Berlieni magándiskontó 4/100. Bécs, június 23. (Magyar értékek számlája) 4/100 aranyjárdék 115,50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139. Magyar vasúti kölcsön részvény 98,75. Magyar keleti vasúti állami kölcsön 116,80. Magyar lezártitól és pénzügytőlbank 475. Rimamurányi vasútrészvény 561. Magyar koronajárdék 91,10. 4/100-os Magyar földterem. kötvény 91. Magyar hitelbank részvény 715. Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegy 158,50. Kassa-oderbergi vasúti részvény. Magyar kereskedelmi bank 28,50.

Bécs, június 23. (Osztrák értékek számlája) 4/100 papírjárdék 97,90. 4/100-os osztrák aranyjárdék 115,70. 1860-iki sorsjegy 134,50. Osztrák hitelsorsjegy 866. Angol-osztrák bank 280. Bécsi bankkezesület 502,50. Osztrák-magyar bank 1741. Déli vasút 122,50. Dunagőzhajózási részvény 770. Dohányrészvény 289. Csehszéri és királyi arany 1137. Német bankváltók 118,72. 4/100-os ezüst járdék 97,45. Osztrák koronajárdék 97,65. 1884-iki sorsjegy 106,50. Osztrák hitelintézeti részvény 693. Unionbank 568. Osztrák bányarészvény 435,50. Osztrák-magyar államvasút 680,25. Elbavölgyi vasút 477. Alpeji bányarészvény 483. 20 frankos arany 1932. Londoni váltóár 242,85. Bécsi Tramway Litt A. 311. Bécsi Tramway Litt B. 300. Liptó közt. 480. Az irányzat szilárdabb.

Bécs, június 23. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A delután magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelsorsjegy 693. Magyar hitelsorsjegy 716. Angol-Osztrák bank 280. Bécsi bank kezesület 503. Union bank 568. Länderbank 480. Osztrák-magyar államvasúti részvény 621. Lombard 128.

Elbavölgyi vasút 478. Északnyugati vasút részv. 465. Dohányrészvény 290. Rimamurányi vasúti 562. Alpeji bányarészvény 482,50. Májusi járdék 97,90. Magyar koronajárdék 91,10. Török sorsjegyek 108. Német birodalmi márká 118,67. Napoleon d'or 10,31.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, június 23. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde ma tulajdonlag gyöngye és kedvelten irányzatu volt. Szénrészvények kezdetben szilárdan tartották magukat a harpini bányatársaság május kimutatására. Ellenben vasrészvények gyöngén álltak az amerikai vaspacifér érkezett kedvező híreire. Állampapírok közül a spanyolok javultak arra az újshíreire, hogy a szelvények megrevőidítéséről nem tartanak. Az üzlet, különösen a tőzsde második órájban igen korlátolt volt. Ultimópénz 5/8/100. Magán-leszámlítási kamatláb 4/100.

Berlin, június 23. (Zárlat.) 4/100-os papírjárdék 96,10. Osztrák aranyjárdék 97,10. Elbavölgyi vasút. Magyar koronajárdék 90,40. Osztrák-magyar államvasút 143,90. Kassa-oderbergi vasút. Bécsi váltóár 34,10. Magyar vasúti beruházási kölcsön 100,60. Alpeji bányarészvény. Disconto-Commandit 179. Általános vállamosági Edison 226. Gelsenkirchener 195,50. Laurakohó 238. 4/100-os ezüstjárdék 98,25. 4/100-os magyar aranyjárdék 96,25. Osztrák hitelsorsjegy 213,75. Déli vasút 27,10. Károlyi Lajos vasút. Orosz bankjegy 218,10. 4/100-os orosz kölcsön 97,25. Török dohányrészvény 154. Olasz járdék 94,25. Magyar hitelbank. Dynamis Trust 150,75. Harpeni 201,90. Az irányzat szilárdabb.

Berlin, június 25. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázalékos magyar aranyjárdék 95,25. Magyar koronajárdék 90,40. Osztrák hitelsorsjegy 214,75. Osztrák-magyar államvasút 144. Déli vasút 27,10. Északnyugati vasút. Elbavölgyi vasút. Orosz bankjegy középén 218,10. Buschtelradai. Orosz bankjegy. (Ultimo.) Lombard 132.

Hamburg, június 23. (Zárlat.) 4/100-os ezüstjárdék 96,10. 1860. sorsjegy 135. Déli vasút 27. Osztrák aranyjárdék 97. Osztrák hitelsorsjegy 214,70. Osztrák-magyar államvasút 143,60. Olasz járdék 93,90. 4/100-os magyar aranyjárdék 96,90. Az irányzat szilárdabb.

Frankfurt, június 23. (Zárlat.) 4/100-os papírjárdék 96,30. 4/100-os osztrák aranyjárdék 97,50. Magyar koronajárdék 90,50. Osztrák-magyar bank 129. Déli vasút 27,40. Elbavölgyi vasút. Londoni váltóár 204,17. Bécsi bankkezesület 124,90. Villamos részvény 134. 3/100-os magyar aranykölcsön 77,30. 4/100-os ezüstjárdék 96,20. 4/100-os magyar aranyjárdék 96,40. Osztrák hitelsorsjegy 212,80. Osztrák-magyar államvasút 144. Északnyugati vasút. Bécsi váltóár 34,20. Párisi váltóár 812,75. Unionbank. Alpeji bányarészvény 241. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 23. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arólyamag inauurá. Esti forgalom. Osztrák hitelsorsjegy 213,25. Osztrák-magyar államvasút 143,80. Déli vasút 27,60. Osztrák aranyjárdék. Olasz járdék 94. Laurakohó 238,40. Harpeni 201,50. Discont. Alpeji. Bécsi bankkezesület.

Páris, június 23. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút. 4/100-os osztrák aranyjárdék 96,50. Osztrák Länderbank. 3/100-os francia járdék 100,20. Otomanbank 554. 3/100-os francia járdék 101,75. Alpeji bányarészvény. Déli vasút. 4/100-os magyar aranyjárdék 97,50. Párisi bankrészvény 1180. Olasz járdék 94,95. Francia tőrsz. járdék. Osztrák földteremtési részvény. Török dohányrészvény 313. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 23. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar első örendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) sulyban 90-92 fillérig. Oreg közép (páronként 300-340 kilogramm) terjedő sulyban krajaérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül) sulyban 95-97 fillérig. Fialat közép (páronként 251-220 kilogramm) terjedő sulyban 95-96 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm) terjedő sulyban 94-96 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felül) sulyban krajaérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm) sulyban krajaérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) terjedő sulyban krajaérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 220 kilogrammon felül) sulyban fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm) terjedő sulyban fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm) terjedő sulyban fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachel): Nehéz (páronként 240 kilogramm) terjedő sulyban fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm) terjedő sulyban krajaérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) felül sulyban 94-96 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm) terjedő sulyban 93-94 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) terjedő sulyban 91-93 fillérig.

Sertésárak: 1900. jun. hó 21. napján volt készlet 43510 darab, 1900. június hó 22. napján felhajtott 957 darab, 1900. évi június 22. napján elszállított 653 darab, 1900. június hó 23. napjára maradt készletben 43814 darab.

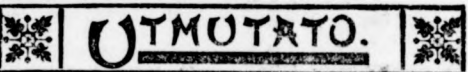
Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 23. —

Közértesítők. A pénzügyminiszter Papp Antal pénzügyminiszteri iradégszöveget ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és kataszteri helyettesévé becséltbiztosá, Markovics János adóosztály elnöke adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrré és Horváth György díjas adóhivatali gyakorlatos a varadi adóhivatalhoz ideiglenes adóosztály, Müller Vilmos díjontok ideiglenes minőségű díjtalan számvizsgálóknak, Mattyasovszky István okleveles gazdasági ideiglenes minőségű becséltbiztosítási gyakorlatnokká, a vallási és közoktatásiügyi miniszter Kollányi Odón tapolcai állami

polgári iskolát helyettes tanított ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, Kolb Lajos beosztottai államilag segélyezett községi polgári fiúiskolát helyettes tanított ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, Jenőffy Piroka szilagy-somlyói állami felső leányiskolai helyettes tanítónak ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, Nikell Irma beosztottai állami polgári leányiskolát helyettes tanítónak ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, Bodnár-Pérez Katalin nagyszombeni állami polgári leányiskolát helyettes tanítónak ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, Schluppi Sarolta dévéri állami polgári leányiskolát helyettes tanítónak ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéditanítónak, az igazságügyminiszter Markotányi Endre nagybírsági kir. járásbírósi tevékenységi feladatát díjokkal a vágyhelyi kir. járásbírószághoz, Lovász Ferenc gálacséi kir. járásbírósi tevékenységi feladatát díjokkal a kolozsvári kir. törvényszékhez és Váradi Soma m. kir. 9-ik honvédelmi tevékenységi feladatát díjokkal a győri kir. járásbírószághoz irnokká, a belügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Csik-vármegyében a gyergyó-békési anyakönyvi kerületbe anyakönyvezés helyettesé, a születések és halálozások anyakönyvezésére szorított hatáskörrel, Csató József segédjegyzőt; a képviselőház elnöke Dr. Lázár Lajos képviselőházi segédtitkárát, önközi titkár címmel, a VII-dik kerületi osztályba; a budapesti királyi ítélőtábla elnöke ifj. Sallay György végzett joghallgatót a budapesti királyi ítélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjtalan joggyakorlókká; a győri ítélőtábla elnöke Rothschild Oszkár errei lakos végzett joghallgatót a győri királyi ítélőtábla kerületére díjas joggyakorlókká; Szép György kesztelyi lakos végzett joghallgatót a győri ítélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjas joggyakorlókká; a miskolci pénzügyvizsgáztató Fejér Sándor miskolci lakos jogszorgóit pénzügyi fogalmazó gyakovorokká; Horváth Ferenc budapesti lakost hivatalosolozgá nevezte ki. Némgyagyorsolások. Kiskoru Waldapfel Lajos V-ik kerületi állami főreáliskolai tanuló vezetőkevének Vasra, kiskoru Wallner Mór V-ik kerületi állami főreáliskolai tanuló vezetőkevének Vértésre, kiskoru Weinstein Miklós József V-ik kerületi állami főreáliskolai tanuló vezetőkevének Vámosra kért átváltolástala belügyminiszteri rendeltet megengedtetett.

Időjelzés. Aljegyző a perlati járásbírószágnál két hét. Alibó a margittai járásbírószágnál két hét. Inok a nyitrai járásbírószágnál négy hét. Inok a devescéri járásbírószágnál négy hét. Telekkönyvezés a rimaszombati törvényszéknél két hét. Telekkönyvezés a duna-szerdahelyi járásbírószágnál két hét. Végrehajtó a nagyszinki járásbírószágnál két hét.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállítók Budapest, VII., Kerespesi-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károlyi-kortú sarok Zongoraterm. Megjelenti: MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkón tökéleteséssel és alaposan meg lehet tanulni játszani, minden további magyarázat nélkül. Egyszermind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 frt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Bonke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

Első Leánykiképzési Egyet Budapestem, VI. ker., Teréz-kört 40-42. szám. Alapítottát 1863. évben. Kifizetett részvénytőke 1892. december hó 31-ig 1.800.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiképzési biztosításokra 300 frtől 10,00 frtfg.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 23.

A légnyomás Oroszországban emelkedett; minimuma Északnyugati Európát érinti és maximuma délnyugat felől nyulik a kontinensre. Egy csekély depresszió Magyarország fölött észrevetendő.

Ésék leginkább Északnyugati és Közép-Európában voltak, míg délen állandóan szváz idő uralkodik. Nyugatról a hőmérséklet sú vedése tapasztalható.

Hazánk Északnyugati negyedében tegnap este zivataros idő lett uralkodó helyenkint rendkívüli záporral. Az eső különben kiterjedt az északkeleti megyékre és a Dunántúli déli részére is. Több helyütt viharos szél támadt és a hőmérséklet nyugatról sülyedőben van. Komárom-Ujvárosból és Tarsasról felhőszakadászeri záport jelentenek, mely a gabonát megdöntötte.

Küldés: Egylek hűvös idő várható helyenkint esővel.

Saját gyártmányú fa- és vasbutor, rézgyak, ruganyos acél-sodrony-ágybetétek, afrik- és löször-matracok, szalagarnitúrák, kertí butor és gyermekkocsik részleltetésre minden árfelmérés nélkül - gyári árakban - oloszban mint bachel közpénztáriséssel. Vidéki megrendelések drágábbak 50 fillér belyeg bekiadásá ellenében. PÁPAI és NATHAN legértékű, legnagyobb és legbiztosabb speciális üzlet és szakmában. BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. SZ. (Fonciére-palota.) Gyár: VII. ker., Csengery-utca 7. szám.

Menyasszonyi-selyem-ruha 10 frt 50 krtól. Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. Henneberg G., selyem Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

PÁRISI NAGYÁRULHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 39.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénzárunk egy fénykép-bonnt szolg. tat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyomat-va nyerve lesz. Amidőn ezen bevásárolt áruk együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetőzés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasú művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HÚ FÉNYKÉPÉT

usapán a kifejtéséért és a díszes papírkéretért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK

 a közkedvelt egy és kétkoronás Árusztályokról, valamint az összes Áruokkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Fontos sérvbajosoknak.

SENZACIÓSTALMÁNY

Egy magyar találmány som lett oly általánosan jónak elismervé, mint a Politzer által feltalált és. és kir. szab. gummiszerkezet. Ezen szerkezet szonyot a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A politzeré oly módon uolmulnak a sérvhez, hogy a sérvkötő teljesen elfűdik és így a sérv kiesésére lehetetlen. 4. A biztonságát 6v feltalálással pedig a sérvkötés lecsúsztatása meg van biztosítva. Gélészségéről nem úgy bol. az utóbbi orvosi feltevések ismerete el. Használhatóságát bizonyítja továbbá azon számos közönség és hányástalálók, mely a világ minden tájáról (Német, orosz, francia, olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzák beárkézt. s melyek a t. vevőknek mindenkor rendelkezésre állnak. Gélészsége mellett az árak mérés-keltek.

Egyoldalmi ára 7 és 19 frt. Kétoldalmi 10 és 18 frt. Gyermekének a felvétel olcsóbb. Rendelésnél a test bősége körölk centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalmi. Nagy reaktor továbbá felvétel angol és francia nyelvű sérvkötezők, háskötők, köldökötök, irrigateur, mindennemű műfészekendők, görögcsigárynya, hágyógyászati, légszára, ágyrakók, hávi-hajlékosok és minden a szakmába vágó cikkekben. Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbízásokkal, rendelvényekkel pontosan és titkosított mellett leggyorsabban utárral elkészül

POLLITZER MÉR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopédiai kötszerészek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítványt 1858 ARJEGYZÉK kívánatra zsi. borkötés bérmentve küldünk. A címre ügyelni tessék.

Zálogházi

cédulákat veszek. Eladok 13 lator orvosi evköszleket, grammja 5 kr., girandókat, gyertyatartókat, hálálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 számúlyre való teljes evőeszközletet 138 frtől kezdve, és választók mindennemű ezüst műtvsés tárgyakban, arany ferflánok köllöggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrű 2 frt 40 krtól, tula romon-tör órák 6 frt. Grünbergor Armin Bela orokosei Budapestben, IV., Városház-tér 9., l. em. 23. Hártsbazár. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen. Készletükészére is.

Action. Exoten. Werthpp. Obligat.

ést, ung., anl. (auch nicht notirte) kauft in grös. Posten coulant Bankhaus d. ungar. Börsen-Journal. Budapest. (Offerte briefl.) Bei Abschliessen in Börsenpapieren weitgehendste Erleichterungen.

MERCUR

700.000 korona nyerhető:

darab Osztr. hitel sorsjegy-igörvényvel. Húzás július 2-án, főnyeremény 300.000 korona.	13.— kor.
darab Bécs városi sorsjegy-igörvényvel. Húzás július 2-án, főnyeremény 200.000 korona.	11.— kor.

A képek egyéni csak 23 kor. kor. 24.—

KI AKAR LENNI?

egyéves önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előlétségszükkre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntes jogot. Akik már sor alatt állott, elkészült. Születési év közlendő.

Főispánok: János és Bernátos útd

LICHTBLAU ALBERT

a National előkészítő tanf. igazgatója Debrecenben. Tanbiztosít: oddei DRAUGENTZ JÁNOS m. kir. honvédeződes ny. és MAYER ADOLF cs. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a nm. vallás és közokt. ügyi m. kir. minisztérium megbízásából tank. kir. főigazgató.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonasorvisakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmegelőgbben ajánlható

D-KAJDACSY,

v. cs. és k. curesorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelismertegobb higyesfolyásokat, legnyilvánosabb higyesfolyásbajokat, bukások sebeket, szpilit, az önfertőztetés utóbjait

Élyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatáékban páratlan sikerrel

Electro-Massage vagy Psychrophor

Állat, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és emek utóvértékményeképp létrejött hágyerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: déliolt 9 órától 4 óráig: este 7—8 óráig Nőknél egy mint férfiaknál külön be és kijárás Külön váróterem.

Levelreke díjtalanul azonnal válasszoltak; esetleg gyógyszerkekről is gondoskodva lesz.

Bruchsteiner és Társa

cimtáblagyár Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.

Udvári szállítói címerek minden kivitelben.

Cégtáblák üvegből, fából, bádögből és amerikai bőrből jutányosan és díszesen készíttetnek.

Vidéki rendelések kívánatra feltérvelszel szállítatnak.

Mintarajzek díjtalanok.

„The Gresham“ életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5. és 6. a társaság házában. 1898. decem-ber 31-én korona 157,805.340.— Évi bevétel biztosítások és kamatból 1896. dec. 31-én 28,670.916.— Kifizetések, biztosítás és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1845.) 339,497.900.— Az 1896. évbena társaság 8854 kötvényt állított ki 80,577.950.—

„szagaz értékekben. Csokoly díjfértés mellett a társaság előnyös jelzőközlésbiztosításokat is köt, a ház, vagy a földirtok tohermentesítésére, a birtokos elhalálozása esetére. — Prospektusokkal és életbiztosítási díjtáblákkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít és felvállalásait a jelzőközlésbiztosítás illetégre, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és magyar és osztrák rókok.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülészorvos. Volt osztr. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. a 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabban átváramlott választottak és gyógykezelésről is gondoskodva lesz.

RENDEL: Nőknél külön váróterem.

RENDEL: megjelölés és a szerzői Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NEMZETI KÖNYVTÁR (azt 15-ik kiadásban megjelent) neml betegségek és ezek levezénylő gyógykezeléséhez című könyv, tollár. 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva, levelezés útján, 1 frt beutálással mellett bérmentve vagy 30 kr. átvétel mellett, átvétel nélkül.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml ölt előfordulása. — III. Az öntörlesztés és az öntörlesztés módjai. — IV. Gyógykezelés (tripsin és higyesfolyásbajok). — V. A bulvár (epidémia). — VI. Fehérnyelv. — VII. Elyengült férfierőt. — VIII. Női magtelenség. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek előfordulása és megelőzése.

HAJREGENERATOR!

PURUS

Nem hajfesték.

A hajnak eredeti természetét színt és fényt adja vissza.

Üveg ára 3 korona.

25-és széküldési hely: Kartschmaroff A. Szerecsen-drogueria Bpest, Karapet-ut 39. Főraktár: Tóth József gyógyszerész Kézai-utca 12.

Magyar kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség

Kitünő folteltisztító

PURUS

Elismert U kendes!!

Folteltisztító U legjobb!!

Gyorsan és biztosan eltávolít mindennemű zsír-, olaj-, gyümölcs stb. foltot

Kis tubus ára 40 fillér. Nagy tubus ára 60 fillér.

25-és széküldési hely: Kartschmaroff A. Szerecsen-drogueria Bpest, Karapet-ut 39. Főraktár: Tóth József gyógyszerész Kézai-utca 12.

Magyar kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a zágrábi állomáson létesítendő tisztítógdörök munkálataira.

A torvek, a költésgeyítés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához köölt feltételek Zág-rábot, az üzletvezetőség pályafeltartási osztályában és a zágrábi osztály-mérnökéknél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A nyomtatványok ugyanott egy korondért meg is szerzethetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi július hó 3-án, déli 12 óráig kell benyújtani szilvüirt üzletvezetőség I-56 osztályánál (Ferenc József-tér 18. sz. l. emelet). Az ajánlatokat l koronás, és ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filleres papírral ellátva, lepecsételve és köntvetző felirattal kell benyújtani. Ajánlat a zágrábi állomáson létesítendő tisztító-gdörök munkálatai előállítására. Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi július hó 2-án déli 12 óráig 600, azaz hatszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárándál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban letelni. A bánatpénzről szóló letétügy az ajánlatokhoz nem csatolandó. Az értékpapírok legutóbb jgyezett árfolyam szerint számíttatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek. Csak idejkorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek törti vervény-nyel andandók fel.

Zágráb, 1900. évi június hóban. Az üzletvezetőség. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Vértisztító kúra.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy **Dr. Palócz** ségtani tanár intézetében Budapest, VII., Kerepesi-út 19.

a természetes gyógymóddal

(Schröth, Kneipp- és Rikli szerint)

még illik (krónikus) betegségeknél szenvedők is **DEI** biztos gyógyulást **DEI** érnék el. Külön férfi- és női osztályok. Gyógykezelés egész napon át. Levélre kimerülő válasz. Ugyanott kapható és megrendelhető „Nep-szerű orvosi tanácsadó” II. kiadás. Írta: **Dr. Palócz**. Ára 3 korona.

Idegerősítő kúra.

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK

radicals gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. Mitzger

kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét

Budapest, VI. Teréz-kört 44. I. em.

B. B. B.

1 Bécsvárosi igérvény. Főnyerem. 400.000 kor. Ára 11 kor.

1 Osztrák hitel igérvény. Főnyerem. 300.000 kor. Ára 13 kor.

Mindkettő húzása már július 1-én. — Kapható:

BEIFELD BANK-nál Budapest, Károly-kört 1.

az összeg előleges befordulása mellett.

Butorvevőknek

kik igazán szolid árura és jutányos árakra reflektálnak, bátorkodunk saját gyártmányu kárpitos és asztalos-butorainkat

b. figyelemükbe ajánlani és szoknak szíves megtekintésére tisztelettel meghívni. — Tisztelettel

Sárkány és Schütz

VII., Erzsébet-kört 12. sz.

a New-York kávéház átellenében.

Arjegyzekekkel nem szolgálhatunk.

Korona Szálló

(Hotel zur Krone) Fröhleiten gyógyhelyen a szép Közép-Stájerországban, egyemeletes és cserépes fedélű, 13 újonnan berendezett vendégszobával, fogadó-, külön-, biliárd- és fürdőszobával, ebédlőterem, igen nagy modern üvegeveranda, konyha és élekkamra, vízvezeték az egész házban, 2 jéges, 2 boros, 2 eleséges pince, nagy udvar, boltosított istállók 14 drb marha számára, vendéglőkert ligassal, gyümölcsös és veteményes kert. Ehhez tartozik 16 hold szántó és rét 600 gyümölcsfával, amely jó szüretkor 100 akó mustot ad, szép magaslaton levő kilátástoronnyal. Ehhez az ingatlanhoz tartozik továbbá a legreggibb sűtőház reájoga iparral és egy mézarszék, mindkettő legjobb üzemben. Az előbbi kedvező szerződéssel bérebe van adva. A szálló a mezőváros közepén a legjobb helyen, külön álló épület a templom mellett. Kedvező körkészenél fogva — van helyben cs. kir. kerületi törvényészek, a Déli vasút fővonalának állomása, posta- és táviró hivatal, az országot keresztül vezető rajta, környéke gyönyörű hegyes — Fröhleiten nagyon látogatott kiránduló és nyaraló hely. Ez az ingatlan a sűtőházzal és mézarszékkel együtt igen jutányosan eladó.

Felvilágosítással szolgál

Heresch Ferenc, Wildon, Stájerország.

Tavaszi és nyári évad 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy 3-10 méter hosszú u szelvény, elegáns telti-férfiöltözöre (kabát, mellény és nadrág) ára csak	275. 370. 480	10. —	10. —
valódi	6. —	és 6.90	10. —
gyapjú	7.75	10. —	10. —
jubból	8.65	10. —	10. —

Egy szelvényt szalon-öltözökhöz 10. — írték, valamint telöltözö-szövetet, turistai-jelenti, lenfűzőt, bb kamrákhoz szálitit gyári árakon a legjobb hímzővel és szolidnak elismert posztó gyártókat

Siegel-Imhof Brünben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A magánvevőknek, ki a szöveteket közvetlenül a fenti céghez a gyár székelyén megrendeli, előnyös letelekényez

HEYDEN TÁPANYAGA

(NÄHRSTOFF HEYDEN)

egy feltárt fehérvérnyel az emésztési szervektől függetlenül kiválóan letelekényez

Előnyös erősítő és tápláló

gyengélkedők, gyermekek, szoptató nők, vérszegény, lábakozó és sovány egyének részére, valamint testi és szellemi kimerüléseknél.

Etvágygerjesztő.

Kapható gyógyszerárak és gyógyárú-biztekben — Heyden vegyészeti gyára Radebaul—Drezda.

Ne vásároljon többé kész ecetet!

A kész ecet sok esetben a raktározás által megromlik vagy rossz anyagból készült, tehát éppoly étvágyrontó, mint a milyen egészségtelen. Tessék ecetjél önmagának készíteni a „Vinacet” ecetesecetből vizrel való egyszerű hígítás útján! Ez a Vinacet-ecet aztán bakteriummentes és elromolhatlan, nem szenved a fűzésnél, éppoly finom szaga van, mint ize és mindezt előnyök ellenére jutányosabb mint a készen vásárolt ecet (erősség szerint 10—15 fillér literre).

Vinacet kapható a csemegés- és gyarmatári boltokban, valamint drogeriákban 1 kor, a 1/4 literes palackja és 3 kor, az 1/2 literes palackja.

Képviselet Budapesten számára: Kellner Testvérek.

Eláruló helyek Budapeston: Bolák István, Rottenbiller-utca 3.; Bruckner Ign., József-utca 53.; Czajlik Lajos, Váci-kört; Décsy Kálmán, Kerepesi-út; Hell Ferenc Hal, Kőbánya; Jung Péter, Vámbácz-kört; Lust József, Egyetem-utca; Szimon István, Váci-kört; Szita István, József-kört.

Az összes hangszerek

közvetlenül

Müller József

legtöbbször kitértetett gyárából, Sohóbach, Csehország.

Jótállás. Visszavétel. Nagy raktár szerte-hegedűkből, esztőlőköl, új és régi mesterhangszerekből. Postai Arjegyzekek ingyen.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP, PAP, PAP

1 szeszajtható vasgolyó	10. —	1 asztali szék	10. —
1 db kiváló matrac	10. —	1 asztali szék	10. —
1 db rouge paplan	1.80	1 asztali szék	10. —
1 db szatín cashmir paplan	2.80	1 asztali szék	10. —
1 db atlasz cashmir paplan	4.80	1 asztali szék	10. —
1 db atlasz selyem paplan	8. —	1 asztali szék	10. —
1 db fodros atlasz selyem paplan	12. —	1 asztali szék	10. —
1 db jó vázson ágylepedő	1.80	1 asztali szék	10. —
1 db jó paplan	2. —	1 asztali szék	10. —
1 db finál ágypokró	1.80	1 asztali szék	10. —
1 db gyapjú ágypokró	4.50	1 asztali szék	10. —
1 db jó lópokró	1.70	1 asztali szék	10. —
1 db szegett lópokró	4.80	1 asztali szék	10. —
1 leterítő szalmaszék	2.80	1 asztali szék	10. —

GICHNER JANOS és TARSÁ

paplan, matrac és kárpitosok gyárosok, szőnyeg, függöny, ágypokró és asztaltartó stb. nagy rál asztalban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 20. szám.

Arjegyzekek kivanatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tartozó árakat kiközlünk, vagy a pénzt visszadjuk

Olcsó butor-eladás.

2 szokróny, 2 ajtó fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágypokró	22	1 íróasztal, 3 fókos	16
1 éjeli szekrény, fényezett	8	1 hálószoza, matt diófa	105
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	14	1 hálószoza, faragott	135
2 szekróny, 2 ajtó, diófa, matt	34	1 garnitúra crepe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágypokró, diófa, matt	34	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjeli szekrény, diófa, márványtal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	80
1 kródec, 4 ajt, fülkés, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 divan, magae támla szőnyeggel	40	1 csouol márványtal és tükör	28
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

Nagy vázleték egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Arjegyzekek kivanatra ingyen és bérmentve

Durbints sógor

Mert mondek, ha mán irtak könyvet a lóral is, gyesónról is, miért ne lehetne könyv a sógorról is? Vagy más szóval ez a könyv főképpen a Durbints sógorral foglalkozdik, benne van a sógor tzehalála is még más efféle keserves történetek.

Egy könyv 1 forint.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-kört 18.

A világ legjobb fénymáza!

A ki azt akarja, hogy láb-helije mélyen feketé fényes és tartós maradjon, vásároljon csak Fernolent-olp-fénymázát világon láb-budok csak

Fernolent-természetes bőrkremet.

Mindenütt kapható.

Cs. kir. szabad. gyár.

Alap. éve 1832.

Gyári raktár:

Bécs, I. Schubertrasse 21.

KELETI J., BUDAPEST, IV. ker., Koronahercz-utca 17.

Specialista sörvkötőkben!

Kelletlenség, és k. szék. sörvkötők a legjobb sörvkötők, oldalmerev a legújabb módszerekkel, nem okoz kellemetlen nyomást a megfelelő a legnagyobb lérvetelményeknek!

Árak: Egyoldali 6 forint, kétfoldali 12

Mag nem felelőtlenségek. Képe arjegyzekek díjazásával küld a gyár.

Kirándulás Budapest-Páris

Nem társas-utazás. • Mindenki külön utazhat.

Teknikai vezetés: Tho Cook & Son világotutazási iroda. — Csapján 360 koronába kerül. — Oda- és visszautazás II. osztályu gyorsvonattal. — Teljes 10 napl tartózkodás, lakás és ellátással Párisban, naponta belépti jegy a kiállítás területére, Eiffel-torony és 10.000 koronára balesetbiztosítás. Kalauz Párisból.

Jegyek kizárólag:

FUCHS H. váltóházánál, Bpest, IV., Kecskeméti-utca 1.

kaphatók. Prospektus ingyen és bérmentve.

VÉRSEGENYSÉG

ADAG: 2-6 pillula naponta.

PILULES et SIROP DE BLANCARD

változtatlan vajjából

40, Rue Bonaparte, PARIS

SÁPKÓR

ADAG: 1-3 kiskanál naponta.

FEHÉRFOLYÁS

SKROFULOZIS

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 4 fill. Címml ellátott hirdetésekért külön 80 fill. kincstári bélyeg jár.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

A címmel ellátott apró hirdetések után a szokásos 30 kr. bélyegilletéket július hó 1-től kezdve nem kell fizetni és így tehát minden címes apróhirdetés jövő hó 1-ső napjától kezdve mindenkinél

30 kr. kevesebbe kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK felvételre a **BUDAPESTI NAPLO** részére a kiadóhivatalban József-körút 18. számán a következő dohány-tözegekben:
Brezser nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán
Homocsek-féle tözede Petőfi-tér.
Bened Józsefné, Andrassy-utca 58.
Somprany V., donány-nagy-tözede, Kerepesi-utca 1.
Deutsch Miksáné, Andrassy-utca 28.
Szász Mór tözedszékhelyén, Kecskeméti-utca 14.
Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.
Eggenmann Mór dohány-tözede, IV. Kalvin-tér 2.
Bleeker I. hirdetői iroda IV. Szt. István-utca 6.
Eick Bernát hirdetői iroda V. Fűrész-utca 4.
Fischer J. D. hirdetői iroda IV. Zsitvany-utca 7.
Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. Váci-utca 9.
Hassenstein és Vogler hird. iroda V. Dorottyá-utca 9.
Leopold Gyula hirdetői irodája VII. Erzsébet-körút 14.
Messe Rudolf hirdetői iroda VII. Károlykört 8.
Schwarz József hirdetői iroda V. Marokkó-utca 4.
Tévezér Gyula hirdetői iroda IV. Szervitátor 8.

Apusok! Nagyon aggodom betegségek miatt, kérlek tudósítsd, hogy felgyógyulásom után visszamehetek-e? A Magyar Nemzet vasárnapi számban tudósítsd a történetkről. Csókoló Folyondarod. 6429

Elárusított. Egy jó házból való leány ajánlkozik nagyobb esküvőszobára vagy dohány-tözedszékre, nevezett mály minőségben három évig volt alkalmazva. Szíves megkereséseket „Elárusított” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 6447

Férjétől elvált

Vagy özevny csinosa volt, kinek teljes forintja van, ki 35-40 éves, óhajt magához venni egy igen szép hegyes vidéken lakó két-ezer forint évi jövedelemmel rendelkező előkelő állású 38 éves úr. A nő állása teljesen megfelel egy házasférfi számára és minden ténnyel elfogadják, habár a házasság ki van zárva. Teljes nével és az életviszonyok hű leírásával, valamint a legutóbbi évől származó arcképpel ellátott levelek a Budapesti Napló kiadóhivatalába Guidó névre küldendők.

Fehér szegű!

Június 28. a délutáni 9/45 órai gyorsvonattal önként kereszttul utazom, igen kérem kijönni, mondani óhajtok valamit. K. 6454

Szegény

asszony elvált mindenféle kézimunkát a legutóbbi nyáron. Cím a kiadóhivatalban. 2974

Egy a bőrúrnak

szakmában járás, addig is egy nagyobb bőrúrnak tisztelettel mint üzletvezető, vagy mint elrendülő segéd alkalmazva volt, a ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, alkalmazást talál az országos gyárintézetben levő cipő gyári vállalatnál. Ajánlatok a pontos cím megjelölésével és az eddigi szolgálattól szóba bizonyságváltással ellátva a fent nevezett vállalathoz intézendők. 6439

Úgyes közlányok

női szabóságok keres Werner Frida, Damjanich-utca 30. 6457

Csinos és ügyes

fiatal leány tejcsanakba vagy csemegé kereskedésbe elárusítónéka ajánlkozik. Ajánlatokat „Szegény” címen kér a kiadóhivatalba.

4 polgári osztályt

végzett 13 éves fiú nagyon jó családából, igen szerény feltételek mellett iródba, vagy más irodai munkánál állást keres. Szíves ajánlatok „T” jelleggel a lapozs kérésnek.

Helybéli

elsőrangú részv. társaság főkönyvelője állással felvétel könyvek beosztás, vezetését, secontrozását szerény díjazás mellett. Ajánlatokat „Diszkreáló” címen kér a kiadóhivatalba. 2988

Mérlegképes

2-3 éves vesztő keres 2-3 órai mellékfoglalkozást. Ajánlatokat „Megbízható karakter” jelleg címen továbbítja a kiadóhivatal. 2987

Vakációra

ajánlkozik asidó szeminarista vidékre, gimnáziumi, polgári, vagy elemi iskolai gyerekekhez. Szíves megkeresése a kiadóhivatal továbbítja „Szeminarista” jelleg alatt. 6417

Ruha-varróné

kitűnően járta, olesón vállalt munkát, melyet a saját lakásán készít el. Renovációkat is végez kitűnő ízléssel. Cím a kiadóhivatalban. 2977

Helyben,

esetleg vidékre nevelőként ajánlkozik egy tanítóképzőintézet növendéke, aki a nevelés terén már nagy sikereket ért el. Feltételei szerények. Cím a kiadóhivatalban. 2973

Biztos jövő.

Egy 800 koronát érő fényképnagyító készülték azonnal eladó. A vevő teljes oktatásban is részesül. Cím a kiadóhivatalban. 2945

Különbejárati

szobával f. hó 15-re rendelkezésre áll. Cím a kiadóhivatalban. 2972

Fénykép-

nagyítókak bízhatatlan olesón árt 50-80 cméter nagyságban a legkisebb fénykép után vállalkoz el. Hűségért jótállók. Cím a kiadóhivatalban. 2944

Pénzkölcsönök

báráknak, bármennyit, teljeskörűen törlesztésel. Utódijazással. Betéti- és kölcsönös ingatlanra követelt: Somogyi Imre, Uj-utca 22. (Válaszbélyeg). 6456

Zongora,

ének és francia órákat adingyálított hölgy. Cím a kiadóhivatalban. 6452

Gyári hivatalnok

figyelmébe. A Linzergyárral szemben egy elegáns butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6369

Csinosnak

butorozott tiszta szoba, külön bejárattal, a József-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2984

Hamisítatlan

Magyarádi bort 18 Trübel 22 frtg rendelkezéni Deutch A-nál Aradon, Deák Ferenc-utca 3. sz. 6453

Elegánsan

butorozott 3 ablakos alkoves szalon, tiszta, feregmentes, külön bejárattal július 1-re igen olesón hölgynek vagy uraknak (esetleg 3 személynek is) kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2980

211 holdas birtok

Nógrádmegyében, szép lakással és új gazdasági épületekkel, a fővárostól 4 órányi távolságban, vasutai állomás mellett, eladó. Bővebb felvilágosítást szolgál a lap kiadóhivatala. 6438

Kiadó szoba.

A Népszínházal szemben egy szépen butorozott tágas utcai szoba, külön bejárattal egy vagy két ur részére jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2981

Jó forgalmu

női kalap üzlet élénk helyen, azonnal eladó. Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalba kérésnek „38” jelleg alatt. 2000

Takarításért

gyermektelen házaspár egy orvosnál. Cím a kiadóhivatalban. 2983

A Zugligetben

gyönyörű nyári lakás, 4 szobával, 2 verandával, fűrdőszobával, konyhával és egyéb melléképítményekkel, továbbá 2 külön szoba verandával (konyha nélkül) minden butorozva jutányosan kiadó. Megtekinthető a Kunos-villában Zugliget, Kuruclesi-utca 10. szám. 6433

Körúti tözede

a tulajdonos betegsége miatt átadandó. Szükséges tőke 3000 frt. Úgynekök kizárva. Cím a kiadóhivatalban. 2971

Számadvégi

asszonyok. Regény 1 kötet. Inokai Pál. Előbb 2 kor. most 60 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Balatonfüredi

árnyas, gyönyörű kitérővel bíró nyaralóban kényelemmel berendezett családi lakások jutányosan kaphatók; tekintve, hogy saját fűrdőbődm és fogatomp egész nyáron díjtalanul áll rendelkezésre, lényeges megtakarítások eszközölhetőek igen kellemes nyaralás mellett. Bővebbet: Lácher Józsefnél Veszprémben. 6440

Szünnidei

szépráti tanfolyam. Ugy mint tavaly, ezúdom is az iskolai szünnidejben szépráti tanfolyamot nyitok, mely tanfolyam — mindennapi óra mellett, szükség esetén kettőt is — július 2-án veszi kezdetét és augusztus végéig tart. A vidéki tanuló 2 hét alatt elsajátíthatja mind a 2 irást. A tandíj az egész tanfolyamra 31 korona. Azonkívül tanítom a német nyelvet és helyesírást. Adler I. szépráti tanár. Nagykorona-u. 4. III. Értékezési órák: 10-11-ig és 4-6-ig. 6451

Nőstény vizsla

4310. védj. sz. sárga, új nyakszíjjal, szájkosárral, barkázótt, fehér alapszínnel, nagy kávébarna foltokkal. E hó 18-án Kerepesi-úton elvezett. „Gigerli” nevű. Beszúletes megtalálható nagyobb jutalmat kap. Cím a kiadóhivatalban. 6434

Előszobaszekrényt

butort, bolt, iróberendezéseket olesón és jól készített Ligeti asztalos VIII. Német-u. 11. 5000.

Kerékpárok

ujjakat és használhatók, az üzlet felosztása miatt le szállított áron adunk Klein Dezső és társa, Teréz-körút 1/b. 6458

Bérbeadó

Üllői-út Erkel-u. kezdetén nagy sarokbirt 550 frtért. 5 nagy utcai urisobás sarklakás, gáz és fűrdőszobával 900 frt. Több más lakás igen olesón. Cím a kiadóhivatalban. 2985.

Jó, izletes ebéd-

kosztót keres fiatal ir. hivatalnok, oly magras urnőnél vagy jobb családnál, hol ebéd után rövid ideig pihenhetne is. Ajánlat „Házikos” címen a kiadóhivatalba kérésnek. 2982

Veszek

zálogbázi cédulát régi arany ezüst ártútrilibránt és gyémánt ártútrilibránt legmagasabb ártútrilibránt mellett

FRIED A.

órák és ékszeres Kerepesi-utca 2. szám.

Nevelőnőket

francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzeti- és bönneket és gyermeknevelőket, társalgókat a nyárra is felkísmeretesen ajánl és elhelyez

Szegrőné S. Lujza

BUDAPEST, VI., Dessoiffy-utca 22.

BUTOR

és teljes lakberendezési tárgyak előnyös fizetési feltételek mellett olesóbban mint bárhol Poillák N. Ignác butor-vevő. Budapest, VI., Teréz-körút 23. Árjegyzék 385 ábrával díjtalan.

Nagy vagyont,

tekintélyes jövedelemmel szerezhet mindenki, a ki a század leghasznosabb könyvét, a világszeret előnyösen használt „Kereskedelmi Vegyészeti” című terjedelmes művet megrendeli, mert ebből 540 old foglalkozást tanul meg, melyvel férfi, nő, gyermek, tőke nélkül naponta 20-30 koronát, évente 5000-6000 koronát megkereshet. A kinek birtoka keresete nincs, ki mellékfoglalkozást óhajt, rendelje meg, míg a csekély készlet tart. Intelligens egyéneknek megbecsülhetetlen. A könyv kétszeresen bővített új kiadását az első kiadás 6 korona bolti ára helyett 2 korona 60 fillér kedvezményes áron rendelheti meg mindenki a „Kereskedelmi Vegyészeti” könyvkiadó-vállalatnál Ujpest, Lőrinc-utca 24.

Ugyanitt megrendelhető

„Az illat és szőpítőszerek készítése” című könyv, ára 1 kor. 30 fill.

Hölgyeim!

Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetést arcom és piperekkébebe nehezen választanak. Legyenek tovább is bizalommal és kísértsék csak egyszer meg én általam készített cikkeket, az eredmény biztos. Mille fleur crème könyvvél 50 kr., szappan 40 kr., poudre bármily színbe 60 kr., kapható Török gyógyseret. Kitűnő háziiparista vörös felrepedt kezek ellen próbatételegy 35 kr. Szőrítő biztos eredmény, próbatételegy 60 kr. Homlokfőttöm szennazótóitokeltok, a redőket végképp kismintja, darabja 1 frt 50 kr. Hajvizez pártalan! 1/4 óra alatt bármily ősz hajnak eredeti színét visszaadja, sohasé lehet lemosni. 2 üveg 3 frt (3 hölg elengedő). Korpa és hajhullás ellen 1 üveg 60 kr. Számos elismerő levelekkel bizonyíthatom. Utánvétel bárholva küldöm. Mandl Ida, Budapest, Bethlen-utca 12. sz.

Megvételre

keresek jó karban lévő, átjátszott, rövid zongorát. Ajánlatok „Olesó zongora” címen a kiadóba kérésnek. 2977

Rózsatelep.

Valóságos földi paradicsom, fővárosához közel, rendkívül regényes és egészséges vidék, gyönyörű kitérővel a Dunára és Budapest vidékére, másfelől a Kamara-erdő által határolva, kitűnő ivóvízzel, villamos közlekedéssel, vasuti és hajózási forgalommal még 80 családi házak és vilak építésére rendkívül alkalmas, kitűnő talaj 300-600 ölenként parcellázott telek Kis-Tétényben, pártját ritkító, kedvező feltételek mellett eladó. A telkek több, mint 400 mtr fölépített villa között fekszenek a telepig vezetett vízzelvezetékkel, a budapestiek által annyira kedvelt kiránduló hely, a budafoki sörház közelében. A fizetés az első 40 frtos részlet után havi öt forintnyi vagy heti egy forintos részletben törlesztendő. Egyegy ö-1 ár 2 frt 50 kr. Barki, még a legszegényebb viszonyok közt levők is, saját otthonra tesznek szert, tekintve a rendkívül kedvező fizetési módozatokat. Bővebb értesítést, prospektust s a helyszínen való kaulazulási iránti megkereséseket Rauscher György látészerez urhoz, IV. Dunaváros 6. sz. (Klotild főhercegnő-palota) intézendők!

A kereskedelmi szaktárgyak

tanításával kapcsolatos mindenféle rendszerű gép és gyorsírási tanfolyamon (Andrássy-utca 51. ll. em.) a tanuló felvételé mindennap oskőzöltetik, d. e. 11-2-ig és este 6-9-ig. Telefon 812.

FALB

az idén is sok esőt jósol a nyári hónapokra, tanácsos lesz tehát a gazdáknak jó vízhatlan ponyvákrol gondoskodni, nehogy kazalaik beázzanak. A Fischer-féle szák- és ponyvagyárt (Budapest, Nagykorona-utca 18.) mint a legmegbízhatóbbat s legolcsóbbat ajánljátjuk, mely kívánatra mintakát ingyen, bérmentve küld. Használt, jókarban lévő ponyvák és mindenennem új zsákot a legolcsóbb árban ugyanott kaphatók. Ponyvák olesó szőintézet.

Nyaralók

tulajdonosainak. „AEOL”-hangszerek

BUDAPEST,

Kerepesi-utca 36 sz.

Zongora-termék: Kossuth Lajos-utca 23. (Károly-körút sarkán. Zenopalota.

Veszünk

zálogcédulákat a legmagasabb ártútrilibránt. Eladunk arany, ezüst-ékszer-ártútrilibránt a legolcsóbb áron. Régi arany és ezüstöt becserelek újra fapénzzel csak csekély rázótással. A fővárosban évi lakással bírók részletfizetésre is kaphatnak. Javítások is pontosan eszközölhetők.

Fuchs és Társa

Budapest, Károly-körút 28. Károlykaszárnya.

Ujból!

Bevezettem a szozón beállításával, hogy 1 darab elegánsan kidolgozott Marknagyszóón képet is 1 frtért lehet készíttetni. Vidéki kis képek utáni nagytasok jutányos árban kellemes kivetelben, pontatlan eszközölhetők. Waitzner fenyépeszeti műintézetben Budapest, Erzsébet-körút 20. sz. I. em.

Arany János-utca 34. sz. Butor beraktározás. Garde-Meuble.

Találmányokra

szabadalmakat kifejlesztők úgy bel- mint külföldön

Kalmár J.

német, hítes szabadalmi ügyvéd, eszlött: Pompéry (Benedek L. és tea) BUDAPEST, VII., Kerepesi-út 44. szám alatt Szomben a Népszínházal.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel nyerhető. Fővilágosítást ad szíveséggel

GERŐ A.

volt tkpénztári igazgató Budapest, VII., Nefelejts utca 8.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalos-butor egyedüli főmestere VII. ker. Erzsébet-körút 23. Árjegyzékét vidékre ingyen és bérmentve

Használt és új ajtókat, ablakokat

mérőt után, teljesen felvasalva, befalazáshoz kész, olesón kaphatók

EISLER ARMIN

építő-asztalosnál Budapest, V., Náder-utca 57-59.

Deutsch Gábornál

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. Hőcön-utca sarkán, I. emelet. Jegyzék bérmentve.

Jó és tartós cimbalnok

olesón, jutányos részletfizetés mellett is kaphatók

Deutsch Gábornál

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. Hőcön-utca sarkán, I. emelet. Jegyzék bérmentve.

Szeplő,

pottanás stb. ellen legjobb a kámforkrém, ára 1 korona 20 fillér; miteserek és bérhámszék ellen a Johann Maria Farina kölnivíz, ára eredeti nagy üvegokban 1 korona. Vidékre utánvétel Drogueria, Üllői-út 6.